

Tartalomjegyzék

24/2011. (III. 9.) Korm. rendelet	A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény hatálya alá tartozó munkáltatóknál működő szakszervezetek reprezentativitásának megállapításáról	4661
7/2011. (III. 9.) BM rendelet	Az önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztésekhez kapcsolódó központosított előirányzatból származó támogatás igénybevételének részletes feltételeiről	4665
9/2011. (III. 9.) NGM rendelet	A váminformációs rendszerrel kapcsolatos részletszabályokról	4675
18/2011. (III. 9.) VM rendelet	Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás részletes feltételeiről	4676
10/2011. (III. 9.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	4692
11/2011. (III. 9.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	4706
9/2011. (III. 9.) OGY határozat	Az új Alkotmány elfogadásának előkészítéséről	4717
10/2011. (III. 9.) OGY határozat	A Magyar Köztársaság Országgyűlésének Házaszabályáról szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat módosításáról	4726
11/2011. (III. 9.) OGY határozat	A Magyar Nemzeti Bank monetáris tanácsa tagjainak megválasztásáról	4727
12/2011. (III. 9.) OGY határozat	A Borsod-Abaúj-Zemplén megyében kihirdetett veszélyhelyzet meghosszabbításának engedélyezéséről	4727
13/2011. (III. 9.) OGY határozat	A 2010. október 6-án kihirdetett veszélyhelyzet meghosszabbításának engedélyezéséről	4728
14/2011. (III. 9.) OGY határozat	Az Országos Választási Bizottságnak a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a települési kisebbségi önkormányzati képviselők 2010. október 3-án megtartott választásáról szóló jelentése elfogadásáról	4728
15/2011. (III. 9.) OGY határozat	A közigazgatási és igazságügyi miniszternek a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2010. október 3-án megtartott választása megszervezésével és lebonyolításával kapcsolatos állami feladatok végrehajtásáról szóló jelentése elfogadásáról	4729
16/2011. (III. 9.) OGY határozat	Az Országos Választási Bizottságnak a területi és az országos kisebbségi önkormányzati képviselők 2011. január 9-én megtartott választásáról szóló jelentése elfogadásáról	4729

Tartalomjegyzék

17/2011. (III. 9.) OGY határozat	Az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 23/2010. (V. 14.) OGY határozat módosításáról	4730
18/2011. (III. 9.) OGY határozat	Borbély Lénárd országgyűlési képviselő mentelmi ügyében	4731
19/2011. (III. 9.) OGY határozat	Dr. Budai Gyula országgyűlési képviselő mentelmi ügyében	4731
20/2011. (III. 9.) OGY határozat	Kiss Attila országgyűlési képviselő mentelmi ügyében	4731
21/2011. (III. 9.) OGY határozat	Tamás Barnabás országgyűlési képviselő mentelmi ügyében	4732
1040/2011. (III. 9.) Korm. határozat	A büntetés-végrehajtási intézetek nemzetközi elvárásoknak való megfelelésével összefüggő átfogó vizsgálat megállapításaihoz kapcsolódó intézkedésekről	4732
1041/2011. (III. 9.) Korm. határozat	Az Audi Motor Hungária Kft. kiemelt jelentőségű nagyberuházáshoz kapcsolódó terület-előkészítő munkák (lőszermentesítés, Natura 2000 kármérséklő, kompenzációs, valamint régészeti feltárás) koordinációjáról	4733
25/2011. (III. 9.) ME határozat	Helyettes államtitkár felmentéséről	4735
25/2011. (III. 9.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	4735
26/2011. (III. 9.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	4736
27/2011. (III. 9.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	4737
28/2011. (III. 9.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	4738
29/2011. (III. 9.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	4739
30/2011. (III. 9.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	4740
31/2011. (III. 9.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	4741

III. Kormányrendeletek

A Kormány 24/2011. (III. 9.) Korm. rendelete a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény hatálya alá tartozó munkáltatóknál működő szakszervezetek reprezentativitásának megállapításáról

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 15. §-ában kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

- 1. §**
- (1) A Kjt. 9. § (1) bekezdés a) és b) pontja alkalmazása (a továbbiakban: a munkáltatói szintű reprezentativitás megállapítása) érdekében a munkáltatónál jogviszonyban álló közalkalmazottak létszámát a 3. § (2) bekezdésében meghatározott igazolás hónapjának első napján közalkalmazotti jogviszonyban álló személyek létszáma alapján kell megállapítani.
 - (2) A Kjt. 9. § (2) bekezdés a) pontja alkalmazása (a továbbiakban: területi-helyi szintű reprezentativitás egyszerű megállapítása) érdekében az önkormányzat által fenntartott munkáltatók által foglalkoztatott közalkalmazottak létszámát az (1) bekezdés alapján megállapított adatoknak az adott önkormányzat fenntartásában működő munkáltatókra vonatkozó összesítésével kell megállapítani.
 - (3) A Kjt. 9. § (2) bekezdés b) pontja alkalmazása (a továbbiakban: területi-helyi szintű reprezentativitás ágazati adatokból történő megállapítása) érdekében az önkormányzat által fenntartott munkáltatóknál az adott ágazatban, alágazatban vagy szakágazatban foglalkoztatott közalkalmazottak létszámát az adott önkormányzat fenntartásában működő, alaptevékenysége szerint az adott ágazatba tartozó munkáltatóknál a (2) bekezdés alapján megállapított adatok alapulvételével kell megállapítani.
 - (4) A Kjt. 9. § (3) bekezdés alkalmazása (a továbbiakban: ágazati szintű reprezentativitás megállapítása) érdekében az ágazatban, alágazatban vagy szakágazatban foglalkoztatott közalkalmazottak létszámát az igazolás hónapjának első napján közalkalmazotti jogviszonyban állók létszámával azonosan kell megállapítani.
 - (5) A Kjt. 9. § (4) bekezdés alkalmazása (a továbbiakban: országos reprezentativitás megállapítása) érdekében a közalkalmazottak országos létszámát az igazolás hónapjának első napján közalkalmazotti jogviszonyban állók létszámával azonosan kell megállapítani.
- 2. §**
- (1) Az 1. §-ban szereplő adatok tekintetében adatszolgáltatásra köteles:
 - a) a Magyar Államkincstár Területi Igazgatósága a központi illetmény-számfejtési rendszerben (a továbbiakban: KIR) nyilvántartott adatokból,
 - b) ha a munkáltató nem kapcsolódik a KIR-hez, a munkáltató fenntartója.
 - (2) Az (1) bekezdésben meghatározott adatszolgáltatás tartalmazza:
 - a) a munkáltató megnevezését, székhelyét, ha ilyennel a munkáltató rendelkezik, adószámát vagy Magyar Államkincstár Törzskönyvi nyilvántartási számát (a továbbiakban: törzskönyvi azonosító szám);
 - b) a munkáltató(k) által foglalkoztatott közalkalmazottak összlétszámát, valamint az összlétszám bontását
 - ba) munkáltatók szerint,
 - bb) ha a munkáltatói létszám megadása nemzetbiztonsági szabályok miatt nem lehetséges, szakágazati csoportosítás szerint;
 - c) az adatok kezelésére adott felhatalmazást;
 - d) a kitöltő személy nevét, telefonszámát, e-mail címét;
 - e) a kiállítás dátumát.

- 3. §**
- (1) A munkáltatói, illetve területi-helyi szintű reprezentativitás megállapítása érdekében a munkáltatóval közalkalmazotti jogviszonyban álló szakszervezeti tagok létszámát
 - a) a munkavállalói tagdíjfizetés önkéntességéről szóló törvény alapján a munkavállalónak a szakszervezeti tagdíj munkabérből való levonására a munkáltatónak adott megbízása alapján összesített létszám, valamint
 - b) a szakszervezeti tagdíjat közvetlenül a (munkahelyi, ágazati vagy országos) szakszervezeti pénztárba befizető tagok összesített létszámát tartalmazó szakszervezeti igazolás alapján kell megállapítani.
 - (2) Az (1) bekezdésben foglalt adatokat a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény módosításáról szóló 2004. évi CXXIV. törvény (a továbbiakban: Kjt.m.) 8. § (2) bekezdésében meghatározott időpontot megelőző december, január vagy február hónapok közül sorsolással kiválasztott hónapra vonatkozóan (igazolás hónapja) kell megadni. A sorsolást a Közalkalmazottak Országos Munkaügyi Tanácsa (a továbbiakban: KOMT) alapszabályában meghatározott eljárási rend alapján, a KOMT plenáris ülésén kell megtartani.
 - (3) A munkáltatói szintű reprezentativitás megállapítása érdekében a szakszervezet munkahelyi szervének az azonos foglalkoztatási csoporthoz (szakmához) tartozó közalkalmazott tagjai létszámát az (1) bekezdésben foglalt adat alapulvételével, a tagok által betöltött munkakör Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszerében szereplő száma alapján kell megállapítani.
 - (4) A területi-helyi szintű reprezentativitás egyszerű, illetve ágazati adatokból történő megállapítása érdekében
 - a) a helyi szintű reprezentativitás esetén a települési székhellyel,
 - b) a területi szintű reprezentativitás esetén a megyei székhellyelrendelkező munkáltatóknál közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott szakszervezeti tagok létszámára vonatkozó adatokat kell összesíteni.
 - (5) Az ágazati szintű reprezentativitás megállapítása érdekében a szakszervezetnek az adott ágazatban foglalkoztatott közalkalmazott tagjai létszámát az alaptevékenysége szerint az adott ágazatban működő munkáltatóknál foglalkoztatott közalkalmazott tagok (1) bekezdés alapján megállapított létszámadata összesítésével kell meghatározni.
- 4. §**
- (1) A 3. §-ban szereplő adatok tekintetében adatszolgáltatásra köteles:
 - a) a munkáltatónál működő szakszervezet, vagy
 - b) a területi, ágazati szakszervezet, illetve szakszervezeti konföderáció (a továbbiakban együtt: szakszervezeti központ).
 - (2) Az (1) bekezdésben meghatározott adatszolgáltatás tartalmazza:
 - a) a munkáltató megnevezését, székhelyét, ha ilyenrel a munkáltató rendelkezik, adószámát vagy törzskönyvi azonosító számát;
 - b) a munkáltatói szintű szakszervezet megnevezését, székhelyét, amennyiben ilyenrel rendelkezik, adószámát, továbbá annak megjelölését, hogy a szakszervezet mely ágazati szakszervezet, valamint országos szakszervezeti szövetség tagja, továbbá az ágazati szakszervezetet, országos szakszervezeti szövetség székhelyét, amennyiben ilyenrel rendelkezik, adószámát;
 - c) a munkabérből történő levonással, valamint szakszervezeti pénztáron szakszervezeti tagdíjat fizető tagok számát;
 - d) az adatok kezelésére adott felhatalmazást;
 - e) a kitöltő személy nevét, telefonszámát, e-mail címét;
 - f) a kiállítás dátumát.
- 5. §**
- (1) A 2. és 4. §-ban szereplő adatszolgáltatási kötelezettségnek elektronikusan a kormányzati honlapon a Munkaügyi Kapcsolatok Információs Rendszerben működő „Közalkalmazotti szakszervezeti taglétszám elektronikus adatgyűjtő rendszer”-en (a továbbiakban: MKIR rendszer) keresztül kell eleget tenni. Ettől eltérően, a Magyar Államkincstár Területi Igazgatósága elektronikus adathordozó alkalmazásával is teljesítheti adatszolgáltatási kötelezettségét.
 - (2) Az elektronikus úton történő adatszolgáltatás érdekében az MKIR rendszert üzemeltető minisztérium kijelölt szervezeti egysége (a továbbiakban: MKIR rendszer üzemeltetője) az adatszolgáltatásra kötelezettet a bejelentkezésétől számított 5 napon belül elektronikusan, az internetes felület felhasználására jogosító, 8 számjegyből álló, véletlenszerűen generált belépési azonosító kóddal látja el.

- (3) Az adatszolgáltatást legkésőbb a Kjtm. 8. § (2) bekezdésében meghatározott határidőt követő 30 nappal
 - a) az adatszolgáltatásra kötelezett az MKIR rendszer üzemeltetőjének,
 - b) a munkáltatót fenntartó helyi önkormányzat jegyzőjének,
 - c) ha az adatszolgáltatásra kötelezett munkáltatónál működő szakszervezet, saját felettes szakszervezeti központjának elektronikus adathordozón vagy kinyomtatva kell megküldeni.

6. § (1) A taglétszám megállapításával kapcsolatos adatfeldolgozási, adatösszesítési feladatokat – az adatkezelési felhatalmazás alapján – az MKIR rendszer üzemeltetője végzi. Az általa megállapított, összesített munkáltatói, területi-helyi, illetve országos adatokról Kjtm. 8. § (2) bekezdésében meghatározott határidőt követő 45. napig, elektronikusan tájékoztatja a 7. §-ban meghatározott döntést hozó szervet.

- (2) A beérkezett adatokat a következő reprezentativitás megállapítására irányuló eljárás lezárásáig meg kell őrizni, a következő reprezentativitás kihirdetésének napjával meg kell semmisíteni. Az adatok nem nyilvánosak, azokba csak a munkáltató, a munkáltatónál működő szakszervezet, saját tagszervezeteinek adatai tekintetében a felsőbb szakszervezeti szerv, a települési önkormányzati és az országos RMB tagja, valamint a reprezentativitás megállapításában közreműködő, adminisztrációs, technikai feltételeket biztosító szervezet munkatársa tekinthet be, de azokat harmadik személy részére nem adhatja át.

7. § (1) A közalkalmazotti szakszervezet reprezentativitását az MKIR rendszer üzemeltetője által közzétett adatok alapján

- a) az Országos Reprezentativitást Megállapító Bizottság, valamint
 - b) az önkormányzati reprezentativitást megállapító bizottságok
(a továbbiakban együtt: RMB) állapítják meg.
- (2) Az RMB tagjai:
- a) országos szinten a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter, valamint a KOMT önkormányzati oldala által delegált egy-egy képviselő, valamint a KOMT-ban részt vevő szakszervezetek és országos szakszervezeti konföderációk egy-egy képviselője;
 - b) a helyi önkormányzatnál a jegyző, főjegyző, valamint a helyi önkormányzati szintű érdekegyeztetésben részt vevő szakszervezetek vagy az országos szakszervezeti konföderációk egy-egy kijelölt képviselője.
- (3) A (2) bekezdésben foglaltak végrehajtása érdekében:
- a) az országos RMB-ben részt venni kívánó szakszervezetnek, országos szakszervezeti konföderációnak a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter,
 - b) a helyi önkormányzati szintű RMB-ben részt venni kívánó szakszervezetnek az illetékes jegyző, főjegyző számára írásban kell bejelentenie részvételi szándékát, legkésőbb a Kjtm. 8. § (2) bekezdésében meghatározott határidőt megelőző 30 nappal. A nyilatkozatnak tartalmaznia kell, hogy a szakszervezet, illetve országos szakszervezeti konföderáció tevékenységét mely ágazatban vagy ágazatokban (alágazatban, szakágazatban) fejti ki.
- (4) A (3) bekezdés a) pontja alapján tett nyilatkozathoz csatolni kell – az Országos Érdekegyeztető Tanácsban, illetve ágazati párbeszéd bizottságban részt vevő szervezetek kivételével – a szakszervezet, illetve országos szakszervezeti konföderáció bírósági nyilvántartásba vételéről szóló határozat egy hónapnál nem régebben hitelesített másolatát, valamint az RMB-be delegált képviselőjének (helyettesének) nevét.
- (5) Az RMB-ben való részvétellel több szakszervezet együttesen is megbízhat egy képviselőt. A képviselő akadályoztatása esetén a szakszervezet, illetve az országos szakszervezeti szövetség által kijelölt helyettes járhat el.
- (6) Az RMB mandátuma a 9. §-ban meghatározott időpontig tart.

8. § Munkáltatói szinten a munkáltató és a munkáltatónál működő szakszervezetek képviselői közösen határozzák meg a reprezentativitás megállapításának eljárási rendjét.

9. § Az RMB a reprezentativitás megállapítására a Kjtm. 8. § (2) bekezdésében meghatározott határidőt követő legkésőbb 60 napon belül közzéteszi

- a) a Magyar Közlöny Hivatalos Értesítőjében, valamint a foglalkoztatáspolitikáért felelős minisztérium hivatalos lapjában és honlapján az országos és ágazati reprezentatív szakszervezetek;
- b) az illetékes jegyző, illetve főjegyző közreműködésével a helyben szokásos módon az önkormányzat területén reprezentatív szakszervezetek névsorát.

- 10. §** E rendelet alkalmazásában:
1. ágazat: a tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerében (TEÁOR) két számjegyű kóddal jelzett tevékenységi terület,
 2. alágazat: három számjegyű TEÁOR-kóddal jelzett tevékenységi terület,
 3. szakágazat: négy számjegyű TEÁOR-kóddal jelzett tevékenységi terület, költségvetési szerv esetében az államháztartás működéséért felelős miniszter tájékoztatójában közzétett államháztartási szakfeladat.
- 11. §**
- (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.
 - (2) Hatályát veszti a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény hatálya alá tartozó munkáltatóknál működő szakszervezetek reprezentativitásának megállapításáról szóló 48/2005. (III. 23.) Korm. rendelet.
 - (3) 2011-ben a 7. § (3) bekezdés alkalmazásakor e rendelet hatálybalépésétől számított 15 nap alatt kell a részvételi szándékot bejelenteni.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A belügyminiszter 7/2011. (III. 9.) BM rendelete az önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztésekhez kapcsolódó központosított előirányzatból származó támogatás igénybevételének részletes feltételeiről

A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény 5. melléklet 14. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § p) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 41. § i) és k) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzeti erőforrás miniszter, 73. § b) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszter, valamint 84. § a) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzeti fejlesztési miniszter véleményének kikérésével – a következőket rendelem:

1. Általános rendelkezések

1. § (1) A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény (a továbbiakban: költségvetési törvény) 5. melléklet 14. Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések előirányzatból
- a társult formában működtetett, kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztésének, felújításának támogatására 4 350 millió forint, továbbá
 - iskolai és utánpótlás sport infrastruktúra-fejlesztésének, felújításának támogatására 1 150 millió forint használható fel.
- (2) Az (1) bekezdés a) pontja alapján az alábbi feladatokat ellátó intézmények infrastrukturális fejlesztése, felújítása támogatható:
- bölcsődei nevelés (a 10 000 fő feletti településeken lévő intézmények esetében),
 - óvodai nevelés,
 - nappali rendszerű általános iskolai nevelés, oktatás,
 - pedagógiai szakszolgálat,
 - szociális étkeztetés, családsegítés.
- (3) Pályázó az (1) bekezdés a) pontja szerinti támogatás esetében az intézményi társulás székhely önkormányzata vagy a többcélú kistérségi társulás, az (1) bekezdés b) pontja szerinti támogatás esetében a helyi önkormányzat vagy a többcélú kistérségi társulás.
- (4) A központosított előirányzatból származó támogatás (a továbbiakban: támogatás) akkor nyújtható az általános forgalmi adó (a továbbiakban: áfa) összegét is tartalmazó fejlesztési összköltség alapján, ha a pályázónak a támogatásból megvalósított cél kapcsán áfa-levonási joga nincs.
- (5) A támogatás formája vissza nem térítendő támogatás.
- (6) A pályázat benyújtása előtt megkezdett infrastrukturális fejlesztéshez támogatás nem nyújtható. A pályázó a pályázatban megjelölt célokra más hazai vagy uniós pályázatból támogatásban nem részesülhet.
- (7) Nem nyújtható támogatás azon pályázó részére, aki, vagy amely az európai unió által társfinanszírozott pályázati rendszer keretében a Rendeletben rögzített célok tekintetében már részesült támogatásban.
- (8) Egy pályázó az (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti célra is benyújthat egyidejűleg pályázatot, azonban az igényelhető támogatás maximális összege összességében nem haladhatja meg a költségvetési törvény 5. melléklet 14. pontjában meghatározott maximálisan igényelhető támogatás összegét.
- (9) A pályázaton igényelhető támogatás maximális mértéke
- a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló 240/2006. (XI. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R1.) melléklete alapján a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott településeken megvalósuló infrastrukturális fejlesztések esetén a fejlesztéshez szükséges összeg 90%-a,

- b) az a) pontba nem tartozó településeken megvalósuló infrastrukturális fejlesztések esetén a fejlesztéshez szükséges összeg 80%-a.
- (10) Az eszközbeszerzésre igényelt támogatás nem haladhatja meg az igényelt támogatási összeg 10%-át.

2. Társult formában működtetett, kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása

- 2. §** (1) Az 1. § (2) bekezdése szerinti feladatot, feladatokat ellátó intézmények esetében a támogatás az épület felújítására, fejlesztésére, elsősorban fűtőkorszerűsítésre, nyílászárócsereire, hőszigetelésre és e feladatellátáshoz szükséges eszközök vagy berendezések beszerzésére, óvodai feladatot ellátó intézmény esetében kapacitásbővítésre is igényelhető. Óvodai kapacitásbővítés nem történhet a már meglévő funkcionális helyiségek rovására.
- (2) Óvodai nevelést, általános iskolai oktatást ellátó intézmény fejlesztését, felújítását célzó pályázat esetében a pályázat benyújtásának feltétele, hogy
- a fejleszteni kívánt intézmény után a Többcélú kistérségi társulás a költségvetési törvény 8. melléklet, III. Többcélú kistérségi társulások támogatása jogcím, 2.2.1. Közoktatási intézményi feladatok szerinti támogatásban részesül, valamint
 - a pályázó rendelkezik a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: közoktatási törvény) 105. §-a szerinti közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési tervvel településenkénti bontásban.
- (3) Nem nyújtható támogatás
- intézmény udvarának kialakítására, átalakítására és felújítására,
 - kerítés építésére és javítására,
 - játszóterei eszközök beszerzésére,
 - taneszköz- vagy tornatermi eszközbeszerzésre,
 - konyhai eszközök beszerzésére a szociális étkeztetési feladatot ellátó intézmények kivételével és
 - számítástechnikai eszközök beszerzésére.
- 3. §** (1) A támogatás összegének meghatározása az alábbi szempontok figyelembevételével történik:
- az intézmény hosszú távú fenntarthatóságával kapcsolatos adatok és tervek, bölcsődei, óvodai és általános iskolai feladatok esetében gyermek- és tanulólétszám alakulása, a férőhelyhiány miatt elutasított gyermekek száma, működtetési költségek és azok alakulása,
 - a bölcsődébe, óvodába és általános iskolába más településről bejáró gyermekek száma, ezen belül az óvoda és általános iskola esetében a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók száma,
 - a feladatellátásban részt vevő települések száma és azok lakosság száma.
- (2) Az elbírálásnál előnyben részesül az a pályázat,
- amely az intézmény fenntartási költségek csökkentését célzó fejlesztések, felújítások megvalósítását szolgálja,
 - amely energia felhasználás és termelőkorszerűsítést is tartalmaz,
 - ahol a fejlesztés nyílászárócsere és hőszigetelés korszerűsítését is tartalmaz,
 - amely a vis maior támogatásból el nem ismert fejlesztésre kívánja felhasználni a támogatást, vagy
 - bölcsődei feladat esetében, amely 10 000 és 50 000 fő lakosság szám közötti települési önkormányzat területén működő intézmény infrastrukturális fejlesztését szolgálja,
 - óvodai és általános iskolai feladatokat ellátó intézmények fejlesztése esetén
 - amely esetében a megvalósítandó célok összhangban vannak az önkormányzati vagy a kistérségi intézkedési tervvel, különös tekintettel az esélyegyenlőségi szempontokra,
 - amely esetében a pályázó egységes óvoda-bölcsőde intézmény, vagy az általa fenntartott közoktatási intézmény – 2000 fő vagy az alatti településen működő – egységes óvodai-bölcsődei feladatot ellátó intézményegységének fejlesztését kívánja megvalósítani,
 - amely esetében a pályázó többcélú, közös igazgatású intézmény fejlesztését kívánja megvalósítani,
 - amely községi vagy nagyközségi óvodai nevelési vagy általános iskolai feladatot ellátó intézmény feladatellátási helye infrastrukturális fejlesztésének megvalósítását szolgálja, vagy
 - amely igazoltan a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek növekvő beóvodázási aránya, illetve száma miatt kialakult férőhelyhiány megszüntetését célozza, és az infrastrukturális fejlesztés eredményeként biztosítható valamennyi, a települési önkormányzat (társulás esetén a társulás) területén élő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 3 éves korától történő óvodáztatásának tárgyi és intézményi feltétele.

- 4. §** (1) A pályázatnak tartalmaznia kell
- az 1. melléklet szerinti pályázati adatlapot – amelynek része a megvalósítandó infrastrukturális fejlesztés célonkénti részletezése – és a 3. melléklet szerinti összesítőt,
 - bölcsődei nevelést, családsegítést, szociális étkeztetést ellátó intézmény esetében a működési engedély hitelesített másolatát,
 - óvodai nevelést, általános iskolai oktatást ellátó intézmény fejlesztése esetén a közoktatási intézmény egységes szerkezetbe foglalt, hatályos alapító okiratát, amely tartalmazza az intézménybe felvehető maximális gyermek- vagy tanulólétszámot,
 - óvodai nevelést, általános iskolai oktatást ellátó intézmény fejlesztése esetén elektronikus formában az önkormányzati vagy a kistérségi közoktatási intézkedési tervet,
 - a pályázó nyilatkozatát arról, hogy a támogatásból megvalósuló beruházást a beruházás megvalósításától számított 5 évig az eredeti rendeltetésének megfelelően hasznosítja, a feladatellátási helyet nem szünteti meg és nem adja át az intézmény fenntartói jogát nem állami fenntartó részére, kivéve, ha – helyi önkormányzati rendeleten kívüli – jogszabályváltozásból adódóan változik az intézmény fenntartója,
 - a pályázó intézményi társulás esetén a társulás székhelye szerinti önkormányzat képviselő-testületének határozatát, többcélú kistérségi társulás esetén a társulási tanács határozatát, vagy a képviselő-testület költségvetési rendeletébe, többcélú kistérségi társulás esetén a társulási tanács határozatába foglalt felhatalmazás alapján a polgármester vagy az elnök nyilatkozatát a szükséges önerő biztosításáról és összegéről,
 - a pályázati adatlap infrastrukturális fejlesztési célra vonatkozó adatait alátámasztó árajánlatot vagy tervezői költségvetést és
 - az infrastrukturális fejlesztéssel érintett épületről, épületrészről készített fénykép-dokumentációt.
- (2) A pályázati adatlapon a pályázónak az infrastrukturális fejlesztési célokat, azok költségeit és a kapcsolódó támogatási igényt külön-külön kell részleteznie és rangsorolnia.

3. Iskolai és utánpótlás sport infrastruktúra-fejlesztés, felújítás

- 5. §** (1) A költségvetési törvény 5. melléklet 14. b) pontja szerinti támogatás a helyi önkormányzat tulajdonában, továbbá a többcélú kistérségi társulás a tulajdonában vagy fenntartásában lévő sportlétesítmény fejlesztésére, felújítására, akadálymentesítésre, eszközbeszerzésre igényelhető.
- (2) Egy pályázó legfeljebb egy sportlétesítmény infrastrukturális fejlesztésére pályázhat.
- (3) A pályázat benyújtásának feltétele, hogy a pályázó helyi önkormányzat vagy többcélú kistérségi társulás rendelkezzen a sportról szóló 2004. évi I. törvény szerinti helyi sportfejlesztési koncepcióval.

- 6. §** (1) A pályázatnak tartalmaznia kell
- a 2. melléklet szerinti pályázati adatlapot, amelynek része a megvalósítandó infrastrukturális fejlesztés célonkénti részletezése és a 3. melléklet szerinti összesítőt,
 - elektronikus formában az adott sportlétesítmény fejlesztésének, felújításának indokoltságát, hasznosítására vonatkozó elképzeléseit,
 - 10 000 fő lakosságszám feletti önkormányzatok esetében a helyi önkormányzat rendeletét, 10 000 fő lakosságszám alatti önkormányzat esetében a helyi önkormányzat határozatát, többcélú kistérségi társulás esetében társulási tanácsi határozatot, mely tartalmazza a sporttal kapcsolatos részletes feladatokat, kötelezettségeket, valamint a költségvetéséből a sportra fordítandó összeget,
 - a pályázó nyilatkozatát arról, hogy a támogatásból megvalósuló beruházást a beruházás megvalósításától számított 5 évig az eredeti rendeltetésének megfelelően hasznosítja, a feladatellátási helyet nem szünteti meg és nem adja át az intézmény fenntartói jogát nem állami fenntartó részére,
 - ingatlanfejlesztés esetén a fejleszteni kívánt ingatlan 30 napnál nem régebbi hiteles vagy e-hiteles tulajdoni lapjának másolatát,
 - amennyiben a fejleszteni kívánt önkormányzati tulajdonú létesítmény többcélú kistérségi társulás fenntartásában van, úgy a tulajdonos önkormányzat beleegyező nyilatkozatát vagy a bérleti szerződés hitelesített másolatát,

- g) a pályázó helyi önkormányzat esetén az önkormányzat képviselő-testületének határozatát, többcélú kistérségi társulás esetén a társulási tanács határozatát, vagy a képviselő-testület költségvetési rendeletébe, többcélú kistérségi társulás esetén a társulási tanács határozatába foglalt felhatalmazás alapján a polgármester vagy az elnök nyilatkozatát a szükséges önerő biztosításáról és összegéről,
 - h) a pályázati adatlap infrastrukturális fejlesztési célra vonatkozó adatait alátámasztó árajánlatot vagy tervezői költségvetést, valamint
 - i) az infrastrukturális fejlesztéssel érintett létesítményről készített fénykép-dokumentációt.
- (2) A pályázati adatlapon a pályázónak az infrastrukturális fejlesztési célokat, azok költségeit és a kapcsolódó támogatási igényeket külön-külön kell részleteznie és rangsorolnia.

7. § Az elbírálásnál előnyben részesül az a pályázat,

- a) amely esetében a sportlétesítmény felújítási programban vállaltak alapján
 - aa) több település kiszolgálására alkalmas vagy válik alkalmassá a sportlétesítmény,
 - ab) a sportlétesítmény több sportág befogadására válik alkalmassá,
 - ac) megvalósul az építészeti és kommunikációs akadálymentesítés,
- b) amely lehetővé teszi, hogy az e pályázati támogatásból megvalósuló létesítményfejlesztéssel érintett sportlétesítmény vonatkozásában az adott önkormányzat vagy többcélú kistérségi társulás által fenntartott nevelési-oktatási intézmények gyermekei, tanulói is rendszeresen használhassák a sportlétesítményt, ezzel segítve a diáksport és az iskolai szabadidősport megvalósulását.

4. Pályázati eljárás

- 8. §** (1) A pályázónak 2011. április 1-jéig kell a pályázati adatlapokat az ebr42 információs rendszerben (<http://ebr42.otm.gov.hu/palyazat/>) rögzíteni, és
- a) a közoktatási intézmények infrastrukturális fejlesztése pályázat esetén az önkormányzati vagy a kistérségi intézkedési tervet, az iskolai vagy utánpótlás sport infrastruktúra fejlesztése esetén a sportlétesítmény fejlesztési programját elektronikus úton,
 - b) a pályázati dokumentációt papír alapon egy eredeti és egy hitelesített másolati példányban a Magyar Államkincstár illetékes igazgatóságához (a továbbiakban: Igazgatóság) benyújtani. A kizárólag postai úton benyújtott adatlap érvénytelen. Papír alapú dokumentáció postára adásának határideje legkésőbb az elektronikus rögzítés határidejét követő munkanap. A határidő elmulasztása jogvesztő.
- (2) Ha szükséges, az Igazgatóság legfeljebb 7 napos határidő kitűzésével hiánypótlásra vagy módosításra hívja fel a pályázót. Ha a pályázó a felhívásnak 7 napon belül nem tesz eleget, az Igazgatóság az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 64/B. § (3) bekezdése alapján jár el.
- (3) A felülvizsgált pályázatok eredeti példányát az Igazgatóság 2011. április 26-áig postai úton továbbítja a helyi önkormányzatokért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) részére.
- (4) Az Igazgatóság az (1) bekezdés a) pontja szerinti dokumentumokat elektronikusan 2011. április 5-éig továbbítja a miniszter részére.
- (5) A miniszter a pályázati adatlapon rögzített adatokat és az (1) bekezdés a) pontja szerinti dokumentumokat elektronikus úton az oktatásért, valamint a sportpolitikáért felelős miniszter részére 2011. április 7-éig továbbítja. Az oktatásért, valamint a sportpolitikáért felelős miniszter a pályázatokkal kapcsolatban kialakított szakmai álláspontját a miniszter által meghatározott formában elektronikus úton 2011. április 26-áig küldi meg a miniszter részére.
- 9. §** (1) A miniszter a pályázatokról – a miniszter által vezetett minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) önkormányzati államtitkárából, három kormánytisztviselőjéből, az oktatásért, sportpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium két (területenként egy-egy illetékes) kormánytisztviselőjéből, az államháztartásért, a társadalmi felzárkózásért, valamint az energiapolitikáért felelős miniszterek által vezetett minisztériumok egy-egy kormánytisztviselőjéből, továbbá az országos önkormányzati érdekképviseleti szervek által közösen delegált egy főből álló bíráló bizottság javaslatát is figyelembe véve – 2011. május 31-éig dönt.

- (2) A miniszter – a pályázatban megjelölt műszaki tartalom egyidejű csökkentése mellett, a pályázó által felállított rangsor figyelembevételével – az igényeltnél alacsonyabb összegű támogatás megítélésére is jogosult. A miniszter döntésével kapcsolatban jogorvoslatnak nincs helye.
- (3) A támogatásban részesített pályázók (a továbbiakban: kedvezményezett) körét a miniszter a Kormányzati Portálon nyilvánosságra hozza. A támogatásban nem részesült pályázók az elutasítás indokáról értesítést kapnak.

- 10. §**
- (1) A támogatás feltétele a támogatási szerződés megkötése, amelyet támogatási célonként a miniszter 2011. június 17-éig köt meg a kedvezményezettel. E határidő kedvezményezettnek felróható okból történő elmulasztása jogvesztő.
 - (2) A támogatási szerződés módosítására egy alkalommal van lehetőség, azonban a támogatási összeg, valamint a támogatás intenzitása nem nőhet, a felhasználás végső határideje nem változhat.
 - (3) Ha a kedvezményezett a támogatásról vagy annak egy részéről lemond, a miniszter jogosult – a benyújtott pályázatokkal kapcsolatban – a maradvány és a döntéssel le nem kötött összeg terhére új döntést hozni.

5. A támogatás folyósítása

- 11. §**
- (1) A támogatási összeg folyósítása a 2011. évben két részletben történik:
 - a) a támogatás 30%-a a támogatási szerződés megkötését követő 10 napon belül előlegként kerül folyósításra,
 - b) a fennmaradó támogatási összeg folyósítása a beruházás kivitelezőjével kötött szerződés miniszterhez történő benyújtását követő 10 napon belül, a támogatási intenzitás figyelembevételével történik. Amennyiben egy projekten belül több kivitelezővel történik írásos kötelezettségvállalás, abban az esetben a beruházás teljes költségét lefedő kötelezettségvállalásokat egyidejűleg szükséges megküldeni a miniszter részére.
 - (2) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti összeg folyósításának feltétele, hogy a kedvezményezett a beruházás kivitelezőjével kötött szerződést, annak megkötését követő 30 napon belül, de legkésőbb 2011. november 30-áig megküldi a miniszter részére.
 - (3) A (2) bekezdés szerinti határidő elmulasztása jogvesztő.
 - (4) Ha a benyújtott kivitelezői szerződésben a beruházás összköltsége a támogatási szerződésben szereplő beruházási összköltséghez képest alacsonyabb, a kifizethető támogatási összeget – figyelembe véve a már folyósított előleget is – a beruházási összköltség csökkenésével arányosan csökkenteni kell.
 - (5) A támogatást a minisztérium utalványozása alapján a Magyar Államkincstár folyósítja.

- 12. §**
- Amennyiben a kedvezményezett a 11. § (2) bekezdése szerint az aláírt kivitelezői szerződést 2011. november 30-ig nem küldi meg a miniszter részére, úgy a 11. § (1) bekezdés a) pontja szerinti előleget 30 napon belül vissza kell fizetnie a központi költségvetésbe.

6. A támogatás felhasználásának és elszámolásának szabályai

- 13. §**
- (1) A támogatás felett a kedvezményezett rendelkezik, és felelős annak jogszerű felhasználásáért.
 - (2) A kedvezményezett köteles a támogatás felhasználásáról elkülönített, naprakész nyilvántartást vezetni.
- 14. §**
- A támogatás felhasználásának végső határideje 2012. június 30. Az e határidőig fel nem használt támogatásrész vissza kell fizetni a központi költségvetésbe.
- 15. §**
- (1) A kedvezményezett a támogatás felhasználásáról tárgyév december 31-i fordulónappal, a mindenkori zárszámadás keretében és rendje szerint köteles elszámolni.
 - (2) A kedvezményezett a támogatás felhasználását követő 30 napon belül, de legkésőbb 2012. július 30-ig szakmai és pénzügyi beszámolót küld a miniszter részére, amelyben szöveges indokolással, pénzügyileg rendezett számlák összesítőjével, fényképes dokumentációval alátámasztottan beszámol a támogatási összegnek a támogatási szerződésben előírt célnak megfelelő és rendeltetésszerű felhasználásáról.

- 16. §** A támogatással létrehozott ingatlanvagyon a beruházás megvalósításától számított 10 évig nem idegeníthető el, kivéve, ha az elidegenítést műszaki vagy szakmai okok teszik szükségessé, és az abból származó ellenértéket a kedvezményezett a támogatási cél szerinti további feladatokra fordítja. A támogatással létrehozott vagyon kérelemre csak a miniszter jóváhagyásával idegeníthető el. A kedvezményezettnek a 4. § (1) bekezdés e) pontja szerinti 5 éves rendeltetésszerű hasznosítást biztosítani kell.

7. A támogatás felhasználásának ellenőrzése

- 17. §** (1) A támogatás felhasználását – beleértve a vállalt célok megvalósítását – a miniszter és a jogszabályban erre feljogosított szervek ellenőrizhetik.
- (2) A kedvezményezett köteles az ellenőrzésre feljogosított szervek megkeresésére az ellenőrzés lefolytatásához szükséges tájékoztatást megadni, a kért dokumentumokat rendelkezésre bocsátani, a helyszíni ellenőrzést lehetővé tenni, mely során a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény hatósági ellenőrzésre vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

8. Záró rendelkezés

- 18. §** E rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Dr. Pintér Sándor s. k.,
belügyminiszter

1. melléklet a 7/2011. (III. 9.) BM rendelethez

Igenyélésazonosító:

I. Pályázati adatlap

a társult formában működtetett, kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztésének, felújításának támogatására

Pályázó Önkormányzat/Társulás neve:

Az intézmény neve:

Intézmény címe:

Intézmény OM azonosítója:

Intézmény feladatellátási helyeinek száma

Intézményi társulás által fenntartott intézmény esetében a társulásban részt vevő önkormányzatok felsorolása

Sorszám	Önkormányzat neve:
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

A táblázat további sorokkal bővíthető

Intézmény által ellátott feladatok

Sorszám	Feladat megnevezése	Ellátott feladat jelölése
1.	Bölcsődei ellátás	
2.	Óvodai nevelés	
3.	Általános iskolai nevelés, oktatás	
4.	Pedagógiai szakszolgáti feladatok:	
a)	Logopédia	
b)	Gyógytestnevelés	
c)	Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás	
d)	Fejlesztő felkészítés	
e)	Nevelési tanácsadás	
f)	Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás	
5.	Szociális étkeztetés	
6.	Családsegítés	

Az intézmény hosszú távú fenntarthatóságával kapcsolatos adatok:

Intézményi létszámadatak:

Bölcsődei ellátás

Év	Bölcsődések száma	Más településről bejáró gyermekek száma	Férőhely hiányában elutasítottak száma
2007.			
2008.			
2009.			
2010.			
2011.			

Óvodai nevelés

Nevelési év	Óvodások száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	Más településről bejáró gyermekek száma	Más településről bejáró, hátrányos helyzetű gyermekek száma	Más településről bejáró, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	Óvodai csoportok száma	Férőhely hiányában elutasítottak száma
2007/2008								
2008/2009								
2009/2010								
2010/2011								
2011/2012								

Általános iskolai nevelés, oktatás

Tanév	Általános iskolás tanulók száma	Hátrányos helyzetű tanulók száma	Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma	Más településről bejáró tanulók száma	Más településről bejáró, hátrányos helyzetű tanulók száma	Más településről bejáró, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma	Osztályok száma	Férőhely hiányában elutasítottak száma
2007/2008								
2008/2009								
2009/2010								
2010/2011								
2011/2012								

Pedagógiai szakszolgálati ellátás

Év	Logopédiai ellátásban részesülők száma	Gyógytestnevelésben részesülők száma	Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás ellátásban részesülők száma	Fejlesztő felkészítésben részesülők száma	Nevelési tanácsadás esetében a terápiás gondozásban részesülők száma	Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadásban részesülők száma
2007.						
2008.						
2009.						
2010.						
2011.						

Éves statisztikai adatszolgáltatás alapján

Szociális étkeztetés, családsegítés

Év	Szociális étkeztetésben ellátottak száma	Családsegítés - érintett lakosság szám szerinti mutató
2007.		
2008.		
2009.		
2010.		
2011.		

Éves költségvetési törvények, azonos célú normatív hozzájárulásának igénybevételei szabályai alapján elsőszámú mutató

Intézményben foglalkoztatottak száma, kiadások alakulása

Év	Intézményben foglalkoztatottak száma	Személyi kiadások (bér+járulékok)	Dologi kiadások	Kiadások összesen
2007.				
2008.				
2009.				
2010.				
2011.				

**Az intézmény fejleszteni kívánt feladatellátási helyének/helyeinek megnevezése
(fejlesztési hely szerinti önkormányzat és a feladatellátási hely neve):**

Sorszám	Feladatellátási hely szerinti önkormányzat	Feladatellátási hely neve:
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

A táblázat további sorokkal bővíthető (maximum 10 feladatellátási hely rögzíthető)

A megvalósítandó fejlesztési célok részletezése:

Sorszám	Feladatellátási hely szerinti önkormányzat	Feladatellátási helyen ellátott feladatok	Megvalósítandó cél megnevezése	Igényelt támogatás (Ft)	Vállalando önerő minimális mértéke (Ft)
<i>Építéssel járó célok bemutatása</i>					
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
<i>Eszközbeszerzéssel kapcsolatos célok bemutatása</i>					
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

A megvalósítandó célok részletes tételemkénti bemutatása szükséges a fenti táblázatban. (pl. épületfelújítás esetén szükséges részletezni annak műszaki tartalmát - nyílászáró-csere, festés, radiátorcsere, villamosvezetékek cseréje stb. -, eszközbeszerzés esetén tételes felsorolás szükséges - pl. ágy, asztal, szék darabszámmal jelölve)

Építési célra igényelt támogatás összesen	Ft
Eszközbeszerzési célra igényelt támogatás összesen	Ft
Igényelt támogatás összesen:	Ft
Az igényelt támogatás maximális összege megfelel-e a rendelkezésben foglaltaknak:	Ft
Minimálisan vállalando önerő összege:	Ft
Vállalt önerő összege:	Ft
Beruházás összköltsége:	Ft

Igényelt támogatás felhasználási célja(i) (rövid leírás), feladatellátás javításának bemutatása a működtetés költségeinek várható alakulása (2013. évig bezárólag):

A pályázati támogatást kötelező feladatellátáshoz kapcsolódó, 2010. évi vis maior támogatásból el nem ismert fejlesztési célt tartalmaz (igen/nem):

Fejlesztési céllal érintett 2010. évi vis maior pályázat igénylésazonosítója:

Kelt:

.....
jegyző/munkaszervezet vezetője

P. H.

.....
polgármester/elnök

2. melléklet a 7/2011. (III. 9.) BM rendelethez

Igénylésazonosító:

II. Pályázati adatlap

az iskolai és utánpótlás sport infrastruktúra-fejlesztésére, felújítására

Pályázó Önkormányzat/Társulás neve:
 Sportlétesítmény neve:
 Sportlétesítmény címe:
 Sportlétesítmény típusa:
 A sportlétesítmény a pályázó tulajdonában van (igen/nem):
 Sportlétesítmény mely önkormányzat tulajdonában van:
 A sportlétesítmény a pályázó fenntartásában van (igen/nem):
 Sportlétesítmény fenntartójának neve:
 Sportlétesítmény területe:
 Sportlétesítmény befogadóképessége (maximális nézőszám):

A sportlétesítmény kihasználtságával kapcsolatos adatok:

Évek	Sportlétesítmény igénybevevők havi átlagos száma (fő)
2009.	
2010.	
2011.	

A sportlétesítmény több település kiszolgálására alkalmas vagy válik alkalmassá (igen/nem):
 A sportlétesítmény több sportág befogadására válik alkalmassá (igen/nem):
 A fejlesztés során megvalósul az építészeti, illetve kommunikációs akadálymentesítés

Sorszám	A sportlétesítmény mely sportágaknak ad helyet - sportágak felsorolása
1.	
2.	

A táblázat további sorokkal bővíthető

A megvalósítandó fejlesztési célok részletezése:

Sorszám	Feladatellátási hely szerinti önkormányzat	Megvalósítandó cél megnevezése	Igényelt támogatás (Ft)	Vállalando önerő minimális mértéke (Ft)
<i>Építéssel járó célok bemutatása</i>				
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
<i>Eszközbeszerezéssel kapcsolatos célok bemutatása</i>				
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

A megvalósítandó célok részletes tételenkénti bemutatása szükséges a fenti táblázatban. (pl. épületfelújítás esetén szükséges részletezni annak műszaki tartalmát, eszközbeszerezés esetén tételes felsorolás szükséges)

Építési célra igényelt támogatás összesen	Ft
Eszközbeszerezési célra igényelt támogatás összesen	Ft
Igényelt támogatás összesen:	Ft
Az igényelt támogatás maximális összege megfelel-e a rendeletben foglaltaknak:	
Minimálisan vállalando önerő összege:	Ft
Vállalt önerő összege:	Ft
Beruházás összköltsége:	Ft

Igényelt támogatás felhasználási célja(i) (rövid leírás), feladatellátás javításának bemutatása a működtetés költségeinek várható alakulása:

Kelt:

P. H.

.....
 jegyző/munkaszervezet vezetője

.....
 polgármester/elnök

3. melléklet a 7/2011. (III. 9.) BM rendelethez

Igénylésazonosító: **Összesítő adatlap**

önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések pályázathoz

Önkormányzat/Társulás neve:

Polgármester /Elnök neve:

Önkormányzat/Társulás címe:

KSH kódja:

Kapcsolattartó neve:

Kapcsolattartó telefonszáma:

Kapcsolattartó e-mail címe:

Összesítő

Sorszám	Támogatás célja	Igényelt támogatás (forintban)
I.	A társult formában működtetett, kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztésére, felújítására igényelt támogatás	
II.	Iskolai és utánpótlás sport infrastruktúra-fejlesztésére, felújítására igényelt támogatás	
Igényelt támogatás összesen:		
Vállalt önrész összesen:		

A pályázó nyilatkozik, hogy a pályázatban megjelölt célokra más hazai vagy uniós pályázatból támogatásban nem részesült.

Csatolandó dokumentumok:

1. Bölcsődei ellátást, szociális étkeztetés, családsegítést ellátó intézmény fejlesztése esetén a működési engedély hitelesített másolata
2. Óvodai, általános iskola feladatot ellátó intézmény esetén az intézmény alapító okiratának hitelesített másolata
3. A Pályázó nyilatkozata arról, hogy a támogatásból megvalósuló beruházást 5 évig az eredeti rendeltetésnek megfelelően hasznosítja, az intézményt 5 évig nem szünteti meg, illetve nem adja át a fenntartói jogát nem állami fenntartó részére.
4. Képviselő-testület/társulási tanács határozata az önrész biztosításáról és összegéről
5. Elektronikus formátumban a kistérségi/önkormányzati közoktatási intézkedési terv
6. Elektronikus formátumban a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 105. §-a szerinti közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv
7. Iskolai és utánpótlás sport infrastruktúra fejlesztés esetén az ingatlan 30 napnál nem régebbi tulajdoni lapja, költségvetési rendelet vagy határozat kivonata, mely tartalmazza a sportra fordítandó összeget, beleegyező nyilatkozat vagy bérleti szerződés
8. Fényképes dokumentáció
9. Árajánlat, vagy tervezői költségvetés

Kelt:

P. H.

.....
jegyző / munkaszervezet vezetője.....
polgármester / többcélú kistérségi társulás elnöke

A nemzetgazdasági miniszter 9/2011. (III. 9.) NGM rendelete a váminformációs rendszerrel kapcsolatos részletszabályokról

A Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény 82. § b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, valamint a kormányhivatalokat felügyelő miniszterek kijelöléséről szóló 5/2010. (XII. 23.) ME rendelet 1. § e) pontjában foglalt feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) hatáskörébe utalt vám- és mezőgazdasági ügyekre vonatkozó jogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében, a NAV-nak a tagállami vámhatóságokkal és az Európai Bizottsággal való együttműködésére az egyes tagállamok, továbbá a tagállamok és a Bizottság közötti hivatalos segítségre a tagállamok közigazgatási hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásról, valamint a vám és mezőgazdasági jogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében e hatóságok és a Bizottság együttműködéséről szóló 515/97/EK rendelet, a tagállamok közigazgatási hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásról, valamint a vám- és mezőgazdasági jogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében e hatóságok és a Bizottság együttműködéséről szóló 515/97/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló 766/2008/EK rendeletében, továbbá az informatika vámügyi alkalmazásáról szóló nemzetközi Egyezményben foglaltak az irányadók.
- (2) A váminformációs rendszerrel (a továbbiakban: CIS rendszer) kapcsolatos részletszabályokat az Európai Unió Csaláselleni Hivatal által 2002. október 29-én kiadott Váminformációs Rendszer Műveleti Eljárások Kézikönyve (a továbbiakban: Kézikönyv) tartalmazza.
- 2. §** (1) A Kézikönyvben meghatározott regisztrált felhasználókat, kiemelt felhasználók személyét, továbbá a CIS rendszer üzemelését biztosító terminálok fizikai elhelyezését a NAV elnöke jelöli ki.
- (2) Az (1) bekezdésben említett kiemelt felhasználók az alábbi munkaköri feladatokat ellátó személyek közül jelölhetők ki:
- Váminformációs Rendszer összekötő tiszt,
 - engedélyező,
 - informatikai menedzser,
 - Váminformációs Rendszer koordinátor.
- (3) A CIS rendszer alkalmazása során felmerülő problémák – beleértve a szoftver, hardver és az adatátviteli problémákat is – első szintű megoldási helye a NAV CIS „Szakmai, technikai segítségnyújtás”-a (Help Desk-je).
- 3. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 4. § 2011. május 27-én lép hatályba.
- 4. §.** Az 1. § (1) bekezdésében az „az informatika vámügyi alkalmazásáról szóló nemzetközi Egyezményben” szövegrész helyébe az „az információs technológia vámügyi alkalmazásáról szóló 2009/917/IB tanácsi határozatban” szöveg lép.

Dr. Matolcsy György s. k.,
nemzetgazdasági miniszter

A vidékfejlesztési miniszter 18/2011. (III. 9.) VM rendelete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás részletes feltételeiről

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (3) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § a) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Értelmező rendelkezések

1. § (1) E rendelet alkalmazásában:

1. *állategység (a továbbiakban: ÁE)*: az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot fenntartásához szükséges feltételrendszer, valamint az állatok állategységre való átváltási arányának meghatározásáról szóló 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet [a továbbiakban: 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet] 5. számú melléklete szerinti egyenérték;
2. *gondozói felügyelet*: 32/1999. (III. 31.) FVM rendelet 11. §-a, 12. § (1) bekezdése, valamint az 1. számú melléklet 8. pontja szerinti eljárás;
3. *kockázatkezelés*: 32/1999. (III. 31.) FVM rendelet 7. § (1)–(4) bekezdése és 12. § (3) bekezdése szerinti eljárás;
4. *fejési technológia és a preventív beavatkozások*: az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló, 2004. április 29-i 853/2004/EK európa parlamenti és tanácsi rendelet III. számú melléklet IX. szakasz I. fejezet II. pontja és a 32/1999. (III. 31.) FVM rendelet 3. § b) pontja szerinti eljárás;
5. *paraziták elleni védekezés*: az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 629. § (1) bekezdés a) pontja és a 630. § (1)–(2) bekezdése szerinti eljárás;
6. *természetes körülmények biztosítása*: 32/1999. (III. 31.) FVM rendelet 5. § (1)–(2) bekezdése szerinti eljárás;
7. *takarmányozás*: 32/1999. (III. 31.) FVM rendelet 4. § (2) bekezdése szerinti eljárás (a továbbiakban 2–7. pont együtt: állatjóléti előírás);
8. *állattartó*: a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet (a továbbiakban: TIR rendelet) 2. § 4. pontja szerinti gazdálkodó;
9. *borjú*: az a szarvasmarha, amely a hat hónapos életkort még nem töltötte be;
10. *ellátó állatorvos*: az állatállomány állategészségügyi felügyeletét ellátó magánállatorvos, akivel az e rendeletben meghatározott feladatai elvégzésére az állattartó írásbeli szerződést köt;
11. *ENAR*: a szarvasmarha-fajok egyedeinek jelöléséről, valamint Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 99/2002. (XI. 5.) FVM rendelet szerinti nyilvántartási rendszer;
12. *fejési szabályzat*: a tartási helyre telepített, minőségtanúsítással rendelkező fejési rendszer műveleti utasítása, vagy a helyes fejési technológiára vonatkozó állatjóléti előírásnak megfelelő, ellátó állatorvos által ellenjegyzett szabályzat;
13. *gazdálkodási év*: a tárgyév május 1-jén kezdődő és az azt követő év április 30-ig tartó időszak;
14. *istálló*: a tartási helyen a TIR rendelet alapján nyilvántartásba vett fedett létesítmény, amely a tejtermelő szarvasmarhák tartós elhelyezésre szolgál;
15. *jogosult ÁE*: az adott tenyészet vonatkozásában támogatható legnagyobb állatállomány ÁE-ben kifejezett értéke;
16. *jogosult legeltetett ÁE*: az adott tenyészet vonatkozásában támogatható legnagyobb legeltethető állatállomány ÁE-ben kifejezett értéke;
17. *jóváhagyott ÁE*: az adott tenyészet vonatkozásában a gazdálkodási évben a támogatás alapját képező ÁE;
18. *jóváhagyott legeltetett ÁE*: az adott tenyészetben az adott gazdálkodási évben a természetes körülmények biztosítására vonatkozó kötelezettség tekintetében a támogatás alapját képező ÁE;
19. *kötetlen tartás*: az a tartási mód, amelynél a tejtermelő szarvasmarha a tartási hely minden létesítményén (istálló, karám, kifutó) belül szabadon mozoghat;
20. *kötött tartás*: az a tartási mód, amelyre a kötetlen tartás feltétele nem teljesül, azaz a tejtermelő szarvasmarha a tartási hely legalább egy létesítményén (istálló, karám, kifutó) belül a mozgásában korlátozott;
21. *közös tartás*: TIR rendelet 3. § (3) bekezdés második mondata szerinti tartás;
22. *legelő*: a támogatási és kifizetési kérelmen bejelentett azon terület, amely a földhivatali nyilvántartásban rét, gyeper vagy legelő művelési ágon szerepel, és amelyet a kérelmező a kérelmen szereplő állatok legeltetésére használ;
23. *legeltetési időszak*: a kifizetési kérelem évében május 1. és szeptember 30. közötti időszak;

24. *nyitott állattartó létesítmény*: a tartási helyen a TIR rendelet alapján nyilvántartásba vett fedetlen, bekerített létesítmény (karám, kifutó), amely tejtermelő szarvasmarhák tartós elhelyezésére szolgál;
 25. *tartási hely*: a TIR rendelet 2. § 15. pontja szerinti létesítmény, építmény vagy hely;
 26. *támogatási időszak*: 2011. május 1-jétől 2016. április 30-ig tartó időszak;
 27. *támogatásra jogosult*: az a kérelmező, aki a támogatási kérelemnek helyt adó vagy részben helyt adó határozattal rendelkezik;
 28. *támogatható állat*: az állattartó által a támogatási kérelemben megjelölt, az állattartó tenyészetében tartott, nőivarú tejtermelő szarvasmarha;
 29. *tehén*: az a nőivarú szarvasmarha, amely már ellett;
 30. *tejtermelő szarvasmarha*: az a szarvasmarha, amelyet az ENAR-ban e rendelet 1. mellékletében felsorolt fajtakóddal tartanak nyilván;
 31. *tenyészet*: a TIR rendelet 2. § 2. és 17. pontjai szerinti árutermelő, kereskedő típusú tenyészet;
 32. *űsző*: az a nőivarú szarvasmarha, amely a hathónapos életkort meghaladta és még nem ellett.
- (2) Az e rendeletben nem meghatározott fogalmak tekintetében az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet [a továbbiakban: 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet] 3. §-ában foglaltak az irányadók.

2. A támogatás jellege

- 2. §**
- (1) Az állattartó által a TIR-ben nyilvántartott tenyészetéhez tartozó tartási helyeken tartott nőivarú, tejtermelő szarvasmarhák után gazdálkodási évente ÁE-enként meghatározott mértékű támogatás vehető igénybe, amennyiben az állattartó e rendeletben meghatározott kötelezettséget vállal és annak eleget tesz.
 - (2) A támogatás alaptámogatásból és kiegészítő támogatásokból áll.
 - (3) Az alaptámogatás akkor igényelhető, ha az állattartó
 - a) az állatsűrűsége,
 - b) a gondozói felügyeletre,
 - c) a kockázatkezelésre, és
 - d) a fejési technológiára és a preventív beavatkozásokra
 e rendeletben meghatározott kötelezettség mindegyikét vállalja.
 - (4) Kiegészítő támogatás akkor igényelhető, ha az állattartó
 - a) a paraziták elleni védekezésre,
 - b) a természetes körülmények biztosítására vagy
 - c) a takarmányozásra
 az e rendeletben meghatározott kötelezettséget vállal.
 - (5) Kiegészítő támogatás kizárólag az alaptámogatással együtt igényelhető.
 - (6) Az alaptámogatáshoz a kiegészítő támogatások egymástól függetlenül igényelhetők, azonban a kiegészítő támogatások igénybevétele nem kötelező.
 - (7) A támogatásra jogosult köteles a vállalt, e rendeletben meghatározott kötelezettségeket a teljes támogatási időszak alatt betartani.
 - (8) Támogatás illeti meg az állattartót az e rendelet alapján vállalt kötelezettségek betartása miatt keletkező üzleti költségek megtérítésére, amelyet az állattartó az adott évi kifizetési kérelem benyújtásával egyidejűleg igényelhet.

3. A támogatás igénybevételének általános feltételei

- 3. §**
- (1) Az e rendelet szerinti támogatásra az állattartó akkor jogosult, ha
 - a) a TIR-ben nyilvántartott tenyészetéhez tartozó tartási helyeken az ENAR-ban nyilvántartott támogatható állatot tart és
 - b) rendelkezik a tartási helyek szerint területileg illetékes Megyei Kormányhivatal Állategészségügyi és Élelmiszerlánc-biztonsági Igazgatóságának hatósági bizonyítványával arról, hogy a tartási helyek maradéktalanul megfelelnek a hatályban lévő állatjóléti előírásoknak.
 - (2) A támogatásra jogosultnak a teljes támogatási időszak alatt be kell tartania:
 - a) az 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet 1. számú mellékletében foglalt, „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” fenntartására vonatkozó előírásokat és

- b) a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzések lefolytatásával, valamint a jogkövetkezmények alkalmazásával kapcsolatos szabályokról szóló 81/2009. (VII. 10.) FVM rendeletben foglalt követelményeket.
- (3) Az állattartónak a 11. § (1) bekezdés szerinti területek vonatkozásában legalább az adott gazdálkodási évre vonatkozóan használati joggal kell rendelkeznie.

- 4. §** (1) Ha a tartási helyek valamelyikén előfordul a kötött tartás, akkor úgy kell tekinteni, hogy a teljes tenyészetben kötött tartást folytatnak.
- (2) Az (1) bekezdés alól kivételt képez az az eset, amikor kötetlen tartásban tartott állatállományban egyes tejtermelő szarvasmarhákat
- a) ellés, vagy
 - b) az ellátó állatorvos által igazoltan állategészségügyi okok miatt átmenetileg kötött tartási módban tartanak.
- (3) A támogatási időszak alatt az állattartó nem térhet át kötetlen tartási módról kötött tartási módra.

4. A támogatás mértéke

- 5. §** (1) A 2. § (3) bekezdésben meghatározott alaptámogatás évenkénti mértéke az 5. melléklet A) pontjában foglalt táblázatban meghatározott eurónak megfelelő forintösszeg/ÁE.
- (2) A 2. § (4) bekezdésben meghatározott kiegészítő támogatás évenkénti mértéke az 5. melléklet B) pontjában foglalt táblázatban meghatározott eurónak megfelelő forintösszeg/ÁE.
- (3) Az ügyleti költségek megtérítésének évenkénti mértéke három eurónak megfelelő forintösszeg /ÁE.

5. Az állatsűrűsége vonatkozó kötelezettség

- 6. §** (1) A támogatásra jogosult által a tartási helyen négyzetméterenként maximálisan 0,24 ÁE tartható, ami ÁE-ként 4,17 m² férőhelyigénynek felel meg.
- (2) Az állatsűrűségi feltétel teljesülésének megállapításához az ENAR nyilvántartásban szereplő, az adott gazdálkodási évben a tenyészetben lévő összes állat, ÁE-ben meghatározott éves átlagának, és
- a) kötetlen tartás esetén az istállóknak és a nyitott állattartó létesítményeknek,
 - b) kötött tartás esetén az istállóknak
- a TIR rendelet szerint nyilvántartott terület éves átlaga alapján számított értéket, két tizedes jegyre történő kerekítéssel kell figyelembe venni.

6. A gondozói felügyeletre vonatkozó kötelezettség

- 7. §** (1) A támogatásra jogosult – többletkötelezettség-vállalásként az 1. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott állatjóléti előíráshoz képest – köteles az istállóban és nyitott állattartó létesítményben tartott tejtermelő szarvasmarhákat naponta legalább két alkalommal ellenőrizni
- (2) A támogatásra jogosult köteles az ÚMVP Irányító Hatóság (a továbbiakban: IH) által rendszeresített és IH közleményben közzétett formanyomtatvány szerinti telepi munkanaplót – napi rendszerességgel – vezetni. A telepi munkanapló a tartási helyen a tejtermelő szarvasmarhák gondozásával összefüggő cselekményeket, a cselekmények elvégzésének időpontját, valamint a cselekményt végző személy nevét tartalmazza.

7. A kockázatkezelésre vonatkozó kötelezettség

- 8. §** (1) A támogatásra jogosult köteles rendelkezni az ellátó állatorvos által ellenjegyzett biztonsági tervvel.
- (2) A biztonsági tervnek ki kell terjednie:
- a) az adott tartási helyen az állatjólétet veszélyeztető tényezőkre, valamint
 - b) a tartási hely környezetéből,
 - c) a gépek, berendezések üzemeltetéséből,
 - d) az eszközök használatából, valamint
 - e) a tejtermelő szarvasmarhák gondozását végző személyek egészségügyi és higiéniai körülményeiből

származó állatvédelmi kockázatok csökkentéséhez vagy elkerüléséhez szükséges intézkedésekre.

- (3) A támogatásra jogosult köteles a biztonsági tervet gazdálkodási évenként felülvizsgálni és szükség szerint aktualizálni.
- (4) A támogatásra jogosult köteles a tartási helyen a tejtermelő szarvasmarha gondozását végző minden személlyel a mindenkorl biztonsági terv tartalmát az alkalmazáshoz szükséges mértékben megismertetni. A biztonsági tervhez kapcsolódó elméleti és gyakorlati oktatásról jelenléti ívet kell felvenni.

8. A fejési technológia és preventív beavatkozásokra vonatkozó kötelezettség

- 9. §**
- (1) A támogatásra jogosult köteles a tartási helyen tartott nőivarú tejtermelő szarvasmarháknak csülökápolást biztosítani, amelynek legalább
 - a) félévente körmölést, és
 - b) negyedévente lábfüröztést kell magába foglalnia.
 - (2) A csülökápolás megtörténtét – időpontra (év/hó/nap/óra), a cselekményt végző személy azonosítására és aláírására, valamint az egyedek azonosítására kiterjedően – a telepi munkanaplóban kell vezetni.
 - (3) A támogatásra jogosult tartási helyenként köteles fejési szabályzatot készíteni, és azt a tartási helyen őrizni.
 - (4) A támogatásra jogosult köteles a tartási helyen a tejtermelő szarvasmarha gondozását végző minden személlyel a fejési szabályzat tartalmát az alkalmazáshoz szükséges mértékben megismertetni. A fejési szabályzathoz kapcsolódó elméleti és gyakorlati oktatásról jelenléti ívet kell felvenni.
 - (5) A támogatásra jogosult – napi rendszerességgel – köteles a fejési munkafolyamatokról az IH által közzétett közleményben meghatározott adattartalommal munkanaplót vezetni, és azt a tartási helyen őrizni.

9. A paraziták elleni védekezésre vonatkozó kötelezettség

- 10. §**
- (1) A támogatásra jogosult köteles a külső és belső paraziták (fonálférgék, rühatkák, kullancsok) ellen védekezni, valamint a telepre vonatkozóan rovarmentesítési programot megvalósítani.
 - (2) Az (1) bekezdés alapján szabályozott kötelezettségekhez alkalmazható hatóanyagok vagy állatgyógyászati termékek listáját az IH évente, a tárgyévet megelőző gazdálkodási év április 30-ig – az első gazdálkodási évre vonatkozóan 2011. április 30-ig – kiadott közleményben jelenteti meg.
 - (3) A támogatásra jogosult köteles a támogatási időszak alatt a hatóanyag vagy az állatgyógyászati termék beszerzésére vonatkozó bizonylatokat megőrizni.

10. A természetes körülmények biztosítására vonatkozó kötelezettség

- 11. §**
- (1) A természetes körülmények biztosítására vonatkozó kötelezettséghez kapcsolódó kiegészítő támogatás esetén az állattartó a legeltetési időszakban legeltetett támogatható állatok átlagléttszáma után jogosult támogatásra, ha a legelők vonatkozásában a legeltetési időszakban legfeljebb 1,8 ÁE/ha mértékű terhelésig folytat legeltetést.
 - (2) Az (1) bekezdés szerinti legelőterhelés felső határára vonatkozó feltételt a legeltetési időszak minden napján be kell tartani.
 - (3) A támogatásra jogosult köteles a jogosultsági feltétel teljesítése szempontjából figyelembe vett legelőt az 50/2008. (IV. 24.) FVM rendeletben meghatározott állapotban tartani.
 - (4) A legeltetéséről a támogatásra jogosultnak tartási helyenként az IH által közzétett közleményben meghatározott adattartalommal gazdálkodási évenként legeltetési naplót kell vezetnie.
 - (5) Az (1) bekezdés szerinti legelőterhelés felső határára vonatkozó feltétel ellenőrzésére alkalmazott számítások során két tizedes jegyre történő kerekítést kell alkalmazni.

11. A takarmányozásra vonatkozó kötelezettség

- 12. §**
- (1) A támogatásra jogosult köteles a tartási helyen található állomány számára
 - a) a kérődzők vízszükségletének megfelelő vízhez való korlátlan és folyamatos hozzáférést biztosítani, valamint
 - b) olyan takarmányozási receptúrával rendelkezni, amely biztosítja a Magyar Takarmánykódexben szereplő, a tejtermelő tehén (létfenntartó, vemhes, tejelő) táplálóanyag szükségletnek megfelelő beltartalmi összetevőjű és mennyiségű takarmányt.

- (2) Az (1) bekezdésben foglalt takarmányozási előírások betartását a támogatásra jogosultnak az általa felhasznált takarmány gyártója által kiállított igazolással kell igazolnia, amelynek az életkori sajátosságoknak megfelelően, legalább az alábbi beltartalmi összetevőkre kell kiterjednie:
- nettó energia,
 - nyersfehérje,
 - nyersrost,
 - nyershamu,
 - kalcium,
 - foszfor.
- (3) A (2) bekezdéstől eltérően, a saját gazdaságában előállított takarmány felhasználása esetén a támogatásra jogosultnak kell nyilatkoznia a takarmányozási előírások betartásáról.
- (4) A támogatásra jogosult köteles a tartási helyen a tejtermelő szarvasmarha gondozását végző minden személlyel a takarmányozási receptúra tartalmát az alkalmazáshoz szükséges mértékben megismertetni. A takarmányozási receptúrához kapcsolódó elméleti és gyakorlati oktatásról jelenléti ívet kell felvenni.
- (5) A támogatásra jogosult köteles a tartási helyen tartott tejtermelő szarvasmarháknek – az életkori sajátosságnak megfelelően – a támogatási időszakot megelőző hónapra vonatkozó takarmányozási dokumentációban rögzítetthez képest ÁE-ként napi 1 kg többlet szénát biztosítani.

12. A kötelezettségátadásra vonatkozó szabályok

- 13. §**
- (1) A támogatásra jogosult a kötelezettségeit kizárólag a támogatásra való jogosultsággal együtt ruházhatja át.
 - (2) Kötelezettségátadásra tenyészetenként a támogatási időszak alatt egyszer kerülhet sor.
 - (3) A kötelezettség átadása és átvállalása a támogatási időszak hátralévő időtartamára vonatkozik. Kötelezettségátadás csak teljes gazdálkodási évre vonatkozhat.
 - (4) A kötelezettségátadásra vonatkozó kérelmet az adott gazdálkodási évet megelőző év április 30-ig kell benyújtani a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalnak (a továbbiakban: MVH) a támogatásra jogosult lakóhelye vagy székhelye szerint illetékes megyei kirendeltségére. A formanyomtatvány tartalmi elemei az alábbiak:
 - a kötelezettséget átadó azonosító adatai,
 - a kötelezettséget átvevő, valamint a kapcsolattartó adatai,
 - a kötelezettségátadásra vonatkozó nyilatkozatok,
 - az ügyfelek aláírása.
- 14. §**
- (1) A támogatásra jogosult egy tenyészet vonatkozásában a kötelezettségátadás során a támogatási időszak alatt kizárólag, mint átvevő vagy mint átadó szerepelhet.
 - (2) Kötelezettségátadásra a támogatási időszak első gazdálkodási évére vonatkozóan nincs lehetőség.
 - (3) A kötelezettség átvevőjének a kötelezettség átadásának jóváhagyásáról szóló határozat jogerőre emelkedését követően az adott tenyészetre vonatkozóan évente kifizetési kérelmet kell benyújtania. Ha a határozat jogerőre emelkedése a kérelem beadási időszak végéig nem történik meg, a kifizetési kérelmet a kötelezettség átadójának kell benyújtani.
 - (4) A kötelezettségátadásra vonatkozó kérelmet a kötelezettség átadója és átvevője kizárólag együttesen vonhatja vissza.

13. A támogatási kérelem benyújtása

- 15. §**
- (1) A támogatási kérelmet az állattartónak 2011. április 1. és április 30. között lehet benyújtania az MVH-nak az állattartó székhelye vagy lakóhelye szerint illetékes megyei kirendeltségéhez az MVH által rendszeresített és az MVH honlapján közzétett formanyomtatványon, postai úton. A formanyomtatványnak legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:
 - az állattartóhoz kapcsolódó ügyfél-azonosító adatok,
 - a tenyészetet azonosító adatok,
 - a tartási helyet azonosító adatok,
 - a tartási hely azon területnagysága, melyen az állattartó támogatható állatokat tart,
 - igényelt ÁE értéke,
 - igényelt legeltetett ÁE értéke,

- g) közös tartás esetén a tartási hely azon területnagysága, melyen a támogatási kérelmet benyújtó állattartó támogatható állatokat tart,
 - h) az állatjóléti kötelezettség-vállalások és az ügyleti költség azonosítása,
 - i) a 2. § (4) b) pontja szerinti kiegészítő támogatás igénylése esetén a legelőt azonosító adatok, valamint
 - j) az ügyfél aláírása.
- (2) A 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet 6. § (5) bekezdésétől eltérően a támogatási kérelemhez nem kell mellékelni az őstermelői igazolvány hiteles másolatát.
- (3) Egy ügyfél csak egy támogatási kérelmet nyújthat be.
- (4) A támogatási kérelem több tenyészetre is vonatkozhat.

- 16. §**
- (1) A támogatási kérelemhez mellékelni kell a Megyei Kormányhivatal Állategészségügyi és Élelmiszerlánc-biztonsági Igazgatósága által kiállított hatósági bizonyítványt arról, hogy a tartási hely maradéktalanul megfelel a hatályban lévő állatjóléti előírásoknak.
- (2) A támogatási kérelemhez mellékelni kell a 2. melléklet szerinti, a támogatási kérelem pontozásához szükséges eredeti dokumentumokat, valamint – ahol e rendelet lehetővé teszi – másolat esetén a másolati példányt.
- (3) Közös tartás esetén a támogatási kérelemhez mellékelni kell a közös tartásban résztvevő, de e rendelet alapján támogatási kérelmet be nem nyújtó állattartók nyilatkozatát arról, hogy a kérelmező által a támogatási kérelemben feltüntetett terület a kérelmező használatában van.
- (4) Ha a közös tartásban résztvevő állattartók mindegyike támogatási kérelmet nyújt be és a kérelmezők által a támogatási kérelemben feltüntetett, használatukban lévő területek nagyságának összege meghaladja a tartási hely 2011. május 1-jén TIR-ben nyilvántartott területnagyságát, akkor az MVH értesíti a támogatási kérelmet benyújtott állattartókat, és egyben felszólítja őket a kérelemben megadott adatok helyesbítésére.
- (5) Az értesítésben meg kell jelölni a tartási helyen közös tartás keretében támogatási kérelmet benyújtókat, és a kérelemben foglaltaknak megfelelően a tartási helyre vonatkozó adatokat.
- (6) A (4) bekezdés alapján a támogatási kérelmet benyújtó állattartók kötelesek az értesítésben meghatározott időtartamon belül postai úton megadni a helyesbített adatokat az MVH részére.
- (7) Ha a (4) bekezdés alapján megállapított átfedés a (6) bekezdésben foglalt helyesbítéseket követően továbbra is fennáll, vagy a helyesbített adatokat határidőre nem küldik be az MVH részére, akkor a közös tartásban résztvevő állattartók támogatási kérelmei elutasításra kerülnek.
- 17. §**
- A támogatási kérelem benyújtására rendelkezésre álló határidő leteltét követően az alábbi adatok tekintetében hiánypótlásra nincs lehetőség:
- a) ügyfél-azonosítási adatok,
 - b) a támogatási jogosultságra vonatkozó adatok és dokumentumok,
 - c) a támogatási kérelem pontozásához szükséges adatok és dokumentumok.

14. A támogatási kérelem elbírálása

- 18. §**
- (1) A jogosult ÁE-et
- a) a 2011. május 1-jén, függetlenül az ezen időpontot követően visszamenőleges hatállyal tett állatlétszámot érintő bejelentéstől, az ENAR nyilvántartásban szereplő, a tenyészetre vonatkozóan igényelt támogatható állatlétszám 10%-kal, de legalább 5 ÁE-gel növelt értéke, és
 - b) a 6. § (1) bekezdésében meghatározott állatsűrűség és
 - ba) kötetlen tartás esetén az istállóknak és a nyitott állattartó létesítményeknek,
 - bb) kötött tartás esetén az istállóknak
- a TIR rendelet alapján 2011. május 1-jén nyilvántartott területnagysága alapján, függetlenül az ezen időpontot követően visszamenőleges hatállyal tett területnagyságot érintő bejelentéstől, megállapított területének legfeljebb 10%-kal növelt értéke és
- c) a támogatási kérelemben igényelt ÁE közül a legalacsonyabbnak a figyelembevételével kell megállapítani.
- (2) A jogosult ÁE – a 2. § (4) bekezdés b) pontjában szereplő kiegészítő támogatás kivételével – az alaptámogatás és a kiegészítő támogatások vonatkozásában egységes.
- (3) A jogosult legeltetett ÁE-et

- a) a támogatási kérelemben a tenyészetre vonatkozóan a 2. § (4) bekezdés b) pontban szereplő kiegészítő támogatás esetén támogatható állatok ÁE-ben meghatározott értéke és
 - b) a támogatási kérelemben bejelentett legelőterület
- alapján kell megállapítani a 11. § (1) bekezdésben meghatározott maximális legelőterhelés figyelembevételével.
- (4) A 11. § (1) bekezdés szerinti állatsűrűségi feltétel számítása esetén két tizedes jegyre történő kerekítést kell alkalmazni.

- 19. §**
- (1) A támogatási kérelmeket az MVH a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 32. § (1) bekezdésének c) pontja szerint rangsor állításával bírálja el, a 2. melléklet szerinti pontrendszer alapulvételével.
 - (2) A 3. melléklet szerinti felsőfokú vagy a 4. melléklet szerinti középfokú agrárvégzettség után a 2. mellékletben meghatározott többletpont természetes személyeknek és gazdasági társaságoknak kerül beszámításra. Gazdasági társaság esetében a társaság vezető tisztségviselőjének, alkalmazottjának vagy tagjának a 3. melléklet szerinti felsőfokú vagy a 4. melléklet szerinti középfokú agrárvégzettsége alapján adható többletpont. Családi gazdaságok esetében a felsőfokú agrárvégzettség után járó többletpont akkor kerül beszámításra, ha a családi gazdaság vezetője vagy a családi gazdaság tagja rendelkezik a szakirányú végzettséggel.
 - (3) A 2. mellékletben meghatározott többletpont adható a 4. mellékletben nem szereplő, azonosító számmal rendelkező vagy nem rendelkező kísérleti képzés keretében szerzett szakképesítés esetén, ha a támogatási kérelmet benyújtó a végzettséget igazoló dokumentumhoz csatolja a képző vagy szakmai vizsgát szervező intézmény által kiadott igazolást arra vonatkozóan, hogy a kísérleti képzés keretében szerzett végzettség egyértelműen megfeleltethető valamely, a 4. mellékletben szereplő végzettségnek.
 - (4) A támogatási kérelemhez a (2) bekezdés szerinti többletpont beszámításához – a végzettséget igazoló bizonyítvány vagy oklevél másolatán túl – a következő dokumentumok valamelyikét kell mellékelni:
 - a) munkáltatói igazolást, amely igazolja, hogy a megfelelő végzettséggel rendelkező személy a gazdasági társaság alkalmazottja;
 - b) társasági szerződés másolatát, amely tartalmazza, hogy a megfelelő végzettséggel rendelkező személy a gazdasági társaság tagja, vagy vezető tisztségviselője;
 - c) a családi gazdaság nyilvántartásba vételéről szóló határozat másolatát, amely tartalmazza, hogy a megfelelő végzettséggel rendelkező személy a családi gazdaság tagja.
 - (5) A 3. melléklet szerinti felsőfokú végzettség többletpontjának beszámítása esetén a 4. melléklet szerinti középfokú végzettségért többletpont nem adható.
 - (6) A 3. melléklet szerinti felsőfokú vagy a 4. melléklet szerinti középfokú agrárvégzettség után a 2. melléklet alapján járó többletpont támogatási kérelmet benyújtónként csak egy személyre vonatkozóan adható.
 - (7) Azon felsőfokú agrárvégzettségek esetében, amelyek nem szerepelnek a 3. mellékletben, de az azoknak megfeleltethető középfokú végzettség szerepel a 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet 5/a. számú mellékletében, a középfokú agrárvégzettségért járó többletpont kerül beszámításra.
- 20. §**
- (1) A támogatási kérelmek elbírálása során – a 2. mellékletben meghatározott – többletpont kerül beszámításra az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről és a 2092/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. június 28-i 834/2007/EK tanácsi rendelet szerinti ökológiai gazdálkodás feltételeinek megfelelően tartott állatállomány esetén, ha az állattartó az ENAR nyilvántartásban a tenyészetébe bejelentett állatállomány állategységben számított legalább 20%-ának megfelelő állatra vonatkozóan benyújtja az ökológiai tanúsító szervezet által 2011. március 15. és április 30. között kiállított, az állatok darabszámát feltüntető igazolást.
 - (2) A támogatási kérelmek elbírálása során – a 2. mellékletben meghatározott – többletpont kerül beszámításra azon állattartó részére, akik Tej Terméktanácsi tagsággal, vagy – az 1. mellékletben meghatározott fajták valamelyikének – a tenyésztő szervezeti és fajtaelismerés rendjéről szóló 123/2005. (XII. 27.) FVM rendelet szerint elismert tenyésztőszervezet tagságával rendelkeznek.
 - (3) A támogatási kérelmek elbírálása során – a 2. mellékletben meghatározott – többletpont kerül beszámításra azon állattartó részére, aki a termelői csoportokról szóló 81/2004. (V. 4.) FVM rendelet alapján elismert tej termelői csoport tagjával rendelkezik.
 - (4) A támogatási kérelmek elbírálása során – a 2. mellékletben meghatározott – többletpont kerül beszámításra az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet 3. § 30. pont szerinti fiatal mezőgazdasági termelő számára.

- (5) Szaktanácsadási szolgáltatói szerződéssel rendelkező állattartók esetében akkor adható – a 2. mellékletben meghatározott – többletpont, ha a kérelmező a támogatási kérelem benyújtásának évére hatályos, az alábbiak valamelyikével kötött szaktanácsadási szolgáltatói szerződéssel rendelkezik:
- a Szaktanácsadói Névjegyzékről szóló 95/1999. (XI. 5.) FVM rendelet szerinti névjegyzékben szereplő szaktanácsadóval,
 - a mező- és erdőgazdálkodási, valamint az élelmiszer-ipari tevékenységhez kapcsolódó szakértői működés engedélyezésével kapcsolatos eljárásról szóló 61/1994. (XI. 8.) FM rendelet szerinti szakértői engedéllyel rendelkező szakértővel, vagy
 - a közös agrárpolitika keretébe tartozó egyes támogatási rendszerek működését segítő mezőgazdasági szaktanácsadási rendszerről szóló 73/2007. (VII. 27.) FVM rendelet alapján nyilvántartásba vett Területi Szaktanácsadási Központtal.

- 21. §**
- (1) A támogatási kérelmek elbírálása során – a 2. mellékletben meghatározott – többletpont kerül beszámításra azon állattartó részére, aki a kiegészítő támogatások valamelyikének tekintetében vállalja az e rendeletben meghatározott kötelezettséget.
 - (2) A támogatási kérelmek elbírálása során – a 2. mellékletben meghatározott – többletpont kerül beszámításra azon állattartónak, aki az adott tartási hely vonatkozásában a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv alapján a központi költségvetés, valamint az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap Garancia Részlege társfinanszírozásában megvalósuló, az Európai Unió környezetvédelmi, állatjóléti- és higiéniai előírásainak való megfeleléshez nyújtott támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 139/2004. (IX. 24.) FVM rendelet 5. § (1) bekezdés b) vagy c) pont szerint a kifizetési kérelme alapján támogatásban részesült.
 - (3) A támogatási kérelmek elbírálása során – a 2. mellékletben meghatározott – többletpont kerül beszámításra azon állattartónak, aki az adott tartási hely vonatkozásában az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az állattartó telepek korszerűsítéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 27/2007. (IV. 17.) FVM rendelet 3. § (1) bekezdés a) pont szerint helyt adó vagy részben helyt adó támogatási határozattal rendelkezik, és már nyújtott be kifizetési kérelmet.
 - (4) A támogatási kérelmek elbírálása során – a 2. mellékletben meghatározott – többletpont kerül beszámításra az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott agrár-környezetgazdálkodási támogatások igénybevételének részletes feltételeiről szóló 61/2009. (V. 14.) FVM rendelet alapján gyepgazdálkodási agrár-környezetgazdálkodási célprogramcsoportban való részvétel esetén, ha az állattartó a kérelmezett legelőterületre vonatkozóan a támogatási kérelemnek helyt adó vagy részben helyt adó határozattal rendelkezik.

15. A kifizetési kérelem benyújtása

- 22. §**
- (1) A támogatási kérelem magában foglalja az első kifizetési kérelmet is.
 - (2) A további kifizetési kérelmeket évente, szeptember 1. és szeptember 30. között lehet benyújtani az MVH Központ által rendszeresített formanyomtatványon, az MVH-nak a támogatásra jogosult lakóhelye vagy székhelye szerint illetékes megyei kirendeltséghez. A formanyomtatvány tartalmi elemei a következők:
 - ügyfél-azonosítási adatok, valamint a kapcsolattartó adatai,
 - a tenyészetet azonosító adatok,
 - az adott gazdálkodási évre igényelt ÁE,
 - az adott gazdálkodási évre igényelt legeltetett ÁE,
 - a tartási helyet azonosító adatok,
 - az állatjóléti kötelezettség-vállalások azonosítása és az ügyleti költség igénylése,
 - a 2. § (4) bekezdés b) pont szerinti kiegészítő támogatás igénylése esetén a legelőt azonosító adatok,
 - a támogatás kifizetéséhez szükséges nyilatkozatok, valamint
 - az ügyfél aláírása.
 - (3) A kiegészítő támogatások igénybevétele esetén a kifizetési kérelemhez mellékelni kell
 - az állattartó nyilatkozatát arról, hogy a 12. § (5) bekezdésben meghatározott többletszénát biztosította a tenyészetében tartott állatok számára,
 - az ellátó állatorvos igazolását arra vonatkozólag, hogy a 10. § (1) bekezdésben meghatározott paraziták elleni védekezés a tartási helyen tartott szarvasmarhák vonatkozásában megtörtént.

16. A kifizetési kérelem elbírálása

- 23. §**
- (1) A jóváhagyott ÁE megállapításához az
 - a) ENAR nyilvántartásban szereplő, a tenyészetben lévő támogatható állatok ÁE-ben meghatározott napi létszámának a gazdálkodási évre vonatkozó átlaga és
 - b) a kifizetési kérelemben igényelt ÁE közül a kisebbet kell figyelembe venni.
 - (2) A jóváhagyott legeltetett ÁE megállapításához a kifizetési kérelemben igényelt legeltetett állatlétszám ÁE-ben kifejezett értékét kell figyelembe venni.
 - (3) A (2) bekezdés alapján meghatározott jóváhagyott legeltetett ÁE nem haladhatja meg a jogosult legeltetett ÁE és a jóváhagyott ÁE értékét.
 - (4) A 11. § (1) bekezdésben meghatározottak ellenőrzése során
 - a) a kifizetési kérelemben igényelt legeltetett állatlétszám ÁE-ben kifejezett értékét és
 - b) a kifizetési kérelemben bejelentett legelőterület nagyságát kell figyelembe venni.
 - (5) A kifizetési kérelemben bejelentett legelőterület nagysága nem haladhatja meg az állattartó által, a kifizetési kérelem benyújtásának évében benyújtott egységes területalapú támogatási kérelmen „állandó legelő (legeltetett)”, „egyéb gyep (legeltetett)” vagy „fásított rét-legelő” hasznosítással bejelentett területek összegét.
 - (6) Az elbírálás során kizárólag azokat a legelőterületeket lehet figyelembe venni, amelyek a kifizetési kérelem benyújtásának évében benyújtott egységes területalapú támogatási kérelmen „állandó legelő (legeltetett)”, „egyéb gyep (legeltetett)” vagy „fásított rét-legelő” hasznosítással bejelentett területek.

17. A támogatás folyósítása

- 24. §**
- (1) A támogatás évente egy összegben történő folyósítása a kifizetési kérelemnek helyt adó vagy részben helyt adó határozatban foglaltak alapján forintban történik.
 - (2) Az adott évi támogatási összeg a jogcímre vonatkozó adminisztratív ellenőrzések, a keresztellenőrzések és a helyszíni ellenőrzések lefolytatása után kerül kifizetésre.
 - (3) Amennyiben a támogatásra jogosult az adott évben nem nyújt be kifizetési kérelmet, úgy arra az évre vonatkozóan nem részesül kifizetésben, a vállalt kötelezettségei azonban az adott évben is fennállnak, amelyek betartását az MVH helyszíni ellenőrzés keretében vizsgálhatja.

18. Ellenőrzés

- 25. §**
- (1) A jogosultsági feltételek, a kötelezettségvállalási előírások teljesítését az MVH évente ellenőrzi. Az MVH az ellenőrzésbe külön megállapodás alapján a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatalt bevonhatja.
 - (2) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés a támogatási kérelemre, valamint a kifizetési kérelemre vonatkozóan
 - a) adminisztratív ellenőrzést és
 - b) helyszíni ellenőrzést foglal magában.
 - (3) A helyszíni ellenőrzés során a támogatásra jogosultnál a teljes támogatási időszak alatt rendelkezésre kell állnia
 - a) a tenyészetre vonatkozóan a jogosultsági feltételek teljesülését igazoló dokumentumoknak és
 - b) a takarmányozásra vonatkozó kötelezettség vállalása esetén a 2011. április 1. és 2011. április 30. közötti időszakra vonatkozó takarmányozási dokumentációnak.

19. Jogkövetkezmények

- 26. §**
- (1) Ha a támogatásra jogosult megszegi a 3. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározottakat azáltal, hogy a támogatásba bevont szarvasmarha állományt nem tejtermelés céljából tartja, akkor a támogatásból kizárásra kerül, és a támogatási kérelemre vonatkozóan már igénybe vett teljes támogatás jogosulatlanul minősül.
 - (2) Ha a támogatásra jogosult megszegi az 4. § (3) bekezdésében meghatározottakat, akkor a támogatásból kizárásra kerül, és a támogatási kérelemre vonatkozóan már igénybe vett teljes támogatás jogosulatlanul minősül.

- (3) Ha a támogatási időszak alatt a Megyei Kormányhivatal Állategészségügyi és Élelmiszerlánc-biztonsági Igazgatósága a 32/1999. (III. 31.) FVM rendelet alapján jogerősen megállapította, hogy a támogatásra jogosult megsértette a 32/1999. (III. 31.) FVM rendeletben foglalt előírásokat, akkor az intézkedésből a támogatási időszak lejártáig kizárásra kerül, és a támogatási kérelemre vonatkozóan már igénybe vett teljes támogatás jogosulatlanul minősül.
- (4) Ha a támogatásra jogosult megszegi az egyes, e rendeletben meghatározott kötelezettségekre vonatkozó előírásokat, akkor a kötelezettségszegés gyakoriságának megfelelően a 6. mellékletben meghatározott jogkövetkezményt kell alkalmazni.
- (5) Ha a 6. mellékletben meghatározottak alapján a támogatásra jogosult az adott kötelezettség vállalása tekintetében vagy az intézkedésből a támogatási időszak lejártáig kizárásra kerül, akkor a már igénybe vett teljes támogatási összeget a jogosulatlanul igénybe vett támogatásra vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.
- (6) Ha egy adott kötelezettség keretében vállalt előírásoknak való meg nem felelés miatt az adott kötelezettség vonatkozásában – a 6. melléklet alapján – ugyanazon gazdálkodási évben több kötelezettségszegés is megállapításra kerül, akkor a súlyosabb hibára vonatkozó jogkövetkezményt kell alkalmazni.
- (7) Ha egy gazdálkodási éven belül több kötelezettség esetében is meg nem felelések kerülnek megállapításra, akkor a 6. melléklet alapján meghatározott jogkövetkezmények mindegyike alkalmazásra kerül.

- 27. §** Ha a támogatásra jogosult a támogatási időszak alatt egynél több alkalommal nem részesül kifizetésben, mert
- a) nem nyújt be az adott gazdálkodási évre vonatkozóan kifizetési kérelmet vagy
 - b) a benyújtott kifizetési kérelme teljes mértékben elutasításra kerül,
- akkor a támogatásra jogosult támogatási jogosultsága megszűnik, és a már igénybe vett teljes támogatási összeget a jogosulatlanul igénybe vett támogatásra vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.

20. Záró rendelkezés

- 28. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.
- 29. §** Ez a rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló, 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK tanácsi rendelet 16a. cikk (1) bekezdés e) pont, valamint a 40. cikk végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.
- 30. §** Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételeinek általános szabályairól szóló 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet 2. §-ának (2) bekezdése a következő p) ponttal egészül ki:
[(2) E rendelet alapján az R.-ben meghatározott II. tengely keretében az alábbi célok megvalósítására vehető igénybe támogatás:]
„p) állatjóléti intézkedések.”

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
vidékfejlesztési miniszter

1. melléklet a 18/2011. (III. 9.) VM rendelethez

Tejtermelő szarvasmarha fajták

	A	B
1	Fajtakód	Fajtanév
2	01	Magyartarka
3	03	Borzderes
4	12	Jersey
5	13	Európai feketetarka lapály
6	14	Ayrshire
7	15	Kosztromai
8	22	Holstein-fríz
9	27	Európai vöröstarka lapály
10	46	Svéd vöröstarka lapály
11	60	SMR
12	61	Dán vörös
13	62	Norvég vörös
14	63	Montbeliarde
15	65	Normande
16	84	Eringiai
17	85	Angelni
18	88	Brown Swiss
19	99	Egyéb tejhasznú

2. melléklet a 18/2011. (III. 9.) VM rendelethez

Értékelési szempontok

	A	B	C
1	Értékelési szakmai szempont megnevezése, értéke	Értékelés/ellenőrzés módja	Pontszám
2	Agrár-végzettség	Felsőfokú	Oklevél másolata
3		Középfokú szakképesítés	Bizonyítvány másolat Családi gazdaság nyilvántartásba vételéről szóló határozat másolata* Munkáltatói igazolás Társasági szerződés másolata
4	Ökológiai állattartást folytat	Ökológiai gazdálkodást tanúsító szervezet igazolása	10
5	Tej Terméktanácsi vagy elismert tenyésztőszervezeti tagság	Tej Terméktanács vagy elismert tenyésztőszervezet igazolása	10
6	Termelői csoport tagság**	A termelői csoport igazolása	10
7	Fiatal mezőgazdasági termelő	MVH/IH adatbázis alapján	10
8	Szaktanácsadóval kötött szerződés	szerződés másolata	5
9	Természetes körülmények biztosítása kötelezettség vállalása	Támogatási kérelem	15
10	Paraziták elleni védekezés kötelezettségének vállalása		10
11	Takarmányozási kötelezettség vállalása		5
12	Az NVT Európai Unió környezetvédelmi, állatjóléti és -higiéniai előírásainak való megfeleléshez nyújtott támogatások intézkedésben való részvétel	MVH adatbázis	5

13	Az ÚMVP állattartó telepek korszerűsítéséhez nyújtandó támogatások intézkedésben való részvétel	MVH adatbázis	5
14	Az ÚMVP agrár-környezetgazdálkodási támogatás gyepgazdálkodási célprogramcsoportban való részvétel	MVH adatbázis	5
15	Mindösszesen		max. 100 pont

* A családi gazdaságok létrehozásáról, nyilvántartásba vételéről, működtetéséről, valamint kiemelt támogatásokról szóló 326/2001. (XII. 30.) Korm. rendelet 4. § (3) bekezdése szerinti határozat másolata.

** Csőd-, felszámolási és végelszámolási eljárás alatt nem álló termelői csoport, termelő szervezet.

3. melléklet a 18/2011. (III. 9.) VM rendelethez

A támogatási kérelmek elbírálása során elfogadható felsőfokú agrárvégzettségek a felsőoktatási alap és mesterképzésről, valamint a szakindítás eljárási rendjéről szóló 289/2005. (XII. 22.) Korm. rendelet alapján

	A	B	C		D
1	Képzési terület	Korábbi főiskolai (F) és egyetemi (E) szakok	Többciklusú képzési rendszer szerinti		Egységes, osztatlan képzések
2			Alapszak	Mesterszak	
3	Agrár	állatorvosi (E)	–	–	állatorvosi
4		állattenyésztő mérnöki (F)	állattenyésztő mérnöki	állattenyésztő mérnöki	–
5				takarmányozási és takarmánybiztonsági mérnöki	
6		mezőgazdasági mérnöki (F) agrármérnöki (E)	mezőgazdasági mérnöki	agrármérnöki	–

4. melléklet a 18/2011. (III. 9.) VM rendelethez

A támogatási kérelmek elbírálása során elfogadható szakképesítések

1. Az Országos Képzési Jegyzékről szóló 7/1993. (XII. 30.) MüM rendelet alapján megszerzett szakképesítések

	A	B
1	Szakképesítés azonosító száma	Szakképesítés megnevezése
2	22 2 6131 06 1 0 01	Állattenyésztő
3	23 5 3124 16 6 3 01	Állattenyésztő és állategészségügyi technikus
4	22 2 6132 06 1 0 06	Szarvasmarha-tenyésztő
5	22 5 3124 16 6 3 07	Szarvasmarha-tenyésztő szaktechnikus

2. Az Országos Képzési Jegyzékről szóló 7/1993. (XII. 30.) MüM rendelet módosításáról szóló 12/1996. (XII. 29.) MüM rendelet alapján megszerzett szakképesítések

	A	B
1	Szakképesítés azonosító száma	Szakképesítés megnevezése
2	31 6203 02	Állattenyésztő
3	31 6203 08	Szarvasmarha-tenyésztő

3. Az Országos Képzési Jegyzékről szóló 37/2003. (XII. 27.) OM rendelet alapján megszerzett szakképesítések

	A	B
1	Szakképesítés azonosító száma	Szakképesítés megnevezése
2	31 6203 02	Állattenyésztő (az állatfaj megjelölésével)
3	52 6203 01	Állattenyésztő és állategészségügyi technikus
4	31 6203 10	Általános állattenyésztő
5	53 6203 05	Szarvasmarha-tenyésztő szaktechnikus
6	53 6208 01	Takarmányozási szaktechnikus

4. Az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzékbe történő felvétel és törlés eljárási rendjéről szóló 1/2006. (II. 17.) OM rendelet alapján megszerzett szakképesítések

	A	B
1	Szakképesítés azonosító száma	Szakképesítés megnevezése
2	31 621 03 0010 31 04	Állattenyésztő (szarvasmarha)
3	54 618 03 0010 54 02	Állattenyésztő technikus
4	52 621 01 0100 31 01	Bioállat-tartó és tenyésztő
5	31 621 01 0010 31 03	Haszonállat-gondozó

5. A szakközépiskolákban és a szakmunkásképző iskolákban oktatható szakokról, illetőleg szakmákról szóló 18/1986. (VIII. 26.) MM rendelet alapján megszerzett szakképesítések

	A	B
1	Szakképesítés azonosító száma	Szakképesítés megnevezése
2	1801-4	Szarvasmarha-tenyésztő
3	1807	Állategészségőr
4	1809	Általános állattenyésztő

6. Egyes oktatási jogszabályok módosításáról szóló 20/1994. (XI. 10.) MKM rendelet alapján megszerzett szakképesítések

	A	B
1	Szakképesítés azonosító száma	Megnevezése
2	1809	Általános tenyésztő
3	51-0100	Állattenyésztő és állategészségügyi (technikus)

7. A szakközépiskolákban folyó szakmunkásképzésről szóló 14/1976. (XII. 1.) MüM-OM együttes rendelet módosításáról szóló 24/1977. (XII. 28.) MüM-OM együttes rendelet alapján megszerzett szakképesítések

	A	B
1	Szakképesítés azonosító száma	Megnevezése
2	1801-2	Szarvasmarhatenyésztő

5. melléklet a 18/2011. (III. 9.) VM rendelethez

A kötelezettségek után járó támogatás

A) Alaptámogatás

	A	B
1	Kötelezettségvállalás	Támogatás mértéke
		euró/ÁE/év
2	Állatsűrűség csökkentése – borjak esetében – üszők esetében – tehenek esetében	42 27 27
3	A kötelező felügyelet sűrítése a. 50 ÁE-ig b. 50 ÁE felett	9
		2
4	Az állatjólétet veszélyeztető tényezők feltérképezése, valamint a kockázat csökkentéséhez, elkerüléséhez szükséges intézkedések meghatározása	2
5	Helyes fejési technológia és preventív beavatkozások terve	2

B) Kiegészítő támogatások

	A	B
1	Kötelezettségvállalás	Támogatás mértéke
		euró/ÁE/év
2	Paraziták elleni védekezés	41
3	Természetes körülmények biztosítása az állattartás során (legeltetés)	10
4	A takarmányozásra vonatkozó kötelezettség	20

6. melléklet a 18/2011. (III. 9.) VM rendelethez

Az egyes kötelezettségekhez kapcsolódó meg nem felelések jogkövetkezményei

	A	B	C		D	E
			Jogkövetkezmény			
		Gyakoriság	A támogatásra jogosult az érintett időszak tekintetében az adott állatjóléti kötelezettség vállalásához járó támogatási összegre nem jogosult	A támogatásra jogosult az adott állatjóléti kötelezettség vállalása tekintetében a támogatási időszak lejártáig kizárásra kerül		A támogatásra jogosult az intézkedésből a támogatási időszak lejártáig kizárásra kerül
1.						
2.	Kötelezettség megszegése					
3.	Az állatsűrűségi maximumot nem tartotta be [6. § (1)].	1. alkalom	X			
4.		2. alkalom				X
5.	Naponta kétszer nem biztosította az állatgondozói ellenőrzést [7. § (1)].	1. alkalom	X			
6.		2. alkalom				X
7.	A telepi munkanapló állatgondozói felügyeletre vonatkozó része hiányos [7. (2)].	1. alkalom	X			
8.		2. alkalom				X
9.	Nem áll rendelkezésre biztonsági terv [8. § (1)].	1. alkalom	X			
10.		2. alkalom				X
11.	A biztonsági terv hiányos [8. § (2)].	1. alkalom	X			
12.		2. alkalom				X
13.	A biztonsági terv felülvizsgálata, szükség szerinti aktualizálása nem történt meg [8. § (3)].	1. alkalom	X			
14.		2. alkalom				X
15.	A biztonsági tervhez kapcsolódó oktatás jelenléti íve nem áll rendelkezésre [8. § (4)].	1. alkalom	X			
16.		2. alkalom				X
17.	A félévente aktuális körmölést nem hajtotta végre [9. § (1) a)].	1. alkalom	X			
18.		2. alkalom				X
19.	A negyedévente aktuális lábfüröztést nem hajtotta végre [9. § (1) b)].	1. alkalom	X			
20.		2. alkalom				X
21.	A telepi munkanapló csülökápolásra vonatkozó része hiányos [9. § (2)].	1. alkalom	X			
22.		2. alkalom				X
23.	Fejési szabályzat nem áll rendelkezésre [9. § (3)].	1. alkalom	X			
24.		2. alkalom				X
25.	A fejési szabályzathoz kapcsolódó oktatás jelenléti íve nem áll rendelkezésre [9. § (4)].	1. alkalom	X			
26.		2. alkalom				X

27.	A fejesi munkafolyamatokról nem vezet naplót [9. § (5)].	1. alkalom	X			
28.		2. alkalom				X
29.	Nem alkalmaz paraziták elleni védekezést [10. § (1)].	1. alkalom	X			
30.		2. alkalom			X	
31.	Nem áll rendelkezésre a paraziták elleni védekezésre felhasznált hatóanyag vagy termék beszerzésére vonatkozó bizonylat [10. § (2)].	1. alkalom	X			
32.		2. alkalom			X	
33.	A jóváhagyott legeltethető ÁE-nek megfelelő állományt nem legelteti [11. § (1)].	1. alkalom	X			
34.		2. alkalom			X	
35.	A rendelkezésre álló legelőkön 1,8 ÁE/ha-nál több állatot legeltet [11. § (2)].	1. alkalom	X			
36.		2. alkalom			X	
37.	A legeltetési napló kitöltése hiányos, vagy nem vezet legeltetési naplót [11. § (3)].	1. alkalom	X			
38.		2. alkalom			X	
39.	Nem áll rendelkezésre takarmányozási receptúra [12. § (1)].	1. alkalom	X			
40.		2. alkalom			X	
41.	A takarmányozási receptúra hiányos [12. § (2)].	1. alkalom	X			
42.		2. alkalom			X	
43.	A takarmányozási receptúrához kapcsolódó oktatás jelenléti íve nem áll rendelkezésre [12. § (4)].	1. alkalom	X			
44.		2. alkalom			X	
45.	Napi +1 kg széna etetése a rendelkezésre álló dokumentációkból nem követhető nyomon [12. § (5)].	1. alkalom	X			
46.		2. alkalom			X	

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai és végzései

Az Alkotmánybíróság 10/2011. (III. 9.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz, valamint jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára és mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványok tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja: az Országgyűlés az Alkotmány 63. § (1) bekezdését sértő, mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenes helyzetet idézett elő azáltal, hogy nem alkotta meg azokat a különös törvényi rendelkezéseket, amelyek alapján az ügyész – az Alkotmánynak megfelelően – törvényességi felügyeletet gyakorolhat az egyesületek felett.
Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotói kötelezettségének 2011. december 31-ig tegyen eleget.
2. Az Alkotmánybíróság egyebekben a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványokat elutasítja.
3. Az Alkotmánybíróság a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény 13. § (2) bekezdés c), e) és f) pontjai alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasítja.
4. Az Alkotmánybíróság az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény 14. § (1) bekezdése és 16. § (2) bekezdés c) pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasítja.
5. Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kf.VI.38.210/2001/19. számú ítéletével kapcsolatban benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.
6. Az Alkotmánybíróság az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény 2. § (3) bekezdésének alkalmazásával kapcsolatos alkotmányos követelmény megállapítására irányuló indítványt visszautasítja.
7. Az Alkotmánybíróság visszautasítja azt az indítványt, amely azt kérte az Alkotmánybíróságtól, hogy az Országgyűlést meghatározott tartalmú törvényi módosításra kötelezze.
8. Az Alkotmánybíróság a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény 3. § (2) bekezdés g) pontja alkotmányellenességének megállapítására irányuló indítvány alapján indult eljárást megszünteti.
Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az Alkotmánybírósághoz több indítvány érkezett az ügyészség társadalmi szervezetek működése feletti törvényességi felügyelete gyakorlásával kapcsolatos mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására, továbbá a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény (a továbbiakban: Ütv.), valamint az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (a továbbiakban: Egytv.) egyes rendelkezéseinek megsemmisítésére. Egyik indítvány sem általában a törvényességi felügyelet intézményét támadja, hanem a társadalmi szervezetek feletti ügyészi törvényességi felügyelet tényleges tartalmára és az időbeli garanciáira vonatkozó szabályokat kifogásolja.
Az Alkotmánybíróság ezeket a beadványokat az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, többször módosított és egységes szerkezetbe foglalt 2/2009. (I. 12.) Tü. határozat (ABK 2009. január, 3., a továbbiakban: Ügyrend) 28. § (2) bekezdésének megfelelően egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

- 1.1. Az első indítvány azt kifogásolja, hogy az Egytv. a törvényességi felügyelet tekintetében csupán a feladatot gyakorló szervet, az ügyészséget jelöli ki, de sem az ügyészség jogkörének terjedelmét, sem azokat a garanciális szabályokat nem határozza meg, amelyeket az Alkotmányban biztosított egyesülési jog érvényesülése megkíván.

Az Egytv. 14. § (1) bekezdése csupán egy utaló szabályt tartalmaz: az ügyészség a „rá irányadó szabályok” szerint gyakorol törvényességi felügyeletet. Az ügyészségre az Alkotmányon túl elsődlegesen irányadó szabály az Ütv., amelynek az ügyészi törvényességi felügyeletről szóló V. fejezetében foglalt szabályozást a törvényalkotó a törvény megalkotásakor nyilvánvalóan egészen más körre vonatkozóan alakította ki, így azok a társadalmi szervezetek esetében – éppen az egyesülési jog speciális minőségére tekintettel – nem alkalmazhatók aggálytalanul. Az Egytv. megalkotása óta eltelt idő alatt sem került sor a társadalmi szervezetek törvényességi felügyeletének speciális, az Alkotmányban rögzített egyesülési jogra tekintettel levő garanciális szabályozására, az ügyészség ezért „önkéntesen” a más szervekkel szemben alkalmazható eszközöket veszi igénybe.

Az indítványozó szerint az Egytv. 14. § (1) bekezdése és az Egytv. 16. § (2) bekezdésének c) pontja együttes értelmezése alapján sem állapítható meg, hogy mikor ítélteti úgy az ügyész, illetve a bíróság, hogy „a társadalmi szervezet működésének törvényessége másképpen nem biztosítható”. Kétséges, hogy az ügyész milyen időtartamon belül kezdeményezheti, illetve a bíróság milyen időtartamra rendelheti el a társadalmi szervezet tevékenységének felfüggesztését, és felügyelőbiztos kirendelését.

Mindezek alapján az indítványozó szerint az Országgyűlés az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe és 63. § (1) bekezdését sértő helyzetet idézett elő azáltal, hogy nem szabályozta azon jogszabályi feltételeket, melyek betartásával az ügyészség a társadalmi szervezetek működése felett törvényességi felügyeletet gyakorol.

- 1.2. Az indítvány a mulasztás megállapítása mellett az Ütv. 13–16. §-ai megsemmisítését is kezdeményezte. Az indítványozó elsőként előadott alkotmányossági érvelése szerint az Egytv. 14. § (1) bekezdése, az Ütv. 3. § (2) bekezdésének f) pontja, valamint az Ütv. V. fejezetének címe azt a látszatot kelti, mintha az Ütv. 13–16. §-ai vagy annak bizonyos szabályai a társadalmi szervezetekre is alkalmazhatók volnának. Az indítványozó szerint az Egytv. 14. § (1) bekezdése és az Ütv. 3. § (2) bekezdésének f) pontja önmagában nem alkotmányos sértő, de egymással és az Ütv. V. fejezetével való összefüggésben azzá válik. Az alkotmányellenességet azonban orvosolhatja az Ütv. 13–16. §-ainak megsemmisítése.

Az indítvány egy alternatív indokolást is tartalmaz arra az esetre, ha az Alkotmánybíróság az iménti érvelést nem fogadná el. Az indítványozó abból indul ki, hogy az Alkotmánybíróság szerint az Ütv. 13–16. §-aiban felsorolt eszközök a társadalmi szervezetek törvényességi felügyelete során is alkalmazhatók, hiszen az Ütv.-t módosító 1997. évi LXX. törvény kifejezetten nem zárta ki ennek lehetőségét.

Ha az Alkotmánybíróság ezt fogadja el, akkor az Ütv. 13–16. §-ai azért ellentétesek a jogállamiság elvéből következő jogbiztonsággal, mert az alkotmányos egyesülési jog jogosultjai nem tudhatják, hogy a tevékenységük feletti állami ellenőrzés meddig terjedhet, illetve annak milyen eszközei vannak. Emellett, az egyesülési szabadság alkotmányellenes korlátozását eredményezheti az eljárás során az, hogy az ügyészség alkotmányellenes analógiát alkalmaz.

Az indítvány továbbá kifogásolja, hogy az Alkotmány 63. § (3) bekezdése az egyesülési jog szabályozása tekintetében kétharmados többséggel elfogadott törvényt kíván meg, az Ütv. azonban egyszerű többséggel elfogadott és módosított törvény.

Végül az indítványozó az Egytv. 14. § (1) bekezdése és 16. § (2) bekezdés c) pontjának megsemmisítését kéri, mert azok alapján a társadalmi szervezet tevékenysége felfüggesztésének, ellenőrzésére felügyelőbiztos kirendelésének kezdeményezése és az arról való döntés az ügyész, illetve a bíróság tetszőleges belátásán múlik. A beadvány szerint a jelenlegi feltételeket, korlátokat és garanciákat nem tartalmazó általános felhatalmazás az Alkotmány 63. § (1) bekezdésébe ütközik, továbbá egyértelműség hiányában ellentétes az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében lefektetett jogállamiság elvével, mivel annak egyik lényeges elemét, a jogbiztonságot sérti.

- 2.1. Egy másik indítványozó alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz. Ebben azt kifogásolta, hogy az Egytv. 14. §-a nem állapít meg határidőt az ügyészi keresetindításra abban az esetben, ha az ügyész a párt működését törvénytörőnek tartja.

Az indítványra az adott okot, hogy a Keresztény Demokrata Néppárt (a továbbiakban: KDNP) Országos Választmánya 1998. szeptember 26-i ülésének határozatait – köztük a párt által elfogadott új alapszabályt – a Legfőbb Ügyészség 2001. július 5-én bíróság előtt támadta meg. Az elsőfokon eljáró Fővárosi Bíróság 2001. szeptember 27-én kelt 5.P.20.614/2001/44. számú ítélete megállapította, hogy a KDNP Országos Választmányának 1998. szeptember 26-i ülésének szabályszerűsége szempontjából nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy a választmányi ülésre tíz tagot nem hívtak meg. A jegyzőkönyvben rögzített taglétszámmal figyelemmel ugyanis nincs súlya a tíz tag

szabályszerű meghívása elmulasztásának. Ugyanakkor a Fővárosi Bíróság megállapította, hogy a megismételt választmányi ülésen az eredeti napirendhez képest újabb napirendi pontok megtárgyalására jogszerűen nem volt lehetőség, ezért a bíróság az eredeti napirendet meghaladóan az Országos Választmány által hozott 203–214/1998. számú határozatokat megsemmisítette. A Legfelsőbb Bíróság mint másodfokú bíróság a Kf.VI.38.210/2001/19. számú ítéletében azonban úgy ítélte meg, hogy az 1998. szeptember 12-ére kitűzött, de a határozatképtelenség miatt szeptember 26-án megtartott választmányi ülés összehívása nem volt szabályszerű. Ezért a bíróság a választmányi ülésen hozott valamennyi határozatot megsemmisítette.

Ezt követően az indítványozó alkotmányjogi panasszal élt az Alkotmánybíróságnál. Ebben annak megállapítását kérte az Alkotmánybíróságtól, hogy alkotmányellenes helyzet állt elő, mert az Országgyűlés az Egytv.-ben nem szabályozta az ügyészi keresetindítás határidejét. Ez egyrészt jogbizonytalanságot eredményez a pártok életében, mert az ügyész mindenféle időbeli korlátozás nélkül megtámadhatja a párt (és bármely társadalmi szervezet) korábbi határozatát. E bizonytalanság továbbá az egyesülési jog sérelmével jár, és akadályozza a pártokat az Alkotmány 3. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott szerepük betöltésében, illetve jogaik gyakorlásában. Másrészt e szabályozási hiány szembemegy a jogi eljárások ésszerű időn belül történő befejezésének elvével.

- 2.2. Az indítványozó beadványát később kiegészítette, és az alkotmányjogi panasz mellett mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványt is benyújtott az Alkotmánybírósághoz. Ebben kifejtette: nemcsak a pártok, hanem a társadalmi szervezetek életében is jogbizonytalanságot eredményez az ügyész időbeli korlátozás nélküli joga, amely alapján megtámadhatja a párt vagy társadalmi szervezet határozatát.

3. A harmadik indítvány elsődlegesen az Egytv. 16. § (2) bekezdés c) pontjának megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.

Az indítványozó szerint az Egytv. 16. § (2) bekezdés c) pontja ellentétes az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével, mert a „jogalkalmazás során fel nem ismerhető normatartalmat hordoz, és ezzel hatásában nem kiszámítható, a címzettek számára nem előre látható normatartalommal bír, az adott rendelkezés a normavilágosság sérelme alapján alkotmányellenesnek minősül” [47/2008. (IV. 17.) AB határozat].

Az indítványozó példaként utal az Egytv. 16. § (2) bekezdés d) pontjára, amely pontosan megszabja, hogy az Egytv. 2. § (2) bekezdés sérelme váltja ki a jogkövetkezményt. Ezzel ellentétben a c) pont nem jelöli meg, hogy mely rendelkezés megsértése válthatja ki az abban foglalt intézkedéseket. Emiatt nem világos, hogy a „tevékenység felfüggesztése” miféle aktus, pontosan mit „ellenőriz” a felügyelőbiztos, ki jelölhető ki felügyelőbiztossá, és mik a felügyelőbiztos jogai és kötelességei. Az Egytv. 16. § (2) bekezdés c) pontjának értelmezhetlensége miatt sérül az Alkotmány 63. §-ban biztosított egyesüléshez való jog.

Az indítványozó a jogszabályi rendelkezések megsemmisítése mellett alkotmányos követelmény megállapítását kezdeményezte. Azt kérte, az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy az Egytv. 2. § (3) bekezdésének első fordulatában foglalt „amelyet törvény nem tilt” kitétel értelmezése akkor felel meg az Alkotmánynak, ha az egyesülési jog korlátját csak az Egytv. 2. § (2) és (3) bekezdésében taxatív felsorolt tilalmak jelentik.

Kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság kötelezze a törvényhozót, hogy az „egyesülési jog alapján fegyveres szervezet nem hozható létre” szövegrész az Egytv. 2. § (2) bekezdésébe kerüljön át. Végül kezdeményezte az indítványozó, hogy az Alkotmánybíróság kötelezze a törvényhozót az Egytv. 16. § (2) bekezdés c) pontja módosítására. Az indítványozó szerint az Egytv. e pontjának a következőképpen kellene rendelkeznie: Ha a társadalmi szervezet 2. § (3) bekezdés szerinti működés törvényessége másképpen nem biztosítható, akkor a bíróság a törvényi tilalomba ütköző tevékenységet felfüggesztheti és ennek ellenőrzésére felügyelőbiztost rendelhet ki.

- II. 1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„3. § (1) A Magyar Köztársaságban a pártok az Alkotmány és az alkotmányos jogszabályok tiszteletben tartása mellett szabadon alakulhatnak és szabadon tevékenykedhetnek.

(2) A pártok közreműködnek a népakarat kialakításában és kinyilvánításában.”

„8. § (2) A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.”

„51. § (1) A Magyar Köztársaság legfőbb ügyésze és az ügyészség gondoskodik a természetes személyek, a jogi személyek és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek jogainak a védelméről, valamint az alkotmányos rendet, az ország biztonságát és függetlenségét sértő vagy veszélyeztető minden cselekmény következetes üldözéséről.”

„(3) Az ügyészség közreműködik annak biztosításában, hogy mindenki megtartsa a törvényeket. Törvénysértés esetén – törvényben meghatározott esetekben és módon – fellép a törvényesség védelmében.”

„63. § (1) A Magyar Köztársaságban az egyesülési jog alapján mindenkinek joga van a törvény által nem tiltott célra szervezeteket létrehozni, illetőleg azokhoz csatlakozni. [...]

(3) Az egyesülési jogról szóló, valamint a pártok gazdálkodásáról és működéséről szóló törvény elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

2. Az indítványok által kifogásolt jogszabályi rendelkezéseknek a határozat elbírálásakor hatályos szövege:

Egytv.

„2. § (2) Az egyesülési jog gyakorlása nem sértheti az Alkotmány 2. §-ának (3) bekezdését, nem valósíthat meg bűncselekményt és bűncselekmény elkövetésére való felhívást, valamint nem járhat mások jogainak és szabadságának sérelmével.

(3) Társadalmi szervezet minden olyan tevékenység végzése céljából alapítható, amely összhangban áll az Alkotmánnyal és amelyet törvény nem tilt. Társadalmi szervezet elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenység végzése céljából nem alapítható. Az egyesülési jog alapján fegyveres szervezet nem hozható létre.”

„14. § (1) A párt kivételével a társadalmi szervezet működése felett az ügyészség a reá irányadó szabályok szerint törvényességi felügyeletet gyakorol. Ha a működés törvényessége másképpen nem biztosítható, az ügyész a bírósághoz fordulhat.

(2) A párt törvénysértése esetén az ügyész keresetet indít a párt ellen.”

16. § „(2) A bíróság az ügyész keresete alapján

a) megsemmisítheti a társadalmi szervezet törvénysértő határozatát, és szükség szerint új határozat hozatalát rendelheti el;

b) a működés törvényességének helyreállítása céljából összehívhatja a társadalmi szervezet legfelsőbb szervét;

c) ha a társadalmi szervezet működésének törvényessége másképpen nem biztosítható, tevékenységét felfüggesztheti, ellenőrzésére felügyelőbiztost rendelhet ki;

d) felosztatja a társadalmi szervezetet, ha annak működése a 2. § (2) bekezdésébe ütközik;

e) megállapítja a társadalmi szervezet megszűnését, ha legalább egy éve nem működik vagy tagjainak száma tartósan az e törvény által megkívánt létszám alatt van.”

Ütv.

„3. § (1) Az ügyészség közreműködik az alkotmányosság védelmében és a jogszabályok érvényre juttatásában. E hatáskörében [...]

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt feladatok érdekében az ügyészség [...]

g) elősegíti, hogy a jogszabályok rendelkezéseit megtartsák, e körben ellátja a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvényben (a továbbiakban: Rtv.) meghatározott belső bűnmegelőzési és büntelődési feladatokat ellátó szerv megbízhatósági vizsgálatra vonatkozó tevékenységének felügyeletét (ügyészi törvényességi felügyelet);”

„13. § (1) Az ügyészi törvényességi felügyelet a Kormánytól alacsonyabb szintű közigazgatási szervek által kibocsátott jogszabályokra, illetőleg a közjogi szervezetszabályozó eszközökre, valamint e szervek egyéb, általános érvényű rendelkezéseire és e szervek jogalkalmazás körébe tartozó egyedi döntéseire terjed ki. Kiterjed ezen túlmenően a bíróságon kívüli, jogvitát intéző vagy hatósági jogkört gyakorló szervek és személyek ez irányú eljárásaira és egyedi döntéseire, valamint a gazdálkodó és egyéb szerveknek, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteknek a munkaviszonnyal és a szövetkezeti tagsági viszonnyal összefüggő egyedi döntéseire, továbbá a jogszabályok felhatalmazása alapján kiadott általános érvényű intézkedéseire. Törvény az ügyészi törvényességi felügyelet hatályát más – e bekezdésben nem említett – szervekre is kiterjesztheti.

(2) Az ügyész a törvényesség biztosítása érdekében az ügyészi törvényességi felügyelet során

a) óvást emelhet az Alkotmánnyal vagy magasabb szintű jogszabállyal ellentétes jogszabály, illetőleg közjogi szervezetszabályozó eszköz ellen;

b) elbírálja azokat a törvényességi kérelmeket, közérdekű bejelentéseket és törvénysértésre utaló jelzéseket, amelyeket az államigazgatás és más, bíróságon kívüli jogalkalmazó szervek határozatai, illetőleg törvénysértő mulasztásai ellen az ügyészséghez benyújtanak;

c) a hatáskörébe tartozó területi és helyi szerveknél általános érvényű rendelkezés (szabályzat, alapszabály stb.) kiadását, módosítását vagy egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezését kezdeményezheti;

d) ellenőrizheti a körözési nyilvántartásra vonatkozó jogszabályok megtartását;

e) megtekintheti az ügyészi törvényességi felügyelet körébe tartozó szervek általános érvényű rendelkezéseit és egyedi döntéseit, a törvényesség érdekében szükség esetén vizsgálatot tarthat, illetőleg az ellenőrzési vagy

felügyeleti joggal felruházott szervezet vizsgálat tartására kérheti fel; ezzel összefüggésben a szervek területére, helyiségeibe beléphet;

f) a szervek vezetőitől iratok és adatok rendelkezésre bocsátását, illetőleg megküldését, továbbá felvilágosítás adását kérheti.

(3) Az illetékes szerv vezetője a (2) bekezdés e) és f) pontjában megjelölt ügyészi felkérésnek köteles eleget tenni.”

III. Az indítványok részben megalapozottak.

Az Alkotmánybíróság elsőként formai szempontból vizsgálta az ügyész törvényességi felügyeletre vonatkozó Ütv.-beli szabályok alkotmányosságát.

Az indítványozó álláspontja szerint az Alkotmány 63. § (3) bekezdésében megfogalmazott követelménynek megfelelően az Országgyűlésnek az Ütv. 13–16. §-ait kétharmados szótöbbséggel kellett volna megszavazni, illetve módosítani. Tekintettel arra, hogy az Országgyűlés e szabályokat egyszerű többséget igénylő törvényi rendelkezésként fogadta el, az indítványozó a rendelkezések megsemmisítését kezdeményezte.

A törvényességi felügyeleti szabályok beiktatásakor az ügyészek hatáskörére vonatkozó szabályok elfogadása az Alkotmány alapján önmagában nem igényelt minősített többséget. [A 2010. évi CXIII. törvény 9. § (2) bekezdése az Alkotmány 53. § (4) bekezdését 2010. december 24-ei hatállyal úgy módosította, hogy az ügyészségről, valamint az ügyészek szolgálati viszonyáról szóló törvény elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges. Ez a kétharmados előírás azonban visszamenőleg nem, csak az alkotmánymódosítás hatálybalépését követően elfogadott ügyészségről szóló törvényi rendelkezésekre irányadó.] Az Alkotmány 63. § (3) bekezdése viszont arra kötelezi az Országgyűlést, hogy az egyesülési jogról szóló törvényt kétharmados szavazataránnyal fogadja el. Ez a törvény jelenleg az Egytv. Az alkotmánybírói gyakorlat alapján azonban az Alkotmány 63. § (3) bekezdéséből nem következik, hogy az egyesülési jogról szóló törvény kétharmadosága az egyesülési jogra vonatkozó összes törvényi szintet megkövetelő szabályra kiterjed [először lásd 4/1993. (II. 12.) AB határozat, ABH 1993, 48, 61.]. A kétharmados törvény koncepciójának csak a lényegi elemeire vonatkozik a kétharmados előírás. [31/2001. (VII. 11.) AB határozat, ABH 2001, 258, 260–264.; 95/B/2001. AB határozat, ABH 2003, 1327, 1337.] Azok a szabályozási kérdések, amelyek nem tartoznak az Egytv. lényeges koncepciójába, egyszerű szótöbbséggel elfogadott törvényben rendezhetők. Az Alkotmánybíróság ezért a sportegyesületeket vizsgáló 95/B/2001. AB határozatban nem tartotta alkotmánysértőnek, hogy a sportról szóló 2000. évi CXLV. törvényt egyszerű szótöbbséggel fogadta el az Országgyűlés (ABH 2003, 1327.).

Az Alkotmánybíróságnak jelen ügyben azt kellett megvizsgálnia, hogy az Ütv.-nek az ügyészi törvényességi felügyeletre vonatkozó szabályai az egyesülési jog törvényi garanciáit tartalmazó Egytv. szabályozási koncepciójának lényeges elemeit érintik-e. Az Egytv. egyik lényegi rendelkezése a 14. § (1) bekezdése, amely megteremti a társadalmi szervezetek feletti ügyészi törvényességi felügyelet jogalapját. Ezt a rendelkezést az Országgyűlés a képviselők több, mint kétharmadának szavazatával fogadta el. A rendelkezés szerint a törvényességi felügyeletet az ügyészség a „reá irányadó szabályok” szerint látja el. Jelenleg ez az egyszerű szótöbbséggel elfogadott Ütv. V. fejezetét jelenti. Ez a fejezet azonban elsődlegesen nem az egyesületek feletti törvényességi felügyeleti hatáskört szabályozza, hanem a Kormánytól alacsonyabb szintű közigazgatási szervek törvényes működését biztosító ügyészi eszközöket sorolja fel. S önmagában ezek a rendelkezések – elfogadásuk idején – az Alkotmány alapján nem igényeltek minősített többséget.

Az Ütv. V. fejezetének egyes szabályai azonban az ügyészeknek az egyesületek feletti törvényességi felügyeletére is irányadóak. Ezek kapcsán felvethető az a kérdés, hogy e rendelkezések az Alkotmány 63. § (3) bekezdése alapján kétharmados többséget igényelnek-e.

Az Alkotmánybíróság több esetben hangsúlyozta, hogy az egyesülési jogról szóló törvénynek az Alkotmány 63. § (3) bekezdésében megkövetelt kétharmadosága nem jelenti azt, hogy az egyesülési jogra vonatkozó összes, törvényi szintet megkövetelő szabály minősített többséget kíván. Az egyesülési jogot érintő szabályozásból az egyszerű szótöbbséggel elfogadott törvények nincsenek kizárva. [95/B/2001. AB határozat, ABH 2003, 1327, 1334.]

A társadalmi szervezetek feletti ügyészi kontroll eszközei kétségtelenül érintik az egyesülési jogot. A korlátozás jogalapját azonban a minősített többséggel megszavazott Egytv. 14. § (1) bekezdése adja. Az Ütv. V. fejezetének vonatkozó rendelkezései az Egytv. 14. § (1) bekezdését részletezik, ezért az Alkotmány 63. § (3) bekezdése alapján nem igényelnek kétharmados szavazattöbbséget. Az Országgyűlés tehát nem sértette meg az Alkotmány 63. § (3) bekezdését, amikor az Ütv. V. fejezetét a jelenlévő képviselők többségének szavazatához kötött törvényként fogadta el. Az Alkotmánybíróság ezért elutasította azt az indítványt, amely az Ütv. 13–16. §-ai megsemmisítését amiatt kérte, mert azokat az Országgyűlés egyszerű többséget igénylő törvényként fogadta el.

- IV. 1. Az Alkotmány 63. § (1) bekezdése mindenki számára biztosítja, hogy a törvény által nem tiltott célra szervezetet hozzon létre, illetve ahhoz csatlakozzon. Ez a jog elsősorban az egyesülés célja megválasztásának a szabadságát jelenti és e célra rendelt szervezet alapításának szabadságát, továbbá az ehhez való csatlakozás és a kilépés önkéntességét. A szabadon létesített egyesület és ennek önkéntessége garantálja a meggyőződés, szólás, lelkiismeret és véleménynyilvánítási szabadságot is. Ezt állapította meg az első AB határozat, amely az egyesülési szabadságnak az alapjogok közötti helyét jelölte ki, és amely megnyitotta az ún. kamarai határozatok sorát. [22/1994. (IV. 16.) AB határozat, ABH 1994, 127, 128–129.; megerősítve az ún. kamarai határozatokban: 41/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 210.; 38/1997. (VII. 1.) AB határozat, ABH 1997, 249.; 39/1997. (VII. 1.) AB határozat, ABH 1997, 263.; 21/1998. (V. 27.) AB határozat, ABH 1998, 165.; 41/2002. (X. 11.) AB határozat, ABH 2002, 295.; 939/B/1997. AB határozat, ABH 2008, 1587.] Az egyesülési szabadság egy másik aspektusát, az egyesülethez való csatlakozás és az egyesületi tagfelvétel szabadságát, illetve annak korlátozhatóságát érintette a 21/1996. (V. 17.) AB határozat. Több határozat foglalkozott az egyesületek nyilvántartásba vételének alkotmányosságával is [1487/D/1995. AB határozat, ABH 1999, 543.; 6/2001. (III. 14.) AB határozat, ABH 2001, 93.].
- Az egyesületek önkormányzatiságát és autonóm működését azonban eddig kevés határozat érintette. Kulcsfontosságú a 27/1993. (IV. 29.) AB határozat, amely alkotmánysértőnek minősítette, hogy MT rendelet a művelődési és közoktatási miniszter számára a művészeti alkotóközösségek tevékenységére kiterjedő általános felügyeleti jogot biztosított. Azt ugyanis az egyesülési jogot olyan súlyosan sértő beavatkozásnak tekintette, amelyre alkotmányosan csak törvényben részletesen meghatározott feltételek mellett a független bíróságnak lehet hatásköre. A döntés fontos értéknek tekinti, hogy „a bíróság nem csupán védelmet nyújt e közösségi szabadságjog gyakorlásához, hanem egyéb tárgyú szakszerű és elfogulatlan döntéseivel is közreműködik az egyesülési jog alkotmányos és törvényes érvényesítésében”. (ABH 1993, 444, 448–450.) A közigazgatási szerv egyesületek feletti általános felügyeleti joga e döntés szerint nem egyeztethető össze az Alkotmány 63. § (1) bekezdésével.
2. Az egyesületek (más néven társadalmi szervezetek) az Alkotmány 63. § (1) bekezdésében biztosított egyesülési jog alapján alakulnak meg. Önkéntes alapon létrejött, önkormányzattal rendelkező és autonóm módon működő szervezetek (Ptk. 61. §). Ez azt jelenti, hogy az egyesületek az egyesüléshez való szabadságjog alapján, az alapító tagok és a résztvevők saját akarat-elhatározásának megfelelően szerveződnek. Az önkormányzás a közösség belső ügyeinek vitelére vonatkozik. Az egyesület ugyanis saját ügyeiben önállóan dönt, és biztosítja, hogy a tagok a döntések előkészítésében és azok meghozatalában közreműködhessenek. Az önkormányzatiság magában foglalja az önszabályozás jogát is. Az arra vonatkozó jogot, hogy az egyesület maga alkossa meg a saját szervezetére, működésére és tevékenységére vonatkozó szabályokat, s gondoskodjon azok végrehajtásáról.
- Az önkormányzás viszont autonómiát feltételez. Az alkotmányos demokráciákban az egyesületek a civil társadalom autonóm szerveződésai. Az Alkotmány 63. § (1) bekezdése e szerveződések alakításának és működésének szabadságát erős alapjogi védelemben részesíti. Az Alkotmánybíróság esetjoga pedig elismeri az egyesületek cselekvési autonómiáját, amely alapján az egyesületek az általuk meghatározott közérdekű rendeltetésüknek megfelelően állapítják meg alapszabályukat és hoznak egyedi döntéseket. Az egyesületi autonómia tehát a szervezet céljához, rendeltetéséhez kötött. [24/1996. (VI. 25.) AB határozat, ABH 1996, 107, 111–112.] Ezt a szervezeti autonómiát más jogalanyoktól, de elsősorban az államtól való függetlenség garantálja. Az államnak ezért az egyesülés joga alapján létrehozott szervezetek önállóságát tiszteletben kell tartania. Az Alkotmány 8. § (1) bekezdésének megfelelően ugyanis az állam elsőrendű kötelessége, hogy tiszteletben tartsa az alapvető szabadságjogok érvényesülését. Emellett az állam köteles védeni e szabadságokat, vagyis olyan jogi környezetet teremteni, amelyben mindenki számára biztosított, hogy alapvető jogaival élhet. Az Alkotmány 8. § (2) bekezdéséből következően az egyesüléshez való jogra vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, de lényeges tartalmát törvény sem korlátozhatja. Az alkotmánybírósági gyakorlat szerint az Alkotmány 8. § (2) bekezdése alapján „[a]z állam akkor nyúlhat az alapjog korlátozásának eszközéhez, ha másik alapvető jog és szabadság védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el. Az alapjog korlátozásának alkotmányosságához tehát önmagában nem elegendő, hogy az másik alapjog vagy szabadság védelme vagy egyéb alkotmányos cél érdekében történik, hanem szükséges, hogy megfelelően az arányosság követelményeinek: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban legyen egymással. A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni.” [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 171.] Az egyesületek tevékenysége feletti, a szervezeti autonómiát korlátozó állami kontroll tehát kizárólag akkor tekinthető alkotmányosnak, ha az elkerülhetetlenül szükséges valamely kiemelkedően fontos alkotmányos cél elérése érdekében, és a kontroll mértéke e cél elérésével arányos mértékű.

- 3.1. Az indítvány szerint az Országgyűlés az Alkotmány 2. § (1) bekezdését és a 63. § (1) bekezdését sértő helyzetet idézett elő azáltal, hogy nem szabályozta azon jogszabályi feltételeket, melyek betartásával az ügyészség a társadalmi szervezetek működése felett törvényességi felügyeletet gyakorol.

Az Alkotmánybíróságnak a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 49. §-a szabályozza. Az Abtv. ezen rendelkezését, valamint az Alkotmánybíróság gyakorlatát is figyelembe véve a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapításának két együttes feltétele van:

- a jogalkotó jogszabályi felhatalmazáson alapuló, vagy feltétlen jogszabályi rendezést igénylő kérdésben jogalkotói kötelezettségének nem tesz eleget,
- és a jogalkotói kötelezettség elmulasztásának eredményeként alkotmányellenes helyzet keletkezik.

Az Alkotmánybíróság a 35/2004. (X. 6.) AB határozatában az alábbiakban összegezte az Abtv. 49. § (1) bekezdésében szereplő „jogalkotói mulasztás” és „alkotmányellenes helyzet” egymáshoz való viszonyára vonatkozó álláspontját: „a jogalkotói mulasztásnak és az alkotmányellenes helyzetnek együttesen kell fennállnia [22/1990. (X. 16.) AB határozat, ABH 1990, 83, 86.; 37/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 227, 232.]. A jogalkotói feladat elmulasztása önmagában nem feltétlenül jelent alkotmányellenességet [14/1996. (IV. 24.) AB határozat, ABH 1996, 56, 58–59.; 479/E/1997. AB határozat, ABH 1998, 967, 968–969.; 1080/D/1997. AB határozat, ABH 1998, 1045, 1046.; 10/2001. (IV. 12.) AB határozat, 2001, 123, 131.], a mulasztásból eredő alkotmányellenes helyzetet minden esetben csak konkrét vizsgálat eredményeként lehet megállapítani.” (ABH 2004, 504, 508.)

Az Alkotmány 51. § (1) bekezdése szerint az ügyészség köteles gondoskodni a természetes és jogi személyek jogainak (jelen esetben az egyesülési jog) védelméről. Az 51. § (3) bekezdése alapján az ügyészség közreműködik annak biztosításában, hogy mindenki megtartsa a törvényeket. Törvénysértés esetén – törvényben meghatározott esetekben és módon – fellép a törvényesség védelmében. Az Alkotmány tehát a törvényhozónak ad felhatalmazást az ügyészi törvényességi felügyelet anyagi és eljárási kérdéseinek szabályozására. Ez a szabályozási felhatalmazás azonban nem jelenti azt, hogy az ügyészi törvényességi felügyelet koncepciója függetlenedhet az alkotmányos rend egészétől, jelen ügyben különösen az Alkotmány 8. § (2) bekezdésétől és az Alkotmány 63. § (1) bekezdésétől. A törvényi szabályozás ugyanis nem sértheti szükségtelenül és aránytalan mértékben az egyesülési szabadságot.

A törvényességi felügyelettel az állam biztosítja, hogy az érintett jogalanyok jogaik gyakorlása és kötelezettségeik teljesítése során a jogszabályokban foglaltaknak megfelelően járjanak el, működésük megfelelően a hatályos jogszabályok előírásainak. [30/1994. (V. 20.) AB határozat, ABH 1994, 161, 163.]

Az 1/1994. (I. 7.) AB határozat szerint az ügyészi részvétel fontos területe egyes, a bíróság hatáskörébe tartozó egyoldalú eljárásokban való közreműködés, amelyekben az ügyészség az a kívülálló szerv, amely a törvénysértések megelőzésében, illetve orvoslásában szerepet játszhat. A törvényességi felügyelet alkotmányosságát az Alkotmánybíróság 1994-ben nem vizsgálta. Állást foglalt viszont abban, hogy „az ügyész bizonyos polgári peres és nemperes eljárásokban való közreműködését, perindítási és egyéb kezdeményezési jogát, perelhetőségét stb. az Alkotmány 51. § (3) bekezdése elvileg megalapozza, és alkotmányossá teszi. Kizárólag esetenként, az egyes törvényi felhatalmazások alkotmányossági vizsgálatával dönthető el azok alkotmányellenessége, illetőleg alkotmányos összhangja” (ABH 1994, 29, 33.). E döntésében az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az ügyész polgári ügyekben való részvételének törvényi biztosítása nem eleve alkotmányellenes, az alkotmányossági összefüggések csak az egyes, konkrét felhatalmazást adó törvényi rendelkezések alkotmányossági vizsgálata során bírálhatók el.

- 3.2. Jelenleg az egyesületek feletti törvényességi felügyeletnek két egymásra utaló jogszabályi rendelkezés az alapja. Egyfelől irányadó rendelkezés az Egytv. 14. § (1) bekezdésének első mondata, amely szerint „[a] párt kivételével a társadalmi szervezet működése felett az ügyészség a reá irányadó szabályok szerint törvényességi felügyeletet gyakorol”. A „reá irányadó szabályok szerint” fordulatot az Ütv. releváns rendelkezései töltik meg tartalommal. Mindenekelőtt az Ütv. 13. § (1) bekezdés utolsó mondata, amely alapján törvény az ügyészi törvényességi felügyelet hatályát más, e bekezdésben nem említett szervekre is kiterjesztheti. Az Ütv. 13. § (2) bekezdése a törvényességi észrevétel különböző eszközeit sorolja fel.

Az Ütv.-beli törvényességi felügyeleti szabályok egyértelműen a közigazgatás feletti törvényességi felügyeletre szabottak. Az itt felsorolt eszközök ugyanis – főszabály szerint – a Kormánytól alacsonyabb szintű közigazgatási szervek által kibocsátott jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök, egyéb általános érvényű rendelkezések, továbbá egyedi döntések esetében alkalmazhatók. Az államigazgatási szervek normatív és egyedi aktusaitól azonban jelentős mértékben eltérnek a közhatalmat nem gyakorló, államigazgatási, hatósági feladatot el nem látó, az egyesülési szabadság alapján létrejött privát egyesületek általános érvényű és egyedi döntései.

Az egyesületek ugyanis az Alkotmány 63. § (1) bekezdése alapján létrejöttek, a civil társadalomhoz tartozó autonóm szervezetek. Ez az autonómia megköveteli, hogy az állam, ha valamely intézményének hatáskört biztosít az egyesületek felügyeletére, akkor azt törvényben pontosan körülhatárolt módon, az alapjog-korlátozás alkotmányos mércéjének megfelelően tegye.

A jelenleg irányadó Egytv. és Útv. szabályok azonban nem rendelkeznek arról, hogy az ügyészség ellenőrzési jogköre mire terjed ki: az egyesület teljes működésére vagy csak az általános érvényű, illetve egyedi döntéseire. Nem rendezi törvény, hogy az ügyészség eljárhat-e hivatalból vagy csupán kezdeményezésre, és nem szabályozza azt sem, hogy az ügyész az ellenőrzés során mit tehet, s ha törvénysértést észlel, miképpen cselekedhet.

Tekintettel arra, hogy az ügyészi kontroll lehetősége korlátozza az egyesüléshez való alapjogot, ezért a törvényhozónak pontosan meg kell határoznia, hogy mire terjed ki az ügyészség hatásköre, s hogy e hatáskör mit foglal magában.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapított meg, mert az Országgyűlés nem alkotta meg azokat a különös törvényi rendelkezéseket, amelyek alapján az ügyész – az Alkotmány 63. § (1) bekezdésének megfelelően – törvényességi felügyeletet gyakorolhat az egyesületek felett. Ez a hiányosság az egyesülés szabadságához fűződő jog érvényesülését közvetlenül érinti.

- V. 1. Az Alkotmánybíróság ezt követően azt az indítványt vizsgálta, amely szerint az Egytv. 14. § (1) bekezdése, továbbá az Útv. 3. § (2) bekezdés g) pontja, 13–16. §-ai az Alkotmány 63. § (1) bekezdésébe ütköző módon rendelkeznek a társadalmi szervezetek feletti törvényességi felügyeletről.

Az Alkotmánybíróság a társadalmi szervezetekre vonatkozó ügyészi törvényességi felügyeleti jogkör terjedelmével eddig nem foglalkozott. Állást foglalt viszont az alapítványok feletti törvényességi ellenőrzésről. A 63/2008. (IV. 30.) AB határozat szerint az ügyész a következő intézkedések közül választhat az alapítvány felügyelete során: kezdeményezheti általános érvényű rendelkezés (szabályzat, alapszabály) kiadását, módosítását vagy egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezését; megtekintheti az alapítvány általános érvényű rendelkezéseit és egyedi döntéseit, szükség esetén vizsgálatot tarthat a törvényesség érdekében, s a kezelő szerv vezetőitől iratok és adatok rendelkezésre bocsátását, megküldését, felvilágosítás adását kérheti [Útv. 13. § (2) bekezdés c), e), f) pontja; ABH 2008, 559, 578–579.].

Az Alkotmánybíróság tehát úgy ítélte meg, hogy az alapítványok esetében az ügyész a törvényességi felügyeleti eszközök közül kizárólag azokat alkalmazhatja, amelyek összhangban állnak az alapítvány magánjogi jellegével. Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság az alapítványok, mint magánjogi jogalanyok esetében csak az Útv.-ben foglalt törvényességi felügyelet három eszközét tartotta alkalmazhatónak, az egyesületek feletti törvényességi ellenőrzés körében is csupán ezen eszközök alkalmazásának lehetőségét vette figyelembe. Az egyesüléshez fűződő alkotmányos alapjog alapján létrejöttek egyesületek – személyegyesítő jellegük folytán – az Alkotmány 63. § (1) bekezdése révén közvetlenebb alkotmányos védelemben részesülnek, mint például az alapítványok. Ezért az a minimum követelmény, amelyet az Alkotmánybíróság az alapítványok esetében meghatározott, bizonyosan irányadó a speciális alapjogi védelemben részesülő egyesületek esetében. A következőkben az Alkotmánybíróság az alapjogi teszt alapján eljárva egyenként vizsgálta, hogy ezeknek az ügyészi eszközöknek az egyesületek esetében történő alkalmazása összhangban van-e az Alkotmány 63. § (1) bekezdésével.

- 2.1. Az Útv. 13. § (2) bekezdés c) pontja alapján az ügyész a törvényesség biztosítása érdekében a hatáskörébe tartozó területi és helyi szerveknél általános érvényű rendelkezés (szabályzat, alapszabály stb.) kiadását, módosítását vagy egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezését kezdeményezheti.

A jogszabályi rendelkezés megfogalmazása (területi, helyi szerv, rendelkezés kiadása) a közigazgatási szervek feletti törvényességi ellenőrzésre utal. Ennek ellenére adható a szabálynak olyan értelem, amely alapján az ügyészség például az egyesület tagjai által elfogadott alapszabályt vizsgálhatja. Ezt az értelmezést követi az ügyészi törvényességi felügyeletről szóló 13/1994. (ÜK. 12.) LÜ utasítás (a továbbiakban: LÜ utasítás), amelynek 2. § (1) bekezdés d) pontja alapján általában az ügyészi törvényességi felügyelet „a működés, valamint a működés körében hozott belső normák és egyedi döntések tekintetében” kiterjed a társadalmi szervezetekre is. Tekintettel azonban arra, hogy az LÜ utasítás kizárólag az Útv. rendelkezéseivel összhangban értelmezhető, ezért az ügyészségnek az Útv. 13. § (2) bekezdés c) pontja alapján csupán a normatív jellegű általános érvényű rendelkezések tekintetében van kezdeményezési joga.

Az ügyésznek az egyesületek alapszabálya feletti ellenőrzési jogköre korlátozza az Alkotmány 63. § (1) bekezdésben biztosított egyesülés szabadságát. E jogkorlátozás az Alkotmány keretei között marad, ha szükségesnek és arányosnak minősül.

Az egyesületi lét egyik meghatározó tulajdonsága az önszabályozás. Az egyesület szabadon dönthet a saját szervezetére és a működésére vonatkozó alapvető szabályok megalkotásáról és azok megváltoztatásáról. Az egyesülés szabadságával összeegyeztethetetlen volna az olyan jogszabály, amely felhatalmazná az ügyészt az egyesületi szabályzatok előzetes közhatalmi ellenőrzésére, értékelésére, minősítésére. Ez ugyanis egy előzetes tartalmi vizsgálatot, azaz cenzúrát megvalósító rendelkezés volna. [Lásd: 20/1997. (III. 19.) AB határozat, ABH 1997, 85, 95.]

Az egyesületi önszabályozási jog ugyanakkor nem terjed ki arra, hogy az egyesület jogszabálysértő belső normákat alkosson. Vagyis működése során az egyesületnek is be kell tartania a törvényeket és más jogszabályokat. Az ügyészi fellépés alkotmányos célja, hogy őrködjön az egyesületek törvénynek megfelelő működése felett, s az egyesület törvénysértő működése esetén megtegye a szükséges intézkedéseket. Ennek érdekében az ügyész az egyesület által alkotott általános jellegű intézkedéseket utólag, a jogszabályszerűség szempontjából vizsgálhatja. Sor kerülhet erre például, ha az egyesület az Egytv. 6. és 7. §-ában foglalt előírásokat figyelmen kívül hagyva fogadja el alapszabályát. Ilyen esetben az ügyészi fellépésre az Alkotmány 51. § (3) bekezdése ad felhatalmazást, amely szerint törvénysértés esetén léphet fel az ügyész a törvényesség védelmében.

Az Ütv. 13. § (2) bekezdés c) pont alapján az ügyész kezdeményezheti egy adott általános érvényű (jellemzően alapszabálybeli) rendelkezés megalkotását, módosítását vagy egyes rendelkezések hatályon kívül helyezését. Az ügyésznek tehát csak kezdeményező és nem döntési joga van. Ahogyan azt az Alkotmánybíróság korábban már hangsúlyozta, az ügyészi törvényességi felügyelet körében „az ügyész nem hozhat olyan döntéseket, amelyek közvetlenül és akként érintik az ügyfelek jogállását, hogy részükre állapítanak meg, vagy terhükre kötelezettséget írnak elő”. [59/E/1994. AB határozat, ABH 1995, 851, 852–853.]. Mégis, ez a kezdeményezési jog is megvalósíthatja a magánjogi jogalanyok egyesülési szabadságának aránytalan korlátozását, ha a gyakorlatban arra mintegy szűrőpróbaszerűen, a törvénysértés elkerülése érdekében kerül sor.

Ennek az alkotmányossági problémának a megoldása azonban nem az Ütv.-beli rendelkezés megsemmisítésével orvosolható. Az alkotmányellenességet ugyanis nem az Ütv. létező szabályai okozzák, hanem éppen az Ütv. hiányossága. Az Alkotmánybíróság ezért az Ütv. 13. § (2) bekezdés c) pontja megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította, de a határozat rendelkező részében mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapított meg.

- 2.2. Az Ütv. 13. § (2) bekezdés e) pontja alapján az ügyész megtekintheti az ügyészi törvényességi felügyelet körébe tartozó szervek általános érvényű rendelkezéseit és egyedi döntéseit, a törvényesség érdekében szükség esetén vizsgálatot tarthat, illetőleg az ellenőrzési és felügyeleti joggal felruházott szervet vizsgálat tartására kérheti fel; ezzel összefüggésben a szervek területére, helyiségeibe beléphet.

Ugyanezen bekezdés c) pontjához hasonlóan az e) pont megfogalmazása (ellenőrzési, felügyeleti joggal felruházott szerv) is a közigazgatás törvényes működése feletti kontrollra utal. E jogszabályi szakasz alapján jelenleg az ügyész az egyesületek alapszabályait, egyéb általános érvényű rendelkezését és egyedi döntéseit megtekinti, vizsgálatot tart, és ennek során az egyesület területére, helyiségébe belép. Az Alkotmánybíróságnak azt a kérdést kellett megválaszolnia, hogy ezek az ügyészi jogosítványok szükséges és arányos módon korlátozzák-e az egyesülés szabadságát.

Ahogyan azt az Alkotmánybíróság a c) pont vizsgálatakor megállapította, az Alkotmány 51. § (3) bekezdésében adott felhatalmazás alapján az ügyész utólag, a törvényesség szempontjából vizsgálhatja az egyesület által alkotott általános jellegű intézkedéseket. Ugyanez vonatkozik az egyesület egyedi döntéseire is. Sem az Ütv., sem más jogszabály nem rendelkezik azonban arról, hogy az ügyész milyen indokkal tekintheti meg az egyesület általános és egyedi intézkedéseit, s arról sem, hogy milyen jogi eszközei vannak az egyesületnek a jogszerűtlennek tartott ügyészi beavatkozással szemben.

Külön vizsgálatot igényel az a jogszabályi rendelkezés, amely alapján az ügyész az egyesület területére, helyiségébe belép. Az Alkotmánybíróság már több döntésében foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy milyen feltételek mellett alkotmányos az államigazgatási szervek (adóhatóság, egészségbiztosítási felügyelet stb.) magántulajdonban álló területekre való belépése.

A 24/2006. (VII. 7.) AB határozat az adóhatósági átvizsgálásra vonatkozó szabályokat a hiányzó törvényi garanciák miatt alkotmánysértőnek minősítette, mert az adott ügyben a helyszín, a helyiség, a gépjármű és a lakás átvizsgálására azonos szabályok vonatkoztak, és a törvény egyik esetben sem követelt bírói engedélyt vagy ügyészi jóváhagyást, de még bűncselekmény egyszerű gyanúját sem. (ABH 2004, 398, 417.)

A 87/2008. (VI. 18.) AB határozat viszont az egészségbiztosítási felügyelet vizsgálati jogát alkotmányosnak tartotta, mert az csupán a „legvégső eszköz” lehetett, és a visszaélésszerű alkalmazással szemben garanciát jelentett az előzetes bírói engedély, továbbá a háttérjogszabályként alkalmazandó Ket. (ABH 2008, 707, 713.)

Az ügyészség nem államigazgatási, hanem önálló állami szerv. (59/E/1994. AB határozat, ABH 1995, 851, 853.) Ennek ellenére az Alkotmánybíróságnak a fenti alkotmányos követelményeket szem előtt tartva kellett megvizsgálnia az ügyésznek az egyesületek területére és helyiségeibe belépést biztosító jogszabályi rendelkezés alkotmányosságát. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a törvényesség biztosítása érdekében bizonyos esetekben szükség lehet a törvénytől eltérő egyesület helyiségeibe való belépésre. A kifogásolt jogszabályi rendelkezés azonban nem nyújt megfelelő és elegendő garanciát az esetleges visszaélésekkel szemben. Sem előzetes bírói engedélyre nincs szükség, sem megfelelő jogorvoslati eszköz nem áll az egyesület rendelkezésére ahhoz, hogy a jogszerűtlennek tartott ügyészi intézkedésekkel szemben fellépjen.

Az Ütv. 13. §-a – és ezen belül a (2) bekezdés az e) pont utolsó fordulata – elsődlegesen a közigazgatás feletti törvényességi ellenőrzés, és nem az egyesületek feletti kontroll eszközeit sorolja fel. Az egyesületi autonómia aránytalan korlátozását ezért nem az Ütv. 13. § (2) bekezdés e) pontjában foglalt szabály okozza, hanem annak hiányossága. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján az Ütv. 13. § (2) bekezdés e) pontja megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította, de a határozat rendelkező részében mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapított meg.

- 2.3. Az Ütv. 13. § (2) bekezdés f) pontja alapján az ügyész a törvényesség biztosítása érdekében az ügyészi törvényességi felügyelet során a szervek vezetőitől iratok és adatok rendelkezésre bocsátását, illetőleg megküldését, továbbá felvilágosítás adását kérheti.

E jogszabályi rendelkezés megfogalmazása – az imént említett ellenőrzési eszközökhöz hasonlóan (szervek vezetői) – a közigazgatási szervek feletti törvényességi ellenőrzésre utal. Az LÜ utasítás 12. §-a is a közigazgatás ellenőrzésére vonatkozóan szól arról, hogy az ügyészség akkor kérhet felvilágosítást és adatot a szervek vezetőitől, ha ez a) vizsgálat keretében vagy törvényességi kérelem elbírálása érdekében; b) vizsgálat vagy vizsgálat kezdeményezés előtt a vizsgálandó szervek kiválasztásához; c) a felettes ügyészi szervek informálásához szükséges, illetőleg d) az ügyész ily módon kíván tájékozódni arról, hogy egyes szervek miként tettek eleget a jogszabályban meghatározott ellenőrzési, felügyeleti, vagy a jogalkalmazás körébe tartozó kötelezettségüknek.

Az LÜ utasítás 12. § b), c) és d) pontja az egyesületek esetében nem értelmezhető. Az egyesüléshez való szabadságjog (és az információs önrendelkezési jog) kizárja, hogy az állami intézmények magánjogi jogalanyoktól törvénytől gyanúja hiányában készletre gyűjtsenek adatot, vagyis kizárólag azért kérjenek információt, hogy később aztán esetleg a megadott információk alapján végezzenek vizsgálatot, és kizárja azt is, hogy az ügyészség pusztán felettes szervének tájékoztatása érdekében gyűjtsön adatokat. A d) pontban foglaltak pedig azért nem értelmezhetők az egyesületek esetében, mert az egyesületek számára jogszabály nem ír elő ellenőrzési, felügyeleti és jogalkalmazási körbe tartozó kötelezettséget.

Az Ütv. 13. § (2) bekezdés f) pontjából és az LÜ utasítás 12. § a) pontjából kiindulva tehát az ügyészség akkor kérhet felvilágosítást az egyesület képviselőjétől, ha az a törvényességi ellenőrzés keretében szükséges, illetve azt az Ütv. 25. §-ában foglalt törvényességi kérelem elbírálása elkerülhetetlenné teszi. Nem rendelkezik azonban jogszabály arról, hogy az ügyész felvilágosítás-kéréssel milyen esetekben fordulhat az egyesület képviselőjéhez. Előfordulhat például, hogy az ügyészség azt észleli, hogy az egyesület legalább egy éve nem működik, vagy tagjainak létszáma tartósan az Egytv. által megkövetelt 10 személy alatt van. Ebben az esetben például az ügyészség jogszerűen kérhet információt arról, hogy ténylegesen működik-e a nyilvántartásba vett egyesület. Nem egyeztethető össze viszont az Alkotmány 63. § (1) bekezdésével az a lehetőség, hogy az ügyész bármikor bármilyen indokkal felvilágosítást, iratot vagy akár személyes adatot kérhet az egyesület képviselőjétől. Ez ugyanis folyamatos állami kontrollt jelentene az egyesületek felett.

Az Alkotmánybíróság ezért egyrészt az Ütv. 13. § (2) bekezdés f) pontja megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította, de a határozat rendelkező részében mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapított meg.

- VI. 1. Az indítványozó az Ütv. 3. § (2) bekezdés f) pontjának megsemmisítését is kezdeményezte. Az f) pont jelölését a 2004. évi XXXI. törvény g) pontra módosította, s ez a törvény az indítvány előterjesztésekor hatályos szöveget [az ügyészség „elősegíti, hogy az állami szervek, a bíróságon kívüli jogalkalmazó szervek, a társadalom valamennyi szervezete, valamint az állampolgárok a jogszabályok rendelkezéseit megtartsák (ügyészi törvényességi felügyelet)"] tartalmilag is megváltoztatta [az ügyészség „elősegíti, hogy a jogszabályok rendelkezéseit megtartsák (ügyészi törvényességi felügyelet)“]. Később, az egyes rendészeti tárgyú és az azokkal összefüggő törvények módosításáról szóló 2010. évi CXLVII. törvény 2. §-a az Ütv. 3. § (2) bekezdés g) pontját úgy módosította, hogy az ügyészségi törvényességi felügyelet fogalmát az Rtv.-ben meghatározott belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv megbízhatósági vizsgálatára vonatkozó tevékenységének felügyeletére alkalmazta. Ebből következően

az Ütv. 3. § (2) bekezdés g) pontjának hatályos szövege már nem utal az egyesületek törvényességi felügyeletére. Az Alkotmánybíróság ezért az Ütv. 3. § (2) bekezdés g) pontja alkotmányellenességének megállapítására irányuló indítvány alapján indult eljárást az Ügyrend 31. § e) pontja alapján – okafogyottság miatt – megszüntette.

- 2.1. Két indítvány is kezdeményezte az Egytv. 16. § (2) bekezdés c) pontjának megsemmisítését. Az egyik indítvány szerint a jogszabályi rendelkezés sérti az Alkotmány 63. § (1) bekezdését és az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében lefektetett jogállamiság elvének egyik lényeges elemét, a jogbiztonságot. E rendelkezés alapján ugyanis a társadalmi szervezet tevékenysége felfüggesztésének, ellenőrzésére felügyelőbiztos kirendelésének kezdeményezése és az arról való döntés az ügyész, illetve a bíróság tetszőleges belátásán múlik.

A másik indítvány szerint az Egytv. 16. § (2) bekezdés c) pontja ellentétes az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével, mert a „jogalkalmazás során fel nem ismerhető normatartalmat hordoz” [47/2008. (IV. 17.) AB határozat]. Az indítvány példaként utal az Egytv. 16. § (2) bekezdés d) pontjára, amely pontosan megszabja, hogy az Egytv. 2. § (2) bekezdés sérelme váltja ki a jogkövetkezményt. Ezzel ellentétben a c) pont nem jelöli meg, hogy mely rendelkezés megsértése válthatja ki az abban foglalt intézkedéseket. Emiatt nem világos, hogy a „tevékenység felfüggesztése” miféle aktus, pontosan mit „ellenőriz” a felügyelőbiztos, ki jelölhető ki felügyelőbiztossá, és mik a felügyelőbiztos jogai és kötelességei. Az indítvány szerint az Egytv. 16. § (2) bekezdés c) pontjának értelmezhetetlensége miatt sérül az Alkotmány 63. §-ban biztosított egyesüléshez való jog.

- 2.2. Az Alkotmánybíróság az indítványokkal összefüggésben elsőként azt vizsgálta, hogy az indítványok tárgya nem minősül-e ítélt dolognak. Az Ügyrend 31. § c) pontja értelmében „ítélt dolog” címén az eljárás megszüntetésének van helye, ha az indítvány az Alkotmánybíróság által érdemben már elbírált jogszabállyal azonos jogszabály (jogszabályi rendelkezés) felülvizsgálatára irányul és az indítványozó az Alkotmánynak ugyanarra a §-ára, illetőleg alkotmányos elvére (értékére) – ezen belül – azonos alkotmányos összefüggésre hivatkozva kéri az alkotmánysértés megállapítását. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az indítványban felvetett kérdés akkor res iudicata, ha az újabb indítványt ugyanazon jogszabályi rendelkezésre vonatkozóan azonos okból vagy összefüggésben terjesztik elő. (1620/B/1991. AB határozat, ABH 1991, 972, 973.) Ha viszont az újabb indítványt más okra, illetve más alkotmányossági összefüggésre alapítják, az Alkotmánybíróság az újabb indítvány alapján érdemben vizsgálódik. [35/1997. (VI. 11.) AB határozat, ABH 1997, 200, 212.; 17/1999. (VI. 11.) AB határozat, ABH 1999, 131, 133.; 5/2002. (II. 22.) AB határozat, ABH 2002, 78, 81.; 37/2004. (X. 15.) AB határozat, ABH 2004, 908, 911.]

Az Alkotmánybíróság az Egytv. 16. § (2) bekezdés c) pontja alkotmányosságát az Alkotmány 57. § (1) bekezdése szempontjából az 1431/B/1996. AB határozatában már vizsgálta. Az indítványozó abban az ügyben azt kifogásolta, hogy az ügyészi törvényességi felügyelet elvonja az egyén bírósághoz fordulásának jogát. Az Alkotmánybíróság ezzel szemben azt állapította meg, hogy „nem jelenti az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében foglaltak sérelmét az, hogy a törvényalkotó a társadalmi szervezetek feletti törvényességi felügyeleti jogkört az ügyészre ruházta, a törvényességi felügyelet ugyanis nem az egyén bírói úthoz való jogát csorbító rendelkezés.” A társadalmi szervezet tagjainak az Egytv. biztosítja a bírói úthoz való jogot, azok pedig, akik nem tagjai az egyesületnek a Ptk. alapján a Pp. általános szabályai szerint jogosultak a keresetindításra. (ABH 2001, 886, 888.)

A jelen eljárás alapjául szolgáló indítvány ugyan érdemben elbírált jogszabályi rendelkezéssel azonos jogszabályi rendelkezésre irányul, de az indítványozó az Alkotmány egyéb rendelkezéseire hivatkozott, és a korábbihoz képest más összefüggésben kérte az Egytv. 16. § (2) bekezdés c) pontja megsemmisítését, ezért az ügy nem tekinthető ítélt dolognak. Az Alkotmánybíróság tehát az indítvány által felvetett alkotmányossági kérdéseket érdemben vizsgálta.

- 2.3. Elsőként azt az érvet, amely szerint a társadalmi szervezet tevékenysége felfüggesztésének, ellenőrzésére felügyelőbiztos kirendelésének kezdeményezése és az arról való döntés az ügyész, illetve a bíróság tetszőleges belátásán múlik.

Az Egytv. 16. §-a felsorolja, hogy az ügyész, illetve a törvénytörtő egyesületi határozatot sérelmező tag által indított perben (Egytv. 10. §) a bíróság a törvényesség helyreállítása érdekében milyen döntéseket hozhat. E rendelkezés a törvénytörtések súlyosságához és jellegéhez igazodó döntési lehetőségeket biztosít a bíróság számára. Ennek megfelelően az ügyész keresete alapján a bíróság a társadalmi szervezet törvénytörtő határozatát megsemmisítheti, szükség esetén új határozat hozatalát rendelheti el, a működés törvényességének helyreállítása céljából összehívhatja a társadalmi szervezet legfelsőbb szervét. Ha ezek az eszközök kevésnek bizonyulnak, vagy várhatóan nem hoznak meg a kívánt eredményt (azaz, ha a társadalmi szervezet működésének törvényessége másképpen nem biztosítható), a bíróság felfüggesztheti a társadalmi szervezet tevékenységét, illetve ellenőrzésére felügyelő biztost rendelhet ki. [Lásd 27/1993. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1993, 444, 447.]

Az ügyész, és döntése meghozatalakor a bíróság is szem előtt tartja a szankciók közötti fokozati különbségeket. Az Egytv. ugyanis fokozatos lépéseket tartalmaz, az ügyész csak abban az esetben kezdeményezheti az egyesület működésének felfüggesztését, ha meg van győződve arról, hogy a szervezet törvényes működése más módon nem biztosítható, mert az egyesület működésének zavarai állandósult, így önerőből nem tudja az Egytv.-nek és az alapszabálynak megfelelően helyreállítani tevékenységét. Ilyen például az az eset, amikor az egyesület működése nem biztosítja a tagok jogainak érvényesülését, illetve ha a szervezet vezetésének válsága állandósult, s ez lehetetlenné teszi az alapszabály szerinti működést. [Lásd KGD1998. 60.; KGD2000. 293.]

Az ügyész tehát akkor kezdeményezheti, s a bíróság akkor dönthet az egyesület felfüggesztéséről, ha az a törvényes működés biztosítása érdekében nélkülözhetetlen. Kizárólag ebben az esetben kerülhet sor a felügyelőbiztos kirendelésére.

- 2.4. Az indítványozó másik érve szerint az Egytv. 16. § (2) bekezdés c) pontja nem jelöli meg, hogy mely rendelkezés megsértése válthatja ki az abban foglalt intézkedéseket. Emiatt nem világos, hogy a „tevékenység felfüggesztése” miféle aktus, pontosan mit „ellenőriz” a felügyelőbiztos, ki jelölhető ki felügyelőbiztossá, és mik a felügyelőbiztos jogai és kötelességei.

Önmagában az Egytv. szövege valóban nem ad választ ezekre a kérdésekre. Az alkotmánybírósági gyakorlat alapján azonban „a jogszabályt értelmezett és alkalmazott tartalmával együttesen kell érteni” („élő jog”) [először: 57/1991. (XI. 28.) AB határozat, ABH 1991, 272, 277.; legutóbb 1352/B/2007. AB határozat, ABK 2010. május, 619, 622.]. Azaz a norma tartalmának megállapításakor figyelemmel kell lenni arra, hogy hogyan alkalmazzák azt a bíróságok.

A bíróság az egyesület tevékenységét ítélettel függesztheti fel. Ezt a határozatot be kell jegyeztetni a társadalmi szervezetek nyilvántartásába. [6/1989. (VI. 8.) IM rendelet a társadalmi szervezetek nyilvántartásának ügyviteli szabályairól 6. § (2) bekezdés] A bírói joggyakorlatban a szervezet tevékenységének a felfüggesztése azzal jár, hogy a felfüggesztés tartama alatt a társadalmi szervezet nem folytathatja addigi tevékenységét. A felfüggesztés a szervezet egész működésére, az ügyintéző és képviseleti szervek munkájára is kihat. Az egyesület nevében és képviseletében a felfüggesztést követően ugyanis nem járhatnak el a képviseleti szervek. Az egyesület ügyintéző szervének ilyen esetben együtt kell működnie a felügyelőbiztossal.

A felügyelőbiztos személyére az ügyész tesz indítványt, s ha a bíróság úgy ítéli meg, hogy a javasolt személy képzettsége és szakmai tapasztalatai, továbbá addigi tevékenysége alapján alkalmas a feladat elvégzésére, nem érdekelt az egyesület ügyeiben és nem elfogult, továbbá meghatározott időn belül vállalja az egyesület törvényes működésének helyreállítását, akkor a bíróság dönt a kirendelésről. (BH1998. 617.)

A bíróság előzetesen nyilatkoztatja a felügyelőbiztosnak jelölt személyt, hogy a feladatok elvégzését a megadott határidőre vállalja-e, és milyen díjazásra tart igényt. Ezt követően a bírósági ítélet részletesen és konkrétan megjelöli a felügyelőbiztos feladatát, valamint díjazásának mértékét és módját. (KGD 1998. 110.)

A felügyelőbiztos a törvényes működés helyreállítása érdekében – többek között – új közgyűlést hívhat össze, közreműködhet a határozatképes közgyűlés megtartásában, az Egytv.-nek megfelelő alapszabály elfogadásában, az állandósult zavaros pénzügyi és számviteli helyzet rendezésében, az éves költségvetések közgyűlési jóváhagyásában. (KGD2000. 293.) A bíróság döntése alapján rendelkezhet az egyesület bankszámlája és vagyoni eszközei felett, vagyonleltár készítésére lehet köteles, és a bíróság előírhatja, hogy a felügyelőbiztos meghatározott időközönként tevékenységéről a bíróságnak beszámoljon.

A felügyelőbiztosnak meghatározott időközönként, de legalább az egyesület évi taggyűlésén az egyesületi tagokat tájékoztatnia kell az általa végzett tevékenységről és az egyesület vagyoni, jogi helyzetéről.

A bírói gyakorlat az Egytv. megalkotása óta megtöltötte tartalommal 16. § (2) bekezdés c) pontját, ezért nem állapítható meg, hogy az a „jogalkalmazás során fel nem ismerhető normatartalmat hordozna”, és emiatt sértené az Alkotmány 2. § (1) bekezdését.

- 2.5. Az Alkotmány 63. § (1) bekezdése szempontjából azonban a felügyelőbiztosokra vonatkozó bírói gyakorlat önmagában nem biztosít elégséges garanciát az egyesületi autonómia aránytalan korlátozásával szemben.

Nem rendelkezik a törvény a felügyelőbiztosok jogállásáról, hatásköréről és kirendelésének szabályairól. Holott a felügyelőbiztos kirendelése lényegesen érinti az egyesület autonóm működését. A felügyelőbiztos kirendelésének célja ugyanis éppen az, hogy az egyesületi autonómiába beavatkozva intézkedjen az egyesület ügyeiben.

Más törvények minden olyan esetben, amikor felügyelőbiztos kirendelésére lehetőséget adnak, meghatározzák a felügyelőbiztos jogköreit is. Külön cím alatt (8. cím 82–83. §) rendelkezik a felügyelőbiztos jogköeiről a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi törvény V. törvény. A felügyelőbiztos jogállását a köztestületekről szóló törvények is szabályozzák. Ilyen például az egészségügyben működő szakmai kamarákról szóló 2006. évi XCVII. törvény, a személy- és vagyónvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény, a Nemzeti Akkreditáló Testület szervezetéről, feladata- és hatásköréről, valamint eljárásáról szóló 2005. évi LXXVIII. törvény, a gazdasági kamarákról szóló 1999. évi CXXI. törvény, az igazságügyi szakértői kamaráról szóló 1995. évi CXIV. törvény, a nemzeti szabványosításról szóló 1995. évi XXVIII. törvény, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény és a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény. Ha a gazdasági társaságok, köztestületek, sőt állami intézmények esetében törvény szabályozza a kirendelt biztosok jogállását, az alkotmányos alapjogon alapuló egyesületek esetében ez még inkább elvárható. Tekintettel arra, hogy az egyesületi autonómia alkotmányellenes korlátozásának lehetőségét nem az Egytv. 16. § (2) bekezdés c) pontjában foglalt szabály, hanem annak hiányossága teremti meg, az Alkotmánybíróság az Egytv. 16. § (2) bekezdés c) pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította. Ugyanakkor a határozat rendelkező részében mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapított meg.

VII. Az Alkotmánybíróság az alábbiakban azt az indítványi felvetést vizsgálta, amely azt hiányolta, hogy az Egytv. az ügyészi fellépésre nem szab határidőt. Az indítványozó szerint az Egytv. 14. § (1) bekezdése és az Egytv. 16. § (2) bekezdésének c) pontja együttes értelmezése alapján sem állapítható meg, hogy az ügyész milyen időtartamon belül kezdeményezheti, illetve a bíróság milyen időtartamra rendelheti el a társadalmi szervezet tevékenységének felfüggesztését, és felügyelőbiztos kirendelését. Egy másik indítvány szerint a társadalmi szervezetek életében jogbizonytalanságot eredményez az ügyész időbeli korlátozás nélküli joga, amely alapján megtámadhatja a párt vagy a társadalmi szervezet határozatát.

1. Az Alkotmánybíróság a 2/2000. (II. 25.) AB határozatban mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapított meg, mert az Ütv. ügyészi óvsra vonatkozó szabályai időbeli korlátozás nélkül lehetővé tették az államigazgatási határozat hatályon kívül helyezését, megváltoztatását, ha a törvényesség helyreállítása jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot nem sértett. (ABH 2000, 25.)

Az Alkotmány 51. § (3) bekezdése alapján az ügyész törvénysértés esetén – a törvényben meghatározott esetekben és módon – fellép a törvényesség védelmében. Az Alkotmány e szabálya egyfelől az ügyészi fellépés jogalapját teremti meg, másrészt felhatalmazza a törvényalkotót az ügyészi fellépés kereteinek szabályozására.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint nincs olyan alkotmányos kötelezettség, amely alapján a jogalkotónak a felfüggesztés kezdeményezésére és annak elrendelésére minden esetben irányadó időtartamot kellene meghatározni. Az ügyész az egyesület tevékenységének felfüggesztését a fentiekben kifejtettek alapján akkor kezdeményezheti, ha megbizonyosodott arról, hogy nem áll rendelkezésére egyéb eszköz az egyesület törvényes működésének helyreállítására. Az egyesület működése, a törvénysértés jellege azonban hatással van e döntés meghozatalára. Minden egyes egyesületet érintő ügyben más és más tényállás vezetheti az ügyészt arra, hogy ilyen kezdeményezéssel éljen. Az állandósult működési zavar egy aktív egyesület életében rövid időn belül nyilvánvalóvá válhat, míg egy kevésbé tevékenyen működő szervezet esetében csupán évek alatt juthat az ügyész arra a következtetésre, hogy az Egytv. 16. § (2) bekezdés c) pontjában foglalt eljárást kezdeményezi.

2. Az Alkotmánybíróság megvizsgálta azt is, hogy mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet eredményez-e, hogy az Egytv. nem tartalmaz időbeli korlátot arra vonatkozóan, amikor az ügyész megtámadja a párt vagy a társadalmi szervezet határozatát.

Az Alkotmánybíróság a 30/1994. (V. 20.) AB határozatában részben érintette ezt a problémát. E döntés utal arra, hogy a törvényességi felügyeletet gyakorló ügyész eljárása során nincs határidőhöz kötve, intézkedéseit időbeli korlátozás nélkül teheti meg. Ugyanakkor a határozat is kiemeli, hogy abban az esetben, ha az egyesület határozatát az ügyész keresettel bíróság előtt megtámadja, „rá az időmúlás következményei – hasonlóan a társadalmi szervezet tagjához az általa indított peres eljárás vonatkozásában – ugyancsak vonatkoznak”. (ABH 1994, 161, 165.) Az Egytv. 10. § (1) bekezdése alapján a társadalmi szervezet valamely szervének törvénysértő határozatát bármely tag – a tudomására jutástól számított 30 napon belül – a bíróság előtt megtámadhatja. Az alkotmánybírósági értelmezés szerint az ügyésznek ugyanezen feltételekkel, azaz a tudomásra jutástól számított 30 napon belül van lehetősége a törvénysértő egyesületi határozat megtámadására.

Az Egytv. 4. § (2) bekezdése alapján a párt munkahelyi szerveződésére, gazdálkodására, valamint megszűnésére külön törvény rendelkezései az irányadóak. Az Egytv. 10. § (3) bekezdése arról is rendelkezik, hogy a párt tagja a párt határozatát csak az Egytv., valamint a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló törvény megsértése esetén támadhatja meg. Egyebekben azonban az Egytv. rendelkezései, mint mögöttes szabályok, a pártokra is irányadóak. A párt tagjai tehát – az egyesületi tagokhoz hasonlóan – a tudomásra jutástól számított 30 napon belül támadhatják meg a törvénysértőnek vélt párthatározatot.

A pártok az Alkotmány 3. § (2) bekezdésében meghatározott feladat, a népakarat kialakításában és kinyilvánításában való közreműködés ellátására alakulnak. Emiatt az ügyész mint állami szerv a pártok felett törvényességi felügyeletet nem gyakorolhat. Az Egytv. 14. § (2) bekezdésének megfelelően az ügyésznek arra van hatásköre, hogy a párt törvénysértése esetén keresetet indítson a párt ellen. Tekintettel arra, hogy a pártok esetében az ügyészi keresetindításra nyitva álló határidőről törvény eltérően nem rendelkezik, az Egytv. 10. § (1) bekezdésében megjelölt, a tudomásra jutástól számított 30 napos határidő az ügyész által indított peres eljárásra is irányadó.

A fentiekben foglalt indokok alapján az Alkotmánybíróság a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványokat elutasította.

- VIII. 1. Az Alkotmánybíróság ezt követően azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panaszok megfelelnek-e az Abtv. 48. § (1) és (2) bekezdéseiben foglalt feltételeknek:

„(1) Az Alkotmányban biztosított jogainak megsértése miatt alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz az, akinek a jogséremlme az alkotmányellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be, és egyéb jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, illetőleg más jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

(2) Az alkotmányjogi panaszt a jogerős határozat kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani.”

Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata szerint az Abtv. 48. § (1) és (2) bekezdésében foglalt törvényi feltételeket együttesen kell értelmezni, és figyelembe venni [23/1991. (V. 18.) AB végzés, ABH 1991, 361–362.; 41/1998. (X. 2.) AB határozat, ABH 1998, 306, 309.].

Az Alkotmánybíróság több határozatában vizsgálta az alkotmányjogi panasz elbírálására és a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló hatáskörök egymáshoz való viszonyát. E határozataiban hangsúlyozta: az alkotmányjogi panasz benyújtásának feltétele, hogy az Alkotmányban biztosított jogok sérelme „az alkotmányellenes jogszabály alkalmazása folytán” következzen be. Ezért mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítvány alkotmányjogi panaszként való előterjesztése az Abtv.-ből nem vezethető le. [27/2001. (VI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 252, 257.; 1044/B/1997. AB határozat, ABH 2004, 1160, 1176.; 986/B/1999. AB határozat, ABH 2005, 889, 900.; 1105/D/2004. AB határozat, ABH 2005, 1316, 1326.; 1124/D/2004. AB határozat, ABH 2006, 1702, 1719.; 188/D/2002. AB határozat, ABH 2008, 3398.] Az Alkotmánybíróság – erre tekintettel – a Legfelsőbb Bíróság mint másodfokú bíróság a Kf.VI.38.210/2001/19. számú ítéletével kapcsolatban benyújtott alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 29. § e) pontjára tekintettel visszautasította.

2. Az Abtv. 1. § b) pontja alapján az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik a jogszabály, valamint az állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányellenességének utólagos vizsgálata. Az Abtv. 22. § (2) bekezdése szerint az indítványnak a kérelem alapjául szolgáló ok megjelölése mellett határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az Abtv. 37. §-a kimondja: „Az alkotmányellenesség utólagos megállapítását kezdeményező indítványban javasolni kell a jogszabály vagy az állami irányítás jogi eszközének teljes vagy részbeni megsemmisítését.”

Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította, hogy az indítványozó – az alkotmányellenesnek tartott joggyakorlat megváltoztatása érdekében – csupán a norma alkotmányos tartalmának megállapítását és ez alapján a jogalkalmazó szerveknek szóló alkotmányos követelmény megfogalmazását kezdeményezte. Az Alkotmánybíróság kizárólag az Abtv.-ben meghatározott hatásköreiben eljárva – azokkal szoros összefüggésben – állapíthat meg alkotmányos követelményt. Jogszabály vagy állami irányítás jogi eszköze alkotmányos normatartalmának megállapítására, illetve – önmagában – alkotmányos követelmény megállapítására az Alkotmánybíróságnak nincs önálló hatásköre. [292/B/2001. AB végzés (ABH 2001, 1591.) megerősítve: 46/2007. (VI. 27.) AB határozat, ABH 2007, 592.; 23/2010. (III. 4.) AB határozat, ABK 2010. március, 212, 219–220.]

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányos követelmény megállapítására vonatkozó indítványt az Ügyrend 29. § c) pontja alapján visszautasította.

3. Az Alkotmánybíróság az Ügyrend 29. § b) pontja alapján, hatásköre hiányában visszautasította az indítványnak azt a részét is, amely azt kérte az Alkotmánybíróságtól, hogy az Országgyűlést meghatározott tartalmú törvényi módosításra kötelezze.

Az Alkotmánybíróság a mulasztás megállapítására tekintettel rendelte el e határozat Magyar Közlönyben történő közzétételét.

Budapest, 2011. március 8.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 525/B/2001.

Az Alkotmánybíróság 11/2011. (III. 9.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 57/B. § (1) és (2) bekezdései alkotmányellenesek, ezért azokat 2011. május 31. napjával megsemmisíti.
2. Az Alkotmánybíróság a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 57/A. § (1) és (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.
3. Az Alkotmánybíróság az egyes munkaügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2009. évi CXXVI. törvény 54. § (1) bekezdés j) pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.
4. Az Alkotmánybíróság az egyes munkaügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2009. évi CXXVI. törvény 54. § (1) bekezdése a)–i) pontjai, továbbá k)–n) pontjai alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

I. Az Alkotmánybírósághoz több indítvány érkezett a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek (a továbbiakban: Kjt.) a magasabb vezető megbízású közalkalmazottak, a vezető megbízású közalkalmazottak, illetve a magasabb vezető munkakörre kinevezett és a vezető munkakörre kinevezett közalkalmazottak (a továbbiakban együttesen: vezető állású közalkalmazottak) pótszabadságára vonatkozó rendelkezései alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére.

1. Az egyik indítványozó alkotmányellenesnek véli a Kjt. 57/A. § (2) bekezdésében foglalt azon szabályozást, amely szerint a magasabb vezető, valamint a vezető munkakörre kinevezett közalkalmazott a Kjt. 57. § (1)–(4) bekezdése szerinti pótszabadságra nem jogosult. Nézete szerint több szempontból is alkotmányellenes a 2008. évi CX. törvénnyel hatályba léptetett, a magasabb vezető, illetve a vezető munkakörre kinevezett közalkalmazottak szabadságának új szabályozása, amely a Kjt. korábbi, a vezetői pótszabadságot biztosító rendelkezéseit megszüntette.

Az indítványozó szerint a kifogásolt rendelkezés sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, 70/A. §-át, továbbá az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdését. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének sérelmére vonatkozó alkotmányos indokot azonban nem terjesztett elő. Hivatkozik a Kjt. 57/A. § (1) bekezdésére (bár az alkotmányellenesség megállapítását erre vonatkozóan számszerűen nem jelölte meg), amely szerint – a Kjt. 56. §-tól eltérően – a magasabb vezető munkakörre kinevezett közalkalmazottat naptári évenként 35, a vezetői munkakörre kinevezett közalkalmazottat 30 munkanap alapszabadság illeti meg. Érvelésében kifejti, a szabályozás alkotmányellenessége abban áll, hogy (összehasonlítva a besorolás alapján részükre járó rendes szabadság mértékével a vezető állású közalkalmazottak részére járó szabadságuk mértékét) az a közalkalmazottakat koruk alapján indokolatlanul diszkriminálja, ugyanis a vezetők szabadságát úgy határozza meg, hogy a „fiatalabbak” esetében (pontosabban: azoknál, akik a besorolás alapján nem érik el a 9-es fizetési fokozatot) a besorolásnál több, míg az ennél „idősebbek” (a besorolás alapján a 9-es fizetési fokozatnál magasabb sorolások) számára kevesebb szabadságot állapít meg a Kjt. hatályos rendelkezése. Bár az indítvány az alkotmányellenesség megállapítását csupán a Kjt. 57/A. § (2) bekezdésére nézve kérte, az indítvány tartalma szerint valójában a Kjt. 57/A. §-ának egészét támadja, ezért az Alkotmánybíróság az utólagos normakontrollra irányuló vizsgálatát erre tekintettel végezte el.

2. Egy másik indítványozó az egyes munkaügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2009. évi CXXVI. törvény 54. § (1) bekezdése (a továbbiakban: Mttvmód.), tartalma alapján valójában az 54. § (1) bekezdés j) pontja, továbbá az egyes szociális és munkaügyi tárgyú törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2010. évi XXXIX. törvény 37. § (1) bekezdése (a továbbiakban: Sztvmód.) alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.

Indoklásként kifejti, hogy a nem oktató magasabb vezető beosztású és a vezető beosztású közalkalmazottak a Kjt. alapján 2010. január 1-jét megelőzően alapszabadságra, valamint a fizetési fokozatukkal egyenlő számú pótszabadságra, továbbá vezetői pótszabadságra voltak jogosultak. Az Mttvmód. támadott rendelkezése a nem oktató magasabb vezető beosztású és a vezető beosztású közalkalmazott vezetői pótszabadságáról szóló rendelkezéseket 2010. január 1-jével hatályon kívül helyezte; az Sztvmód. 37. § (1) bekezdése megszüntette a nem oktató magasabb vezető beosztású és a vezető beosztású közalkalmazott fizetési fokozatával egyenlő számú munkanapnak megfelelő pótszabadságot. Ennek következtében a nem oktató magasabb vezető, valamint a vezető beosztású közalkalmazottat kizárólag alapszabadság illeti meg: a magasabb vezető beosztásúakat naptári évenként 35 nap, míg a vezető beosztásúakat naptári évenként 30 nap.

Nézete szerint az új szabályozás ellentétes a szabadság eredeti rendeltetésével, amely a közalkalmazott hosszabb időtartamú pihenését, kikapcsolódását, regenerálódását hivatott biztosítani. A pótszabadság mértéke ugyanis a korábbi szabályozás értelmében a vezető beosztású közalkalmazottak nagyobb leterheltségéhez igazodott. Az új szabályozás (amely a pótszabadság intézményét eltörölte) hátrányosan tesz különbséget a különböző korosztályhoz tartozó vezető állású közalkalmazottak között, mivel a hosszabb idejű közalkalmazotti jogviszonnyal rendelkező vezető beosztású közalkalmazottnak kevesebb alapszabadság jár, mint a korábbi besorolása szerinti éves rendes szabadsága, míg a rövidebb közalkalmazotti jogviszonnyal rendelkező vezető állású közalkalmazott alapszabadsága nagyobb, mint a besorolás alapján neki járó évi rendes szabadsága. Az indítványozó állítása szerint az új szabályozás különbséget tesz továbbá a különböző korosztályhoz tartozó közalkalmazottak között is, erre nézve azonban alkotmányos érvet nem jelölt meg.

3. Egy további indítványozó a Kjt. 57/A–57/B. §-ait tartja alkotmányellenesnek. Az indokolásban kifejti, hogy a korábban ismertetett, a magasabb vezetői, de különösen a vezetői szabadságok szabályozása hátrányos a hosszabb ideje a pályán lévő vezetőkre nézve, mivel „csökken a pótszabadsággal együtt kinevezésükig elért magasabb mértékű szabadságuk, miközben ezt semmi nem indokolja, nem ellentételezi”. Véleménye szerint ugyanis semmiféle társadalmi érdek nem indokolja, hogy a vezetőknek a közsférában kevesebb szabadságuk legyen „egyébként azonos feltételek mellett, mint beosztottaiknak, vagy saját maguknak vezetői kinevezésük előtt”. Szerinte a támadott rendelkezések sértik a jogállamiság elvét, mivel már megszerzett munkavállalói jogokat indokolatlanul vonnak el, továbbá azzal is, hogy nincs szabályozás arra nézve, hogy a megbízott vezetőknél a nem vezetői munkájuk után őket megillető pótszabadság hogyan viszonyul a vezetői pótszabadságához. Szintén a jogállamiság elvének sérelmét látja az indítványozó abban, hogy míg minden más munkavállalónál vagy együttesen alkalmazhatóak a munkavállalót különféle jogcímenek megillető pótszabadságok, vagy a többféle közül a kedvezőbb illeti meg őket, addig a vezetőket ezek a lehetőségek – kivéve a Kjt. 57. § (3) bekezdése szerinti pótszabadságot – nem illetik meg.
- Az indítványozó a támadott rendelkezéseket egyben az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésével is ellentétesnek tartja. Nézete szerint ugyanis a pihenéshez való jog sérelmét eredményezi, hogy a magasabb vezető és a vezető állású közalkalmazottak fizetett szabadsága elfogadható indok nélkül kisebb, mint az ugyanolyan szolgálati idővel, ugyanolyan (vagy akár kevésbé) kvalifikált munkát végző beosztott munkatársaiké. Ezért visszamenőleges hatállyal kérte a Kjt. 57/A. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését.
4. Több indítványozó a Kjt. 57/A. § (2) bekezdése, valamint az 57/B. § (2) bekezdése visszamenőleges hatállyal történő megsemmisítését, az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésének sérelmére hivatkozással azért kérte, mert álláspontjuk szerint a jogalkotó indokolatlanul vonta meg a közalkalmazotti jogviszonnyal rendelkező kinevezett és megbízott vezetőktől a fizetési fokozathoz kapcsolódó szabadságot. Ez különösen a rendes munkakörük mellett vezető feladattal is megbízott vezetőket sújtja jelentős hátránnyal, ami az azonos munkahelyen foglalkoztatott közalkalmazottak fizetett szabadságának megállapításakor indokolatlan hátrányos különbségtételt eredményez.
5. Több indítványozó a Kjt. 57/A. § (2) bekezdését, valamint az 57/B. § (2) bekezdését azért véli az Alkotmány 70/A. §-ába ütközőnek, mert a magasabb vezetők és a vezetők esetében egységes alapszabadságot állapít meg, szemben a rendes besorolás szerinti közalkalmazottakkal, ahol a szabadság mértéke a besorolástól függ. Ezért a szabályozás diszkriminatív a hosszabb közalkalmazotti viszonyal rendelkező vezetőkkel és a magasabb vezetőkkel szemben, mivel ellentétes a vezetők számára megállapított szabadság céljával. Ráadásul a vezetőktől közalkalmazotti jogviszonyuk időtartamával, illetve az életkorukkal fordított arányban vonja el a nem vezetőkhöz képest őket megillető többletszabadságot. Hátrányos megkülönböztetés áll fenn az indítványozók szerint továbbá „a vezetők és magasabb vezetők között is, azzal, hogy a rövidebb közalkalmazotti jogviszonnyal rendelkező vezetők, magasabb vezetők több szabadságot kapnak, mint a hosszabb közalkalmazotti jogviszonnyal rendelkező vezetők, ahhoz képest, mintha nem lennének vezető beosztásban.”
6. Egy további indítványozó az Sztvmód. 37. §-ával 2010. március 31-én hatályba lépett, a Kjt. 57/B. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Az alkotmányellenességet egyrészt abban látja, hogy a jogszabályváltozás a korábbi vezetői pótszabadság intézményét év közben, március 31-ével szüntette meg. Mivel a jogszabályváltozás év közben történt, ezért véleménye szerint az az adott évre szerzett jogot érintett negatív módon. Kifogásolta másrészt, hogy a jogalkotó nem állapított meg átmeneti rendelkezést, illetve nem szabályozta, hogy az év elejére (azaz az új szabályozás hatálybalépéséig) a pótszabadság megilleti-e a vezetőket. Alkotmányellenesnek vélte továbbá, hogy a támadott jogszabályváltozást a jogalkotó az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggésben, a szociális tárgyú törvények módosításai között helyezte el, mely jogszabályváltozás nem igazodott a jogszabály tárgyához, ami véleménye szerint önmagában is sérti a demokratikus jogállamiságból eredő jogbiztonság elvét.
- Az indítványozó szerint a kifogásolt szabályozás az Alkotmány 70/B. § (2) és (3) bekezdését sérti, mert a megbízott vezetők munkakörük mellett többletfeladatokat vállalva látják el a vezetői megbízásukat, így rájuk nézve sérelmes, hogy több feladatot vállalva kevesebb rekreációra és pihenésre ad lehetőséget az új szabályozás. Mindezek alapján az indítványozó az emberi méltósághoz való jog sérelmét is állította. Az indokolás továbbá arra vonatkozóan tartalmaz – az indítványozó által becsült – adatokat országos nagyságrendben, hogy a jogszabályváltozás az ágazat dolgozóitól megközelítőleg hány nap szabadságot vont el.
7. Egy további indítványozó a Kjt. 57/B. § (2) bekezdése folytán sérülni véli az Alkotmány 2. § (1), valamint a 70/B. § (2)–(4) bekezdéseiben foglaltakat. Érvelésében kifejti, hogy a szabadság, mint jogintézmény vizsgálható a bérrel összefüggő, és attól független elemként. Az első esetben – álláspontja szerint – a munkáért járó bér és a munka után járó pihenés nem választható el. A fizetett szabadság annak fizetett jellegénél fogva, szerinte indirekt munkabéreként

funkcionál, ezért sérül az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdése szerinti pihenéshez, fizetett szabadsághoz való jog, de megvalósul a munkabér védelméhez fűződő alkotmányos jog sérelme is. Kifejti: a jogszabálymódosítás folytán azzal, hogy az érintett közalkalmazotti kör szabadsága kevesebb lett, a megbízott vezetők jóhiszeműen szerzett jogai sérültek, amely a jogállamisághoz szervesen kapcsolódó jogbiztonság elvének sérelmét eredményezi.

Nézete szerint az új szabályozás jogalkotói célja a kinevezett és a megbízott vezetők azonos mértékű szabadságának megteremtése volt. Azonban – álláspontja szerint – a két vezetői kör a jogviszony létrejöttének módjában, illetve tartalmában is eltér egymástól. A kinevezett vezető összefogja az alá tartozó, beosztott közalkalmazottak munkáját, ugyanakkor a beosztottak munkakörébe tartozó feladatokat nem végez; ezzel szemben a megbízott vezető a saját munkaköre mellett látja el a vezetői megbízással rá háruló további feladatokat is. Hivatkozása szerint, amennyiben a szabadságot az elvégzett munka honoráriumának tekintjük, úgy az az Alkotmány 70/B. § (2) bekezdésébe ütközik. Mindezek alapján hangsúlyozza, hogy a megbízott és a kinevezett vezetők nem egyenlő, hanem több munkát végeznek, így – álláspontja szerint – jövedelme és szabadsága sem lehet azonos a kinevezett vezetőjével az Alkotmány sérelme nélkül, figyelemmel az Alkotmány 70/B. § (3) bekezdésére.

Egyben – vagylagos utólagos normakontrollra irányuló kérelmében – a kifogásolt rendelkezések alkotmányellenességének megállapítását az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe foglalt, jogállamiságból fakadó jogbiztonság követelményének sérelmére hivatkozással állította. Hivatkozott a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 12. § (2)–(3) bekezdésére, mely szerint a jogszabály hatálybalépésének időpontját úgy kell megválasztani, hogy a jogszabály alkalmazására kellő felkészülési idő maradjon. Ez nézete szerint azzal is járhat, hogy a fizetett szabadságok számára vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem lehet év közben változtatni, a kifogásolt jogszabály ezzel szemben április 1-jével lépett hatályba. Kifejti továbbá, hogy az évközi jogszabályváltozás két eltérő értelmezési módra ad lehetőséget, amely szintén a jogbiztonság elvének sérelmét eredményezi. Mindezek alapján a kifogásolt rendelkezések visszamenőleges hatállyal történő megsemmisítését kérte.

Az Alkotmánybíróság a kérelmeket – tárgyi összefüggésükre tekintettel – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, többször módosított és egységes szerkezetbe foglalt 2/2009. (I. 12.) Tü. határozat (ABK 2009. január, 3.; a továbbiakban: Ügyrend) 28. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

II. 1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.”

„70/B. § (2) Az egyenlő munkáért mindenkinek, bármilyen megkülönböztetés nélkül, egyenlő bérhez van joga.

(3) Minden dolgozónak joga van olyan jövedelemhez, amely megfelel végzett munkája mennyiségének és minőségének.

(4) Mindenkinek joga van a pihenéshez, a szabadidőhöz és a rendszeres fizetett szabadsághoz.”

2. A Kjt. indítványok benyújtásakor hatályos rendelkezései:

„56. § A közalkalmazottat

a) az „A”, „B”, „C” és „D” fizetési osztályban évi húsz munkanap,

b) az „E”, „F”, „G”, „H”, „I”, „J” fizetési osztályban és a 79/C. §-ban említett munkakör betöltése esetén évi huszonegy munkanap

alapszabadság illeti meg.

57. § (1) A közalkalmazottnak a fizetési fokozatával egyenlő számú munkanap pótszabadság jár. Az 1. fizetési fokozatban a közalkalmazottat e címen pótszabadság nem illeti meg.

(2)

(3) A bölcsődékben, a csecsemőotthonokban, az óvodákban, továbbá az alsó-, közép- és felsőfokú oktatás keretében, valamint az egészségügyi ágazatban az oktató, nevelő munkát végző közalkalmazottakat évi huszonöt munkanap pótszabadság illeti meg, amelyből legfeljebb tizenöt munkanapot a munkáltató oktató, nevelő, illetőleg az oktatással, neveléssel összefüggő munkára igénybe vehet. Az oktatással és neveléssel kapcsolatos munkák körét végrehajtási rendelet állapítja meg.

(4)

(5) A föld alatt állandó jelleggel dolgozó, illetve az ionizáló sugárzásnak kitett munkahelyen naponta legalább három órát töltő munkavállalót évenként öt munkanap pótszabadság illeti meg. Ha a közalkalmazott ilyen munkahelyen legalább öt évet eltöltött, évenként tíz munkanap pótszabadságra jogosult.

(6) A jogszabályban meghatározott egészségkárosító kockázatok között munkahelyen eltöltött napi munkaidőtől függetlenül az (5) bekezdésben meghatározott pótszabadság megilleti azt a közalkalmazottat is, akit rendszeresen kettős egészségkárosító kockázatnak kitett munkakörben foglalkoztatnak, feltéve, hogy az egyik kockázat nem ionizáló sugárzással függ össze.

57/A. § (1) Az 56. §-tól eltérően a magasabb vezető munkakörre kinevezett közalkalmazottat naptári évenként harmincöt, a vezetői munkakörre kinevezett közalkalmazottat harminc munkanap alapszabadság illeti meg.

(2) A kinevezett vezető az 57. § (1)–(4) bekezdése szerinti pótszabadságra nem jogosult.

57/B. § (1) A magasabb vezető beosztású és a vezető beosztású közalkalmazottat az 57/A. §-ban meghatározott mértékű alapszabadság illeti meg, kivéve a bölcsődében, csecsemőotthonban, óvodában, továbbá az alsó-, közép- és felsőfokú oktatás keretében, valamint az egészségügyi ágazatban oktató, nevelő munkát végző megbízott vezetőket, akik az 56. §-ban meghatározott alapszabadságra és az 57. § (3) bekezdése szerinti pótszabadságra jogosultak.

(2) A megbízott vezető az 57. § (1) bekezdése szerinti pótszabadságra nem jogosult.

58. § (1) A pótszabadság a közalkalmazottat alapszabadságán felül – a (3) bekezdésben foglalt kivételekkel – egyszerre többféle jogcímen is megilleti.

(2) A fizetési fokozathoz kapcsolódó [57. § (1) bekezdés] és a munkakör [57. § (3) bekezdése] alapján járó pótszabadság közül a magasabb mértékű pótszabadság jár.

(3)''

3. A Kjt. indítványok elbírálásakor hatályos rendelkezései:

„23. § (1) A magasabb vezetői, illetve vezetői feladat ellátása magasabb vezető, illetve vezető beosztásra történő megbízással (a továbbiakban: megbízott vezető) történik. A magasabb vezetői, illetve vezetői megbízás feltétele, hogy a közalkalmazott – a kinevezés szerinti munkaköre mellett – látja el a magasabb vezetői, illetve vezetői beosztásból eredő feladatait. A megbízást és annak elfogadását írásba kell foglalni. Magasabb vezető – a 90. §-ban foglalt kivétellel – csak felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező közalkalmazott lehet. Nem lehet megbízott vezető a közalkalmazott a gyakornoki idő tartama alatt.

(2) A munkáltató vezetője és helyettese, valamint a munkáltató működése szempontjából meghatározó jelentőségű feladatot ellátó vezető magasabb vezetőnek minősül. A magasabb vezetői, valamint vezetői megbízások körét, továbbá a megbízás feltételeit a végrehajtási rendelet határozza meg.”

„57/A. §”

„57/B. § (1) A magasabb vezető beosztású közalkalmazottat naptári évenként harmincöt, a vezető beosztású közalkalmazottat harminc munkanap alapszabadság illeti meg, kivéve a bölcsődében, csecsemőotthonban, óvodában, továbbá az alsó-, közép- és felsőfokú oktatás keretében, valamint az egészségügyi ágazatban oktató, nevelő munkát végző megbízott vezetőket, akik az 56. §-ban meghatározott alapszabadságra és az 57. § (3) bekezdése szerinti pótszabadságra jogosultak.

(2) A megbízott vezető az 57. § (1) bekezdése szerinti pótszabadságra nem jogosult.”

4. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény módosításáról szóló 2010. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: újKjtmód.) indítványokkal érintett rendelkezései:

„6. § (1) Ez a törvény 2011. január 1. napján lép hatályba.

(2) E törvény – a 7. § kivételével – a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

7. § (1) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg

a) a határozatlan idejű magasabb vezetői, vezetői megbízás e törvény erejénél fogva 2011. január 1-jétől kezdődő öt évre szóló határozott idejű magasabb vezetői, vezetői megbízássá alakul át,

b) a határozatlan idejű magasabb vezetői, vezetői kinevezés e törvény erejénél fogva 2011. január 1-jétől kezdődő öt évre szóló magasabb vezetői, illetve vezetői megbízássá alakul át, egyidejűleg a közalkalmazottat határozatlan időre, a 2008. december 31-én hatályos kinevezése szerinti nem vezetői (a továbbiakban: szakmai) munkakörébe, vagy ennek hiányában, a legmagasabb iskolai végzettségének megfelelő szakmai munkakörbe kell kinevezni,

c) a határozott idejű magasabb vezetői, vezetői kinevezés e törvény erejénél fogva a határozott idő lejártáig tartó magasabb vezetői, illetve vezetői megbízássá alakul át, ezzel egyidejűleg a közalkalmazottat a határozott időből hátralévő időre a 2008. december 31-én hatályos kinevezése szerinti szakmai munkakörébe, vagy ennek hiányában, a legmagasabb iskolai végzettségének megfelelő szakmai munkakörbe kell kinevezni.”

III. Az indítványok megalapozottak.

1. Az indítványok benyújtása óta a Kjt. kifogásolt rendelkezései az alábbiak szerint módosultak:

Az ÚjKjtmód. 4. §-a 2011. január 1-jével a Kjt. 57/B. § (1) bekezdését új szöveggel állapította meg, míg annak 5. § (1) bekezdése a Kjt. 57/A. §-át 2011. január 1-jével hatályon kívül helyezte.

Az Alkotmánybíróság az indítványok tartalmi vizsgálata előtt utal arra, hogy az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint, „ha az indítványozó egy új rendelkezés tartalmának alkotmányellenességét állítja, akkor az Alkotmánybíróság nem az új rendelkezést hatályba léptető, hanem a módosítás révén az új rendelkezést magába foglaló (inkorporáló) jogszabály alkotmányellenességét vizsgálja meg”. [8/2003. (III. 14.) AB határozat, ABH 2003, 74, 81.; 67/2006. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2006, 971, 977.] Az Alkotmánybíróság erre tekintettel a jelen ügyben sem az Sztvtmód. indítványozók által támadott rendelkezésére, hanem az ezt inkorporáló Kjt. 57/B. § (2) bekezdése törvényi rendelkezésére nézve folytatta le az alkotmányossági vizsgálatot.

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata az is, hogy a módosított vagy hatályon kívül helyezett jogszabályi rendelkezés alkotmányellenességét főszabály szerint az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. §-ában foglalt bírói kezdeményezés és az Abtv. 48. §-a szerinti alkotmányjogi panasz esetében [10/1992. (II. 25.) AB határozat, ABH 1992, 72, 76.] vizsgálja.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ugyancsak sor kerül a hatályon kívül helyezett rendelkezések érdemi vizsgálatára akkor is, ha az indítványozó által támadott jogszabály az új törvényben is változatlan tartalommal jelenik meg. [Erre vonatkozó gyakorlatát az Alkotmánybíróság összefoglalóan az 1266/B/1997. AB határozatban (ABH 2002, 838, 840.) fejtette ki.]

Tekintettel arra, hogy jelen ügyben valamennyi indítvány utólagos normakontrollra irányul, az Alkotmánybíróság az elbíráláskor hatályos jogszabálysöveget vizsgálta.

A jogalkotó a Kjt. 57/A. §-át 2011. január 1-jével hatályon kívül helyezte, ezért az Alkotmánybíróság – állandó és következetes gyakorlata alapján – az Ügyrend 31. § a) pontja értelmében az eljárást e jogszabályi rendelkezések vonatkozásában megszüntette.

2. Az Alkotmánybíróság érdemi vizsgálata során először röviden áttekintette a Kjt. magasabb vezető állású és a vezető állású közalkalmazottak rendes szabadsága szabályozásának főbb változásait a Kjt. hatálybalépése óta.

- 2.1. 1992. július 1-jei hatálybalépésekor mind az Mt., mind a Kjt. ismerte a „rendes szabadság” fogalmát, amely alap és pótszabadságból állt. A Kjt. 56–59. §-ai tartalmazták az általános besorolás szerinti, valamint a magasabb vezető állású és a vezető állású közalkalmazottak rendes szabadságára vonatkozó rendelkezéseket. A közalkalmazott rendes szabadsága egyrészt alapszabadságból állt, amelynek mértéke – attól függően, hogy a közalkalmazott milyen közalkalmazotti osztályba tartozott – évi húsz munkanap (Alsó és Közép közalkalmazotti osztályban), illetve huszonegy munkanap (Felső és Kiemelt közalkalmazotti osztályban) [Kjt. 56. §] volt. A közalkalmazottat az alapszabadság mellett megillette továbbá – szintén a rendes szabadsága részeként – a fizetési fokozatával egyenlő számú munkanap pótszabadság. Emellett a Kjt. 58. §-a szerint a közalkalmazottak (bizonyos kivételekkel) további jogcímenen pótszabadságra is lehettek jogosultak. A több pótszabadságra való együttes jogosultság alóli fontos kivétel volt a Kjt. 58. § (2) bekezdése, amelynek értelmében a közalkalmazott a fizetési fokozathoz kapcsolódó és a Kjt. 57. § (3) és (4) bekezdése szerinti munkakör alapján járó pótszabadság közül csak a magasabb mértékű pótszabadságra válhatott jogosulttá.

A Kjt. hatálybalépésekor a magasabb vezető állású és a vezető állású munkavállaló rendes szabadsága az előbbieken ismertetettől eltérően alakult, ugyanis az egyrészt a Kjt. 56. § a), illetve b) pontja alapján járó alapszabadságból és a fizetési fokozatához tartozó pótszabadságból, valamint a Kjt. 57. § (2) bekezdése alapján vezetői pótszabadságból állt. Ennek mértéke magasabb vezető állású közalkalmazott esetében tíz munkanap, vezető állású közalkalmazott esetében öt munkanap volt. A Kjt. 58. § (3) bekezdése azt is lehetővé tette, hogy az oktató, nevelő munkát végző közalkalmazottak, valamint a Kjt. 57. § (4) bekezdése szerint a tudományos munkatársak esetében a munkakör és a vezetői beosztás alapján járó pótszabadságot évi tizenöt munkanap mértékéig össze lehessen számítani. A vezető állású és a nem vezető állású közalkalmazottat egyaránt megillette az Mt.-ben biztosított valamennyi – pl.: a gyermeket nevelő szülőnek járó, a vak munkavállalót megillető – pótszabadság.

- 2.2. A Magyar Köztársaság 1997. évi költségvetéséről szóló 1996. évi CXXIV. törvény 1997. február 1-jével a korábbi közalkalmazotti osztályokat megszüntette, és a közalkalmazottak besorolásánál a munkakör ellátásához szükséges iskolai végzettséget, illetve szakképzettséget, doktori címet, tudományos fokozatot vette figyelembe: ezúttal nem számmal, hanem „A”–„J” betűvel jelölt fizetési osztályok szerint. Ennek megfelelően az alapszabadság is ezen új fizetési osztályokra nézve került megállapításra: így a közalkalmazottat „A”–„D” fizetési osztályban évi húsz munkanap, míg

„E”-„J” fizetési osztályban (illetve a Kjt. 79/C. §-ában említett oktatói, kutatói, tanári vagy az ott meghatározott más munkakör betöltése esetén) évi huszonegy munkanap pótszabadság illetve(ti) meg.

- 2.3. A 2008. évi LXI. törvény 2009. január 1-jével a korábbi vezető állású és magasabb vezető állású munkavállalók csoportja mellett különbséget tett a vezető állású közalkalmazottak között is: a kinevezett, valamint megbízott vezető közalkalmazottak között. A törvény 5. §-ával kiegészítette a Kjt. 23. § (1)–(4) bekezdéseit, ennek értelmében kinevezett vezető az, aki a magasabb vezetői, illetve vezetői feladatát önálló munkakörben látja el, míg a megbízott vezető a vezetői feladatát a rendes közalkalmazotti munkakörének ellátása mellett, megbízás alapján végzi. A Kjt. említett rendelkezései megállapítják továbbá a vezetői megbízás részletes feltételeit. Az említett törvény 16. §-a a kinevezett vezetőkre a „vezetői munkakör bevezetésével összefüggésben” külön szabályozta a rendes szabadság mértékét. A Kjt. új 57/A. §-ának (1) bekezdése szerint a magasabb vezető munkakörre kinevezett közalkalmazottat naptári évenként harmincöt, a vezetői munkakörre kinevezett közalkalmazottat harminc munkanap alapszabadság illeti meg; ugyanakkor a (2) bekezdés szerint a kinevezett vezető a Kjt. 57. § (1) és (2), valamint (4)–(6) bekezdései szerinti pótszabadságra nem jogosult. Ezzel szemben a megbízott vezetők rendes szabadságának szabályozása változatlan maradt, azaz továbbra is jogosultak a Kjt. 56. §-a szerinti huszonegy munkanap alapszabadságra, továbbá a Kjt. 57. § (1) bekezdése szerinti fizetési fokozat szerinti pótszabadságra, valamint a Kjt. 57. § (2) bekezdése szerinti vezetői megbízás szerint járó pótszabadságra is.
- 2.4. Az egyes munkaügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2009. évi CXXVI. törvény 13. §-a 2010. január 1-jével a Kjt.-t új, 57/B. §-sal egészítette ki. E szerint a magasabb vezető beosztású és a vezető beosztású közalkalmazottakat a kinevezett magasabb vezető, illetve a vezető közalkalmazottak alapszabadságával azonos mértékű (azaz harmincöt, illetve harminc munkanap) alapszabadság illeti meg. Így az említett módosítás megszüntette a megbízott és a kinevezett vezetők alapszabadsága közötti különbséget. Ugyanakkor az oktatásban és egészségügyben dolgozó oktató, nevelő munkát végző megbízott vezetők számára megmaradtak a korábbi szabályok, ezen megbízott vezetők változatlanul az 56. §-ban meghatározott alapszabadságra és az 57. § (3) bekezdése szerinti pótszabadságra jogosultak.
- 2.5. Az Sztvmód. 37. § (1) bekezdése 2010. március 31-ével a Kjt. 57/B. §-át (2) bekezdéssel egészítette ki, mely szerint a megbízott vezető a Kjt. 57. § (1) bekezdése szerinti pótszabadságra nem lett jogosult.
- 2.6. Az újKjtmód. 1. §-a a Kjt. 23. §-át új szöveggel állapította meg. 2011. január 1-jével a kinevezett vezető állású közalkalmazott státusza megszűnt, a magasabb vezetői, illetve vezetői beosztás kizárólag megbízással látható el. A Kjt. 23. § (1) bekezdése értelmében a magasabb vezetői, illetve vezetői megbízás feltétele, hogy a közalkalmazott – a kinevezés szerinti munkaköre mellett – látja el a magasabb vezetői, illetve vezetői beosztásból eredő feladatait. Az újKjtmód. 7. § (1) bekezdésében rögzíti továbbá, hogy 2011. január 1-jével a határozatlan idejű magasabb vezetői, illetve vezetői megbízások a törvény erejénél fogva öt évre szóló határozott idejű magasabb vezetői, illetve vezetői megbízásokká alakulnak át. A határozatlan idejű magasabb vezetői, illetve vezetői kinevezések a törvény erejénél fogva szintén ettől az időponttól kezdődően öt évre szóló magasabb vezetői, illetve vezetői megbízássá alakulnak át. A törvény azt is előírja, hogy ezzel egyidejűleg a közalkalmazottat határozatlan időre, a 2008. december 31-én hatályos kinevezése szerinti nem vezetői (azaz szakmai) munkakörébe, illetve, ennek hiányában a legmagasabb iskolai végzettségének megfelelő szakmai munkakörbe kell kinevezni. A határozott idejű magasabb vezetői, illetve vezetői kinevezés a törvény erejénél fogva a határozott idő lejártáig tartó magasabb vezetői, illetve vezetői megbízássá alakul át. Ebben az esetben a vezetői megbízássá alakulással egyidejűleg a közalkalmazottat ki kell nevezni a határozott időből hátralévő időre a 2008. december 31-én hatályos kinevezése szerinti szakmai munkakörébe, vagy ennek hiányában a legmagasabb iskolai végzettségének megfelelő szakmai munkakörbe. Az újKjtmód. 5. § (1) bekezdése hatályon kívül helyezte a Kjt.-nek az indítványozók által kifogásolt, a kinevezett magasabb vezető, illetve vezető alapszabadságára vonatkozó 57/A. §-át. A törvényjavaslat indokolása kiemeli: nem állapítható meg, hogy a jogalkotó az egyes ágazati vezetőket milyen indok alapján osztotta be kinevezett, illetve megbízott vezetői pozíciókba. Ugyanakkor a határozatlan időtartamra szóló kinevezett vezetői megbízás kevésbé hat ösztönzőleg a folyamatos, magas színvonalú munkavégzésre, mint a megbízott vezetői pozíció, amely maximálisan 5 év határozott időre szól. Az új szabályozás elősegíti, hogy a vezető meghatározott időközönként értékelje munkavégzését, bemutathassa további terveit, céljait, azaz ösztönözze a vezetőt magas színvonalú munkavégzésre. A jelenleg hatályos – és itt vizsgált – szabályozás a magasabb vezető beosztású közalkalmazottak alapszabadságát egységesen harmincöt munkanapban, míg a vezető beosztású közalkalmazottakét harminc munkanapban határozza meg. A bölcsődében, csecsemőotthonban, óvodában, továbbá az alsó-, közép- és felsőfokú oktatás keretében, valamint az egészségügyi ágazatban oktató, nevelő munkát végző megbízott vezetők évi rendes szabadsága viszont változatlanul a Kjt. 56. §-ban meghatározott alapszabadságból és az 57. § (3) bekezdése szerinti pótszabadságból áll,

ugyanakkor ez a kivétel szabály nem vonatkozik a bölcsődében, csecsemőotthonban, óvodában, továbbá az alsó-, közép- és felsőfokú oktatás keretében, valamint az egészségügyi ágazatban oktató, nevelő munkát nem végző megbízott vezetők évi rendes szabadságára, amely a főszabály szerint a magasabb vezetőnél harmincöt, míg vezető beosztásban harminc munkanap.

IV. Több indítványozó szerint az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésébe ütközik a Kjt. 57/A., valamint 57/B. §-a, mivel a magasabb vezető és a vezető állású közalkalmazottak (akár kinevezett, akár megbízott vezetőként) a Kjt. 57. § (1)–(4) bekezdései szerinti pótszabadságra nem jogosultak. Az indítványozók – az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésének sérelméül állítva – azért tartják alkotmányellenesnek a Kjt. 57/A. és 57/B. §-ait, mivel a magasabb vezető és a vezető állású közalkalmazottak fizetett szabadsága elfogadható indok nélkül kisebb, mint az „ugyanolyan szolgálati idővel ugyanolyan kvalifikált munkát végző beosztott munkatársaiké”, illetve a vezetők is több szabadságra lennének jogosultak, amennyiben besorolás szerinti munkakört látnának el.

1. Az indítványok a támadott rendelkezések alkotmányellenességét elsősorban az Alkotmány 70/B. §-ának (4) bekezdésére alapították, ezért az Alkotmánybíróság röviden áttekintette az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésével kapcsolatos eddigi gyakorlatát.

Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdéséről már az 1403/B/1991. AB határozatában kifejtette, hogy az Alkotmány alapvető jogként fogalmazza meg a pihenéshez, a szabadidőhöz és a fizetett szabadsághoz való jogot (ABH 1992, 493, 494.). Az 1030/B/2004. AB határozatában az Alkotmánybíróság a pihenéshez való jogot a munkához való jog lényeges összetevőjeként értelmezte, megismételte továbbá több határozatában tett azon megállapítását, amely szerint – az Alkotmány a pihenéshez való jog konkrét tartalmát, illetve feltételeit közelebbről nem határozza meg (ABH 2005, 1307, 1311.).

Mint az Alkotmánybíróság a 74/2006. (XII. 15.) AB határozatában rögzítette, a munkavégzéshez közvetlenül kapcsolódó pihenést elsősorban a munkaközi szünet, a napi és a heti pihenőidő szolgálja; míg a „rendes szabadság” ettől eltérően a munkavállaló tartós pihenésének biztosítására szolgál. Az Alkotmánybíróság a 74/2006. (XII. 15.) AB határozatában (ABH, 2006, 870, 875.; – Fizetett szabadság kiadása) kiemelte, hogy az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdése az indítványozó által megjelölt pihenéshez való jog mellett, önálló jognak tekinti a rendszeres fizetett szabadsághoz való jogot is. Az Alkotmánybíróság a 849/B/1992. AB határozatában – a köztisztviselőket megillető pótszabadság intézményének alkotmányossági vizsgálata során – minden munkavégzésre irányuló jogviszony közös elemeként határozta meg a rendszeres fizetett szabadság biztosításának kötelezettségét (ABH 1996, 391, 393.). A határozat hangsúlyozza, hogy e jog – a pihenéshez való joghoz hasonlóan – a munkához való jog lényeges összetevője, egyben a pihenéshez való jog egyik aspektusának a munka világára vonatkoztatott konkretizálása. Sajátossága, hogy tipikusan a megélhetést, a létfenntartást szolgáló jövedelem megszerzése érdekében létesített ún. nem-önálló munka végzésére irányuló, jellemzően tartós jogviszonyokban állók számára meghatározott időszakonként viszonylag hosszabb időtartamú szabadságot jelent a munkatevékenység ellátására irányuló kötelezettségek teljesítése alól anélkül, hogy az a jogviszonyok fennállását érintené. A rendszeres fizetett szabadsághoz való jog tehát a munkavégzésre irányuló jogviszonyokban állók számára a pihenéshez való jog biztosítója, célja a rendszeres munkavégzés során elhasznált fizikai és szellemi energia pótlásának, a munkavállalók regenerálódásának biztosítása. E jog alkotmányi szabályozása – a pihenéshez való joghoz képest – szigorúbb követelményeket állít a törvényhozó elé. A pihenéshez való jog biztosításában (garanciáinak meghatározása során) a jogalkotó szabadsága ugyanakkor nagyobb, ezért ez utóbbi jog a munkavégzésre irányuló jogviszonyokban állók számára többféle módon is érvényre juttatható, lényege szerint a munkavégzési kötelezettség időbeni korlátainak a munkaidőt, pihenőidőt, valamint a különböző munkaidő-kedvezményeket meghatározó szabályok ésszerű tartalmát kívánja meg [74/2006. (XII. 15.) AB határozat, ABH 2006, 870, 875–876.].

2. A fizetett szabadsághoz való jog biztosításával kapcsolatos, a „rendszerességet” előíró alkotmányos szabályból fakadó követelmény, hogy a törvényhozó meghatározott hosszabb időszakonként visszatérően biztosítsa az Alkotmány 70/B. § (1) bekezdésében foglalt munkához való jogot – a tágabb értelemben vett – munkajogviszony keretében gyakorló jogalanyok számára. Követelmény ezen túl, hogy a pihenés érdekében biztosított szabadidő díjazott legyen, azaz a fenti jogalanyi kör a jogviszonyban töltött idő alatt munkavégzési kötelezettség hiányában is jogosult legyen pénzben meghatározott javadalmazásra. [A 74/2006. (XII. 15.) AB határozat ugyanakkor azt is hangsúlyozta, hogy az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésében meghatározott rendszeres fizetett szabadsághoz való jog biztosítása nem kötelezi a törvényhozót arra, hogy akár a jogosultságot, akár a kiadást, ezáltal az igénybevétel lehetőségét feltétlenül a naptári évhez kötve kellene szabályoznia a jogalkotónak (ABH 2006, 870, 876.).]

A fizetett szabadságról részletesebb, a jogalkotót kötelező, de nem alkotmányos szintű szabályokat tartalmaz a 2000. évi LXVI. törvénnyel kihirdetett, A fizetett éves szabadságról szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1970. évi 54. ülészakán elfogadott 132. számú Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 3. Cikk 2. pontjához Magyarországnak a ratifikációs okmányhoz kötelezően csatolt nyilatkozata, amely húsz munkanapban jelöli meg az éves szabadság minimális időtartamát. Hasonlóan közelebbről meghatározza a fizetett szabadság tartamát a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló, 2003. november 4-i Európai Parlament és Tanács 2003/88/EK irányelve 7. cikkének (1) bekezdése, amely legalább négy hétben jelöli meg az éves szabadság minimális időtartamát (ami kb. 20 munkanap).

3. Az indítványozók a Kjt. azon rendelkezéseit kifogásolták, amelyek a magasabb vezető, illetve a vezető állású közalkalmazottak tartós pihenésének biztosítására szolgáló, a Kjt. elnevezése szerint „alapszabadság”, tartalmában valójában azonban a vezetői „rendes” szabadság intézményét szabályozzák, az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésében foglalt rendszeres fizetett szabadsághoz való jog sérelmét állítva.

A Kjt. 57/B. §-ának alkotmányossági vizsgálatához szükséges az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdése szerinti rendszeres fizetett szabadsághoz való jog tartalmának közelebbi meghatározása.

A fizetett szabadsághoz való jog – ahogyan azt az Alkotmánybíróság már a 74/2006. (XII. 15.) AB határozatában is kifejtette és az előzőekben ismertette – alanya nem más, mint a munkajogviszony keretében (munkaviszonyban, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló) munkát végző személy, aki nem maga dönt munkaideje felhasználásáról (lásd: Kjt. 55. §).

További fontos tartalmi elem a szabadság „rendszeressége”: a munkát végzők meghatározott időszakoként visszatérően válnak a fizetett szabadságra jogosulttá [bár a jogalkotó jellemzően egy éves munkavégzésre vonatkozóan határozza meg a szabadság mértékét, ugyanakkor ennél rövidebb időtartalmú munkavégzés esetén a munkavállaló arányos mértékű fizetett szabadság kiadására válik jogosulttá (Mt. 133. §)]. Szintén fontos elem a szabadidő díjazottsága, azaz a fenti jogalanyi kör a jogviszonyban töltött idő alatt munkavégzési kötelezettség hiányában is jogosulttá válik a pénzben meghatározott javadalmazásra; melynek másik oldala, hogy a munkavállaló a szabadság időtartamára a munkavégzési kötelezettség alól tartósan mentesül.

4. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a rendszeres fizetett szabadsághoz való jog további sajátossága, hogy nem szabadságjog, hanem elsősorban egy jogintézmény alkotmányos garanciája. A rendszeres fizetett szabadsághoz való jog kapcsán nem állítható, ahogyan a klasszikus alapjogok (mint a szólásszabadság) esetében, hogy minden embert egyedül ember mivoltánál fogva egyenlően megillető jogosultság. Egyrészt azért, mert az az emberek meghatározott csoportját, nevezetesen a tág értelemben vett munkavállalókat illeti meg, akik munkájukat „önállóan (ún. függő) munkavégzés” – a tág értelemben vett munkaviszony – keretében végzik; ugyanakkor a jogosultság konkrét mértéke nem, csupán annak minimális mértéke határozható meg. A rendszeres fizetett szabadsághoz való jogból ugyanis a jogosultság konkrét mértéke nem vezethető le.

A fizetett szabadság alapjogi védelmét elismerő 74/2006. (XII. 15.) AB határozatban a fizetett szabadság mint a munkavállaló alanyi joga volt a vizsgálat tárgya. A fizetett szabadsághoz való jog gyakorlása esetében – a szabadság kiadását korlátozó szabályokra nézve indokolt volt az alapjogi mérce alkalmazása, mivel ott az egyén jogainak közvetlen korlátozásáról volt szó. A szabadság kiadása nem a szabadság mértékének kérdése, hanem annak, hogy alanyi jogként a törvény alapján járó fizetett szabadság milyen feltételekkel gyakorolható (illetve veszíthető el egy bizonyos idő után). Az itt vizsgált alkotmányjogi kérdés ugyanakkor az említett határozatban foglaltaktól eltér. Mivel az indítványozók által felvetett alkotmányjogi probléma nem az, hogy mennyinek kell lennie abszolút értelemben az éves fizetett szabadságnak (ezt maguk az indítványok sem vitatják), hanem csak az, hogy az egyik vagy másik közalkalmazotti munkavállalói csoportnak a törvény alapján járó szabadsága több-e vagy kevesebb, mint egy másik, hasonlóknak vélt csoporté.

Az alapjog-korlátozás szükségesség-arányosság mércéje jelen vizsgálat során nem alkalmazható, mert a vizsgált szabályozás nem korlátozza senki fizetett szabadsághoz való alapjogát, mivel mindegyik csoport fizetett szabadsága kielégít egy lehetséges alkotmányosan garantált minimumot (a IV. 2. pont szerinti húsz munkanapot); nem korlátozza továbbá a szabadság (mint alanyi jog) gyakorlását sem. Meghatározott időtartamú (konkrét mértékű) fizetett szabadságra ugyanis senkinek nincs alanyi joga – ezt az indítványok sem állították.

Az egyes közalkalmazotti csoportok eltérő – de a fizetett szabadság alkotmányos jogát nem korlátozó – fizetett szabadságát tartalmazó szabályozás alkotmányos mércéje ezért nem az alapjogi, hanem a 70/A. § (1) bekezdésének általános egyenlőségi mércéje.

- V. Az Alkotmánybíróság már több határozatban értelmezte az Alkotmány 70/A. §-ában foglalt tilalom alkotmányos tartalmát, az emberi méltósághoz való joggal [Alkotmány 54. § (1) bekezdés] szoros összefüggésben. Megállapította, hogy „a jognak mindenkit egyenlőként (egyenlő méltóságú személyként) kell kezelnie, azaz az emberi méltóság alapjogán nem eshet csorba, azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell a jogosultságok és a kedvezmények elosztásának szempontjait meghatározni” [9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 46, 48.]. Rámutatott arra is, hogy „az alapjognak nem minősülő egyéb jogra vonatkozó, személyek közötti hátrányos megkülönböztetés vagy más korlátozás alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha a sérelem összefüggésben áll valamely alapjoggal, végső soron az emberi méltóság általános személyiségi jogával és a megkülönböztetésnek, illetve korlátozásnak nincs tárgyilagossá mérlegelés szerint ésszerű indoka, vagyis önkényes” [35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 200.]. Nem minden személyek közötti jogi megkülönböztetés minősül az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján alkotmányellenesnek (108/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 523, 526.). A megkülönböztetés alkotmányossága csakis a mindenkor szabályozás tárgyi és alanyi összefüggéseiben vizsgálható. Nem minősül megengedhetetlen megkülönböztetésnek, ha a jogi szabályozás eltérő jogi helyzetben lévő, eltérő szabályozási körbe tartozó jogalanyi körre vonatkozóan állapít meg eltérő rendelkezéseket (881/B/1991. AB határozat, ABH 1992, 474, 477.). Ennek megfelelően alkotmányellenes megkülönböztetés csak összehasonlítható jogosultak vagy kötelezettek között vehető fel [4/1993. (II. 12.) AB határozat, ABH 1993, 48, 65.].
- Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy az indítványozó által megjelölt, besorolás szerinti munkakörben munkát végző nem vezető közalkalmazottak a rendes szabadságukra nézve összehasonlíthatóak-e a megbízott vezető, illetve a megbízott magasabb vezető közalkalmazottak csoportjával.
- A megbízott vezető, illetve a megbízott magasabb vezető állású közalkalmazottak napi törvényes munkaidejük alatt ellátják a rendes besorolás szerinti munkakörükből adódó feladataikat, továbbá ugyanezen munkaidőben, rendes munkakörük szerinti feladataik elvégzése mellett látják el a vezetői megbízással járó feladataikat is. Tekintettel arra, hogy a Kjt. 23. § (1) bekezdése alapján a megbízott vezetők és magasabb vezetők – a kinevezésük szerinti szakmai munkakörük mellett – látják el a vezetői feladataikat, azaz munkavégzésük során a nem vezető állású munkakört betöltő közalkalmazottak munkakörébe tartozó feladatok elvégzésére is kötelesek; ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó által megjelölt közalkalmazotti csoportok összehasonlíthatóak.
- Ezt igazolja a törvényjavaslat indokolása is, amely szerint a megbízott vezetők, illetve magasabb vezetők a vezetői feladataikat a saját (beosztotti, rendes besorolás szerinti) munkakörük szerinti munkájuk elvégzése mellett, azzal egyidejűleg látják el.
- Mint ahogyan a jelen határozat Indokolása III.1. pontja már kifejtette, 2010. április 1-jével a magasabb vezető beosztású közalkalmazottat [a Kjt. 57/B. § (1) bekezdése alapján] évi 35 munkanap alapszabadság illeti meg rendes szabadságként; míg a vezető beosztású közalkalmazott [a Kjt. 57/B. § (1) bekezdése alapján] rendes szabadságként évi 30 munkanapra válik jogosulttá. Így helytálló az indítványozók azon állítása, hogy előfordulhat olyan eset, amikor akár a magasabb vezető beosztású közalkalmazottak esetében rendes szabadságuk nagysága azonos, illetve a vezető beosztású közalkalmazottak esetében rendes szabadságuk nagysága azonos, vagy akár alacsonyabb lehet, mint a Kjt. besorolása alapján nekik nem vezető beosztásban járó évi rendes szabadság.
- Mind a vezető, mind a magasabb vezető beosztású munkavállalók a vezetői és a rendes közalkalmazotti munkakörüket kötött munkaidőben látják el, a Kjt. 55. §-a szerint. A törvényhozó 2011. január 1-jével hatályon kívül helyezte a Kjt. 55/A. § (1) bekezdését, amely a kinevezett magasabb vezetők számára lehetővé tette, hogy a munkaidejük beosztását, valamint a pihenőidejük (szabadság) igénybevételét maguk állapítsák meg. Eszerint ugyanazon munkaidő alatt a vezető, valamint magasabb vezető beosztású közalkalmazottak – a rendes besorolás szerinti munkát végzőkhöz képest – munkaköri feladataik elvégzése mellett, ugyanazon munkaidőben látják el a vezetői teendőiket is, így munkaterhük – többlet munkavégzési kötelezettségük miatt – lényegesen nagyobb, mint az azonos, rendes besorolás szerinti munkakört betöltő, de vezető feladatot el nem látó közalkalmazottaké.
- Az Alkotmánybíróság megállapította, nincs ésszerű indoka annak, hogy a magasabb vezető, illetve vezető állású közalkalmazottak rendes szabadsága (amely a munkavégzés alatt elhasználódott fizikai, illetve szellemi energia pótlását szolgálja) miért csak bizonyos esetekben tükrözi a fentiekben említett, a rendes besorolású közalkalmazotti munkakörökéhez képest – a fokozottabb munkateher pótlásaként – nagyobb mértékű szabadságot. Nincs ésszerű alkotmányos indoka annak sem, hogy egyes nem vezető beosztású, de azonos fizetési osztályban és fizetési fokozatban lévő közalkalmazottak rendes szabadsága miért azonos a vezető és magasabb vezető beosztású közalkalmazottakéval; ahogy az sem, hogy más esetekben meghatározott azonos fizetési osztályban és fizetési fokozatban lévő rendes besorolású közalkalmazottakhoz képest a vezető, illetve magasabb vezető beosztású közalkalmazottak – a megnövekedett munkateher ellenére – miért jogosultak kevesebb rendes szabadságra.
- Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította: a Kjt. 57/B. § (1) és (2) bekezdései az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésébe ütközésük folytán alkotmányellenesek, ezért az Alkotmánybíróság ezen rendelkezéseket megsemmisítette.

A megsemmisítés időpontját az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján – pro futuro hatállyal – úgy állapította meg, hogy a jogalkotónak megfelelő időt hagyott a Kjt. 57/B. §-ának módosítására.

Mivel az Alkotmánybíróság a Kjt. 57/B. § (1) és (2) bekezdései alkotmányellenességét az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésébe ütközése miatt megállapította, az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének, valamint a 70/B. § (2) és (3) bekezdéseinek sérelmére alapított vizsgálatára az eddigi gyakorlatát követve [31/1991. (VI. 5.) AB határozat, ABH 1991, 133, 136.] már nem volt szükség.

A határozatnak a Magyar Közlönyben való közzététele az Abtv. 41. §-án alapul.

- VI. 1. Az egyik indítvány tartalma alapján az Mttvmód. 54. § (1) bekezdés j) pontja alkotmányellenességének megállapítása iránt terjesztett elő kérelmet, amely a Kjt. 57. § (2) és (4) bekezdését helyezte hatályon kívül 2010. január 1-jével, azaz az indítvány kifejezetten a hatályon kívül helyező rendelkezés alkotmányossági vizsgálatát kérte. Ugyanakkor az Mttvmód. 54. § (1) bekezdését az Mttvmód. 51. § (5) bekezdésének f) pontja 2010. március 31-ével hatályon kívül helyezte.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 10. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a hatályos jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés hatályát veszti, ha a hatályon kívül helyezendő jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést tételesen megjelölő, a hatályon kívül helyezést kimondó jogszabályi rendelkezés hatályon kívül helyezi.

Az Alkotmánybíróság Abtv. 1. § b) pontja szerinti hatásköre – főszabályként – hatályos jogszabályok elbírálására terjed ki. Hatályát veszített jogszabály alkotmányellenességének vizsgálatára csak kivételesen, a konkrét normakontroll eseteiben: az Abtv. 38. §-a szerinti bírói kezdeményezés és az Abtv. 48. §-ában szabályozott alkotmányjogi panasz alapján kerülhet sor. Mivel az indítvány az utólagos normakontroll hatáskörben érkezett, ezért az Alkotmánybíróság az eljárást az Ügyrend 31. § a) pontja alapján megszüntette.

2. Az egyik indítványozó az Mttvmód. 54. §-a (1) bekezdésének alkotmányossági vizsgálatát kérte, az indítvány azonban nem tartalmazott releváns jogi érvelést az említett törvényhely a)–i) pontjai, továbbá k)–n) pontjai alkotmányosságára nézve, amelyek a Kjt. különböző tárgyú rendelkezéseit helyezték hatályon kívül.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata során kialakította a minimális tartalmi és formai kritériumokat, amelyeknek – az Abtv. 22. § (2) bekezdésére figyelemmel – az indítványnak meg kell felelnie. Érdemi alkotmányossági vizsgálat elvégzésének feltétele, hogy az indítvány, illetve az alkotmányjogi panasz tartalmazza a támadott jogszabály pontos megnevezését, és az Alkotmány megfelelő rendelkezésének megjelölése mellett a benyújtás alapjául szolgáló okot, valamint az Alkotmánybíróság döntésére vonatkozó határozott kérelmet. Nem elegendő továbbá az Alkotmány, illetve a támadott jogszabály egyes rendelkezéseire hivatkozni, meg kell indokolni, hogy a megsemmisíteni kért jogszabály miért és mennyiben sérti az alaptörvény felhívott rendelkezését [pl. 654/H/1999. AB határozat, ABH 2001, 1645.; 472/B/2000. AB végzés, ABH 2001, 1655.; 494/B/2002. AB végzés, ABH 2002, 1783.].

Az indítvány ezen pontban ismertetett részében e feltételeket nem elégíti ki: a kérelem ugyanis az Mttvmód. 54. § (1) bekezdése a)–i) pontjai, valamint k)–n) pontjai alkotmányellenességére nézve alkotmányjogi érvelést nem tartalmaz.

A fenti tartalmi hiányosságok miatt az indítvány ebben a részében érdemben nem bírálható el, ezért azt az Alkotmánybíróság az Ügyrend 29. § d) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2011. március 7.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 412/B/2010.

IX. Határozatok Tára

Az Országgyűlés 9/2011. (III. 9.) OGY határozata az új Alkotmány elfogadásának előkészítéséről*

1. Az Országgyűlés megállapítja, hogy a 47/2010. (VI. 29.) OGY határozattal létrehozott Alkotmányelőkészítő eseti bizottság feladatát elvégezte. Az Országgyűlés megköszöni mindazoknak a közreműködését, akik javaslataikkal segítették az eseti bizottság feladatának teljesítésében.
2. Az Országgyűlés felkéri a képviselőcsoportok tagjait, valamint a független képviselőket, hogy az új Alkotmányról szóló törvényjavaslataikat az Alkotmányelőkészítő eseti bizottság e határozat mellékletébe foglalt javaslatának figyelembevételével, vagy attól függetlenül 2011. március 15-ig nyújtsák be az Országgyűléshez. Az Országgyűlés az Alkotmányelőkészítő eseti bizottság javaslatát a képviselők alkotmányozó munkája támogatásának tekinti.
3. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy nyújtson kodifikációs segítséget az országgyűlési képviselőknek az új Alkotmányról szóló törvényjavaslataik előkészítéséhez.
4. A Magyar Köztársaság Országgyűlésének Házzsabályáról szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat (a továbbiakban: Hsz.) IV. Része a következő 6. fejezettel egészül ki:
„6. FEJEZET
AZ ÚJ ALKOTMÁNY MEGALKOTÁSA
134/E. § Az új Alkotmány elfogadásának előkészítéséről szóló 9/2011. (III. 9.) OGY határozatban meghatározott határidőig benyújtott, az új Alkotmányról szóló törvényjavaslat tárgyalása és határozathozatala során a Házzsabály általános rendelkezéseit a 134/F. §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.
134/F. § (1) Ha az új Alkotmányról szóló törvényjavaslatot egy képviselőcsoporthoz tartozó képviselők több mint fele nyújtja be, az külön döntés nélkül az Országgyűlés tárgysorozatára kerül. Egy képviselő aláírásával egy indítványt támogathat.
(2) A külön képviselőcsoportokhoz tartozó képviselők által közösen benyújtott új Alkotmányról szóló törvényjavaslatra az (1) bekezdésben meghatározott szabályokat kell alkalmazni.
(3) Az Országgyűlés az új Alkotmányról szóló törvényjavaslat tárgyalását, határozathozatalát tartalmazó valamennyi ülés napirendjét egy döntéssel állapítja meg.
(4) A Kormányt az új Alkotmány törvényalkotási folyamatában a IV. részben foglalt kötelezettségek nem terhelik.
(5) Az új Alkotmányról szóló törvényjavaslat tárgyalása a benyújtását követő ülésen – általános vitát előkészítő bizottsági ajánlás nélkül – megkezdhető.
(6) Több tárgysorozaton lévők, az új Alkotmányról szóló törvényjavaslat esetén az Országgyűlés együttes általános vitát tart.
(7) A részletes vitára bocsátott új Alkotmányról szóló törvényjavaslatához az Alkotmányügyi bizottság készít ajánlást.
(8) A 106. § (1) bekezdés d) pontja szerinti jogával egy képviselőcsoport vezetője egy döntési javaslat határozathozatalakor legfeljebb húsz alkalommal élhet. Szavazást a 106. § (4) bekezdésében foglalt módon és határidőben lehet kérni.”
5. E határozat a közzétételének napján lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti a Magyar Köztársaság alkotmányának szabályozási elveiről szóló 119/1996. (XII. 21.) OGY határozat.
6. A Hsz. IV. Részének 6. fejezete az új Alkotmány kihirdetése napján hatályát veszti.

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Stágel Bence s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Szilágyi Péter s.k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2011. március 7-i ülésnapján fogadta el.

Melléklet a 9/2011. (III. 9.) OGY határozathoz

**TÁJÉKOZTATÓ AZ ALKOTMÁNYELŐKÉSZÍTŐ ESETI BIZOTTSÁGNAK
A KÉPVISELŐK ALKOTMÁNYOZÓ MUNKÁJA TÁMOGATÁSÁRA FOLYTATOTT TEVÉKENYSÉGÉRŐL**

A Tájékoztatóval kapcsolatos általános megfontolások

- a) Az alkotmányozó hatalom az Országgyűlés, mint a nemzet képviselőre hivatott testület. Az Alkotmány Magyarország legfontosabb jogforrása, a jogrend alapja ugyanakkor nem csak jogszabály, hanem olyan élő keret, amely kifejezi a nemzet akaratát, azt a formát, amelyben élni szeretnénk. Legyen rövid, tömör és az alkotmányos elvek megfogalmazásában emelkedett. Megszövegezésénél arra kell törekedni, hogy ne szoruljon gyakori módosításra.
- b) Ennek érdekében még az államszervezet szabályai közül is csak a legfontosabb, kiemelkedő jelentőségű rendelkezések kaphatnak helyet, a további garanciális jelentőségű részletszabályokat a többi jogszabály közül szintén kiemelkedő – a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott – sarkalatos törvények tartalmazzák. A nem garanciális jelentőségű részletkérdéseket egyszerű többséggel elfogadandó törvényekben indokolt szabályozni.
- c) Az Alkotmány legünnepélyesebb része a praeambulum, amely utal mindazokra az értékekre, amelyeket a nemzet magáénak ismer el. Ezek az értékek azonban akkor kapnak valódi súlyt, ha nem csak a praeambulumban jelennek meg, hanem visszatükröződnek az Alkotmány rendelkezéseiben is. A praeambulumnak tehát nem kell nagyon hosszúnak lennie, olyan tömör szöveget kell tartalmaznia, amit az első rendelkezések bontanak ki.

PRAEAMBULUM

Az Alkotmány praeambuluma utaljon legfontosabb alapértékeinkre, a demokrácia, a jogállamiság és az alkotmányosság értékeire. Méltassa ezeréves történelmi múltunkat, a kereszténység szerepét történelmünkben, történelmi alkotmányunk értékeit és szerepét. Ezzel kapcsolatban utaljon a Szent Koronára, mint a magyar államiság kifejezőjére. Utaljon továbbá a szabadság és a társadalmi szolidaritás eszméjére, és említse kiemelkedő szabadságmozgalmainkat is.

A praeambulomot utolsó mondata vezeti át a tétéles rendelkezésekre annak kijelentésével, hogy a nemzet az Országgyűlés, mint az alkotmányozó hatalom letéteményese által Magyarország Alkotmányaként megállapítja, és elrendeli mindazt, amit a következő rendelkezések tartalmaznak.

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

1. Magyarországon minden hatalom forrása a politikai nemzet, azaz a nép, melynek egymásért felelősséggel tartozó tagjai egyenlő és elidegeníthetetlen méltósággal bírnak. Magyarország alkotmányos állami folytonosságát a Szent Korona fejezi ki. A nemzet hatalmával választott képviselői útján, illetve kivételes esetekben közvetlenül él. Magyarország felelősséget visel a határain kívül élő magyarok sorsáért.
2. Magyarország a hatalommegosztás elvén nyugvó független, demokratikus jogállam. Államformája köztársaság. Senkinek a tevékenysége sem irányulhat a hatalom erőszakos megszerzésére vagy gyakorlására, illetőleg kizárólagos birtoklására. Az ilyen törekvésekkel szemben törvényes úton mindenki jogosult és egyben köteles fellépni.
3. Magyarország nemzeti jelképei a címere, a nemzeti zászlaja, az állami lobogója és a himnusz. A címer hegyes talpú, hasított, tölgyfalombokkal övezett pajzs; első mezeje vörössel és ezüsttel hétszer vágott, második, vörös mezejében zöld hármaskorona arany koronás kiemelkedő középső részén ezüst kettős kereszt; a pajzson a magyar Szent Korona nyugszik. Az állami lobogó a nemzeti zászló három, egyenlő szélességű piros, fehér és zöld színű vízszintes sávja, fehér sávjában a címerrel. A himnusz Kölcsey Ferenc Himnusz című költeménye Erkel Ferenc zenéjével. A nemzet ünnepei március 15-e, az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc kezdetének, a modern parlamentáris Magyarország megszületésének napja, augusztus 20-a, Szent István király és az államalapítás ünnepe, amely hivatalos állami ünnep, valamint október 23-a, az 1956. évi forradalom és szabadságharc kezdetének napja. Magyarország fővárosa Budapest.

4. Az Alkotmány Magyarország alaptörvénye, rendelkezései és az alkotmányos jog szabályai mindenkire kötelezőek. Jogszabály alkotására csak az Alkotmány adhat felhatalmazást. A jogalkotás rendjéről sarkalatos törvény, a törvényalkotásról az Országgyűlés Házasabálya rendelkezik.
5. Magyarország az európai népek szabadságának, jólétének és biztonságának kiteljesedése érdekében közreműködik az európai egység megeremtésében, ezért az Európai Unió szuverén tagjaként, az ebből fakadó jogok gyakorlásához és kötelezettségek teljesítéséhez szükséges mértékig, az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvényben megerősített és kihirdetett nemzetközi szerződés alapján egyes, az Alkotmányból eredő hatásköreit a többi tagállammal közösen gyakorolhatja; e hatáskörgyakorlás megvalósulhat önállóan, az Európai Unió intézményei útján is.
6. Magyarország együttműködésre törekszik a világ valamennyi népével, nemzetével és országával, elutasítja a háborút, mint a viták megoldásának eszközét, és tartózkodik más államok függetlensége vagy területi épsége ellen irányuló erőszak alkalmazásától, illetőleg az erőszakkal való fenyegetéstől. Elfogadja ezért a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait, biztosítja továbbá a vállalt nemzetközi jogi kötelezettségei és saját joga közötti összhangot.
7. Az Alkotmány elismeri minden ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen szabadságát és alapvető jogait, kiemelt védelemben részesíti a házasságot, mint a férfi és a nő legalapvetőbb és legtermészetesebb közösségét és az ezen alapuló családot. A szabadság, az alapvető jogok, a házasság és a család tiszteletben tartása és védelme az állam elsőrendű kötelessége.
8. Az alapvető jogok kötelezettségekkel és felelősséggel járnak. Gyakorlásuk szabályait törvény állapítja meg, amely lényeges tartalmukat nem korlátozhatja. Ha az Alkotmány kivételt nem tesz, az alapvető jogok korlátozásának mások jó hírneve vagy más alapvető jogainak védelme, a nemzet biztonsága, a közbiztonság, a közegészség, az erkölcsök védelme érdekében, e célok eléréséhez szükséges mértékben lehet helye. Az alapvető jogokat nem lehet úgy értelmezni, hogy az bárki számára jogot biztosítana olyan tevékenység folytatására vagy olyan cselekedet végrehajtására, amely más zaklatására, jogainak és szabadságának megsértésére vagy az Alkotmányban meghatározottnál nagyobb mértékű korlátozására irányul.
9. Az emberi, illetve az állampolgári jogok bármely megkülönböztetés, így különösen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül mindenkit megilletnek; az emberek ilyen megkülönböztetését a törvény bünteti. A férfiak és a nők egyenjogúak.
10. Minden gyermeket megillet a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelem és gondoskodás. A szülőket megilleti az a jog, hogy a gyermeküknek adandó nevelést megválasszák; a szülők, gondviselők kötelesek kiskorú gyermekük neveléséről és taníttatásáról gondoskodni. A családok, valamint az anyák és gyermekek támogatásáról és védelméről törvényben kell rendelkezni.
11. A magyar állam tulajdonáról, mint nemzeti vagyronról a kizárólagos állami tulajdonba tartozó elidegeníthetetlen kincstári vagyontárgyakról – beleértve a termőföldet, az ásványvagyont és a vizeket –, valamint a kizárólagos állami tevékenység köréről törvény rendelkezik. A termőföld és a vizek – mint a nemzeti vagyon részei – az Alkotmányban nyernek védelmet. A közbiztonság és közpénzek rendeltetése a közérdek szolgálata, a közszükségletek kielégítése, ez azonban nem csökkentheti a nemzet jövő generációinak lehetőségét arra, hogy saját szükségleteiket majd kielégítsék. Az állam gazdálkodó szervezetei a közpénzekkel és a saját közbiztonsággal a törvények előírása szerint hatékonyan kötelesek gazdálkodni, ezért elszámolási felelősséggel tartoznak. Az állami feladatok ellátása érdekében állami pénzügyi rendszer működik.

ALAPVETŐ JOGOK ÉS KÖTELESSÉGEK

Az Alkotmány tartalmazza valamennyi, a jelenlegi Alkotmányba foglalt alapvető emberi és állampolgári jogot.

Ennek megfelelően:

1. Alapvető emberi jogként minden ember életét, fogantatásától kezdve védelem illeti meg. Az emberi élet és méltóság sérthetetlen.
2. Mindenkit megillet a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz való jog. Szabadságától senkit sem lehet megfosztani, csak törvényben meghatározott okokból és eljárás alapján.
A törvény előtt mindenki egyenlő, és mindenkinek joga van a tisztességes eljáráshoz, a védelem és a jogorvoslat jogához. Mindenkit megillet az ártatlanság vételeme. Senkit sem lehet büntető ítélettel sújtani olyan cselekmény miatt, mely az elkövetéskor nem volt bűncselekmény.
Mindenkit megillet a szabad mozgás és a tartózkodási hely megválasztásának szabadsága.

Mindenkit megillet a jó hírnévhez, magánlakás sérthetlenségéhez, valamint a magántitok és a személyes adatok védelméhez való jog.

Mindenkinek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságára, azaz hogy vallását és más meggyőződését szabadon megválassza és megváltoztassa, valamint hogy vallását vagy meggyőződését akár egyénileg, akár másokkal együttesen nyilvánosan vagy a magánéletben vallásos cselekmények, szertartások végzése útján, vagy egyéb módon kinyilváníthassa, kinyilvánítását mellőzhesse, gyakorolhassa vagy taníthassa. Az egyházak és vallási közösségek önállóak. Az állam és a vallási közösségek, egyházak működését, az egyházak állami elismerését és nyilvántartását sarkalatos törvény szabályozza.

Mindenkinek joga van a szólás és véleménynyilvánítás szabadságára, a közérdekű adatok megismerésére.

Az Alkotmány védi a sajtószabadságot és a tájékoztatáshoz való szabadságot, melyekkel kapcsolatos alkotmányos biztosítékokat sarkalatos törvény szabályozza.

Az Alkotmány védi és támogatja a tudományos és művészeti élet szabadságát, a tanszabadságot és a tanítás szabadságát. Tudományos igazságok kérdésében dönteni, kutatások tudományos értékét megállapítani kizárólag a tudomány művelői jogosultak.

Mindenkit megillet a gyűlekezési és egyesülési jog, melyekkel kapcsolatos alkotmányos biztosítékokat sarkalatos törvény szabályozza. A pártok – amelyek közreműködnek a nemzet akaratának kialakításában és kinyilvánításában – az Alkotmány és a jogszabályok tiszteletben tartása mellett szabadon alakulhatnak és tevékenykedhetnek. Közhatalmat közvetlenül nem gyakorolhatnak. Törvény határozza meg azokat a tisztségeket, közhivatalokat, amelyeket párt tagja vagy tisztségviselője nem tölthet be.

A pártok működéséről és gazdálkodásáról ugyancsak sarkalatos törvény rendelkezik. Mindenkit megillet az a jog, hogy egyedül vagy másokkal kérelmet vagy panaszt terjesszen az illetékes állami szerv elé.

3. Mindenkit megillet a tulajdonhoz való jog, amely a tulajdonosra kötelezettséget is ró. Mindenkit megillet az a jog, hogy halála esetére tulajdonáról rendelkezék, végintézkedés hiányában az öröklés rendjét törvény szabályozza. Ez utóbbi alapján történő öröklésre elsősorban törvényben meghatározott rokonsági fokig az egymással egyenes ági vagy oldalági rokonságban, illetve az örökbefogadási kapcsolatban állók, és a házastárs jogosult, az állam és más személyek csak ezek hiányában. Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, másként korlátozni közérdekből, törvényben szabályozott esetekben és módon lehet, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett.

Az Alkotmány elismeri és támogatja a vállalkozás jogát és a gazdasági verseny szabadságát, ennek érdekében a köz- és magántulajdont egyenjogú és egyenlő védelemben részesíti.

4. Mindenkinek joga van munkája és foglalkozása szabad megválasztásához. Az Alkotmány fogalmazza meg államcélként a magyar állampolgárok munkához való jogának elősegítését. Mindenkinek joga van munkájáért arányosan a másokéval egyenlő bérhez, a pihenéshez, a szabadidőhöz és a rendszeres fizetett szabadsághoz. Mindenkinek joga van gazdasági és társadalmi érdekvédelmi szervezet alakításához, illetve ahhoz való csatlakozáshoz. Mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvényben meghatározott foglalkozások kivételével és törvényben meghatározott feltételek mellett a munkavégzést megtagadja.

Mindenkinek joga van az egészséges környezethez, ezért mindenkinek kötelessége is az élő és élettelen környezet óvása. A testi és lelki egészség biztosítása érdekében az állam törvény alapján gondoskodik a munkavédelemről, az egészségügyi intézmények és az orvosi ellátás megszervezéséről, a sportolás és rendszeres testedzés biztosításáról, valamint az épített és természetes környezet védelméről.

5. Minden magyar állampolgárt megilletik az alapvető állampolgári jogok.

Senkit sem lehet magyar állampolgárságától önkényesen megfosztani vagy magyar állampolgárt Magyarország területéről kiutasítani. A magyar állampolgárt megilleti a külföldről való hazatérés joga. Minden magyar állampolgár jogosult arra, hogy külföldi tartózkodásának ideje alatt Magyarország védelmét élvezze. Az állampolgárságról sarkalatos törvény rendelkezik. Magyarország területén törvényesen tartózkodó külföldit csak a törvénynek megfelelően hozott határozat alapján lehet kiutasítani.

Minden magyar állampolgárt sarkalatos törvényben meghatározott feltételek esetén megilleti a választójog, továbbá minden magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy rátermettségének, képzettségének és szakmai tudásának megfelelően közhivatalt viseljen.

Minden magyar állampolgárt megilleti a nemzeti és etnikai kisebbségi státushoz való jog. A nemzeti és etnikai kisebbségeknek a nemzet hatalmának részeseként joguk van kollektív részvételre a közéletben, saját kultúrájuk ápolásához, anyanyelvük használatához, anyanyelvű oktatáshoz, a saját nyelven való névhasználathoz. Képviselőtüket törvények biztosítják. A nemzeti és etnikai kisebbségek helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre.

A magyar állampolgároknak joguk van a szociális biztonsághoz, a művelődéshez való joghoz. Az Alkotmány – az egészséghez való joghoz hasonlóan – tartalmazza azokat az állami kötelezettségvállalásokat, melyek az Alkotmányban szereplő szociális és kulturális jogok érvényesülését előmozdítják.

Az Alkotmány államcélként rendelkezik a rászorulókról történő gondoskodásról és az ifjúság védelmezéséről.

Az alapvető állampolgári jogok gyakorlásáról rendelkező törvények egyes alapvető állampolgári jogok gyakorlását magyar állampolgársággal nem rendelkezőknek is biztosíthatják.

A magyar állam nemzetközi kötelezettségvállalásának megfelelően nem magyar állampolgároknak törvényben előírt feltételek esetén menedékjogot biztosít.

6. Az Alkotmány állampolgári kötelezettségként tartalmazza a honvédelmi kötelezettséget, illetve a közteherviselés kötelezettségét azzal, hogy ez utóbbi nem csak magyar állampolgárokat terhelhet. A közteherviselési kötelezettségeket törvény szabályozza, a honvédelmi kötelezettség szabályairól sarkalatos törvény rendelkezik.
7. Rendkívüli állapot, szükségállapot, vagy sarkalatos törvényben megállapított más kivételes helyzet esetén rendkívüli jogrend lép életbe. A rendkívüli jogrend időszakában az alapvető jogok gyakorlása felfüggeszthető, vagy korlátozható, a hatalomgyakorlás módja az Alkotmánytól eltérően alakítható. Ezek és a rendkívüli jogrend egyéb részletes szabályait – ideértve a rendkívüli jogrend alapjául szolgáló állapot vagy más kivételes helyzet megszüntetését – sarkalatos törvény szabályozza.

AZ ÁLLAMFŐ

1. Magyarország államfője a köztársasági elnök, aki kifejezi a nemzet egységét és öröklik az államszervezet demokratikus működése felett, s akinek személye sérthetetlen.
A köztársasági elnöki tisztség összeegyeztethetetlen minden más állami, társadalmi, valamint politikai tisztséggel, megbízással; a köztársasági elnök más kereső foglalkozást nem folytathat, és egyéb tevékenységéért – a szerzői jogi védelem alá eső tevékenységet kivéve – díjazást nem fogadhat el.
A köztársasági elnök tiszteletdíjáról, kedvezményeiről, továbbá az őt megillető költségtérítés összegéről, személyének sérthetetlenségére tekintettel büntetőjogi védelméről az Országgyűlés külön, sarkalatos törvényben rendelkezik.
2. Köztársasági elnökké az a magyar állampolgár legyen megválasztható, aki választójoggal rendelkezik, és a választás napjáig betölti harmincötödik életévét. A köztársasági elnököt legfeljebb egy alkalommal legyen lehetséges újraválasztani.
A köztársasági elnököt az Országgyűlés választja meg öt évre a jelenlegi alkotmányos szabályozás szerint. A választást a megbízással lejártát megelőzően legkorábban hatvan, legkésőbb harminc nappal kell megtartani.
A köztársasági elnök megbízatása megszűnésére vonatkozó szabályok változtatást nem igényelnek.
3. Az államfő meglévő jelenlegi jogosítványai nem igényelnek alapvető változtatást. Így maradjanak fenn a köztársasági elnöknek az Országgyűléssel (általános választás kitűzése, alakuló ülés összehívása, részvétel, felszólalás az Országgyűlésben, rendkívüli ülés kezdeményezése, az Országgyűlés által elfogadott törvénnyel kapcsolatos vétőjoga, valamint a törvények kihirdetéséről történő intézkedés, az Országgyűlés feloszlata, népszavazás kezdeményezése), a Kormánnyal (javaslattétel a miniszterelnök személyére, miniszterek és államtitkárok kinevezése, felmentése), a külpolitikával (az állam képviselője, nemzetközi szerződések megkötése, nagykövetek, követek kinevezése), az igazságszolgáltatással (bírák, Kúria elnökének helyettese, a legfőbb ügyész helyettese kinevezése), az európai parlamenti választások kitűzésével, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választásának kitűzésével, valamint az országos népszavazás időpontjának kitűzésével kapcsolatos jogosítványai.
Változatlanul tartozzanak az elnök jogkörébe az itt nem részletezett személyi döntésekkel kapcsolatos és egyéb jogosultságai, köztük a jelenlegi keretben megmaradó főparancsnoki tisztség.
Az Alkotmány a köztársasági elnök feladatainak és hatásköreinek részletes felsorolását követően tartalmazzon olyan klauzulát, amely lehetővé teszi a törvényhozó számára, hogy külön törvényben más feladatot és hatáskört is meghatározzon a köztársasági elnök számára. Az Alkotmány – hasonlóan a jelenlegi szabályozáshoz – szabályozza pontosan, hogy mely államfői aktusok érvényességéhez szükséges a miniszterelnöknek vagy valamelyik miniszternek az ellenjegyzése, és mely hatáskörök gyakorolhatók e nélkül. Érdemi változtatás e tekintetben sem szükséges. Az Alkotmányban kifejezett szabályként jelenjen meg az az alkotmánybírói alkotmányértelmezés, melynek értelmében a köztársasági elnök a Kormány (a miniszterelnök, illetve a miniszter) előterjesztésének teljesítését csak akkor tagadhatja meg, ha az jogszabályba ütközik, illetve az államszervezet demokratikus működését súlyosan zavarná, illetve kitüntetésre vonatkozó javaslat esetén az az Alkotmány által védett értékeket sértené.

4. Abban az esetben, ha a köztársasági elnök feladatai ellátásában átmenetileg akadályoztatva van, az akadályoztatás elhárultáig, vagy ha a köztársasági elnök megbízatása bármely okból idő előtt megszűnik, az új köztársasági elnök hivatalba lépéséig, a köztársasági elnök feladatai és hatáskörei vonatkozásában a jogköreit az Országgyűlés elnöke gyakorolja minden korlátozás nélkül. Az Országgyűlés elnöke a köztársasági elnököt helyettesítő időszakban képviselői jogait nem gyakorolja, az Országgyűlésben feladatát az Országgyűlés által kijelölt alelnök látja el. Az államfő jogi felelősségre vonásának szabályai nem szorulnak változtatásra, de a jogi felelősségre vonás megindítását követő felelősségre vonási eljárás szabályairól külön törvényt kell alkotni.

A TÖRVÉNYHOZÓ HATALOM

Az Országgyűlés

1. A nép közvetett hatalomgyakorlásának legfőbb alkotmányos szerve az Országgyűlés, mely érvényre juttatja a népképviselő elvét és gyakorolja a törvényhozó hatalmat.
2. Az Országgyűlés szerepével és hatáskörével kapcsolatos szabályozás alapvető változtatást nem igényel. Ezek a hatáskörök az Alkotmányban nem sorolhatók fel kimerítően, így utalni kell arra, hogy az Országgyűlés hatáskörét törvények bővíthetik. Mindenképpen tartalmaznia kell az Alkotmánynak az Országgyűlésnek az Alkotmány megalkotására, a törvények hozatalára vonatkozó, illetve a legfontosabb közjogi méltóságok megválasztásával, a költségvetéssel, a kiemelkedően fontos nemzetközi szerződések megkötésével, a háborúról és békéről való döntéssel, a honvédség külföldön történő alkalmazásával és az ország szuverenitását érintő más katonai csapatmozgásokkal, a rendkívüli és a szükségállapot elrendelésével kapcsolatos hatáskörét. Kifejezetten tartalmazza azt is az Alkotmány, hogy az Országgyűlés dönt a Kormánnyal kapcsolatos bizalmi kérdésekben.
3. Az Országgyűlés egykamarás, a népképviselői elv szerint, általános, egyenlő, titkos és közvetlen választójog alapján négy évre választott testület.
4. Az országgyűlési képviselő a szabad mandátum elve alapján látja el képviselői tevékenységét. Az egész nemzet képviselőjében, a köz érdekében jár el, tevékenységére nézve nem utasítható. Az Országgyűlés integritásának védelmében a képviselőt mentelmi jog illeti meg. Ennek részleteiről és a képviselői jogállás egyéb szabályairól (ide értve az összeférhetetlenség szabályozását is) sarkalatos törvény rendelkezik. A képviselői megbízatás megszűnésének eseteit változatlanul az Alkotmány tartalmazza.
5. Az Országgyűlés szervezetére és működésére vonatkozó szabályok közül csak a legfontosabbak (pl. a tisztségviselők – az Országgyűlés elnöke, alelnökei, jegyzői – megnevezése, az Országgyűlés megbízatásának kezdete és megszűnése stb.) kerüljenek az Alkotmányban szabályozásra. Az Országgyűlés a működésének részleteit a jelen lévő képviselők kétharmadának többségével elfogadott Hárszabályban szabályozza. A képviselőknek a törvényalkotással és a végrehajtó hatalom ellenőrzésével kapcsolatos legfontosabb jogait – a törvénykezdeményezést, az interpelláció és a kérdés jogát – továbbra is tartalmaznia kell az Alkotmánynak.
6. Az Országgyűlés feloszlására vonatkozó szabályozás annyiban változik, hogy az Országgyűlés akkor osztható fel, ha tizenkét hónapon belül legalább három esetben vonja meg a Kormánytól a bizalmat, illetve, ha a költségvetést nem fogadja el. Változatlanul felosztható az Országgyűlés akkor, ha új miniszterelnök választása esetén az államfő által miniszterelnöknek javasolt személyt az első javaslat megtételétől számított negyven napon belül nem választja meg. Az államfő jogosult az Országgyűlés feloszlására kivételesen akkor is, ha az súlyos bizalomvesztés okából előállott alkotmányossági-politikai válság feloldását szolgálja. Az Országgyűlés kimondhatja feloszlását megbízatásának lejártá előtt is.
7. Az Országgyűlés az állami költségvetésről minden évben törvényt alkot. A törvényjavaslatot a Kormány nyújtja be az Országgyűlésnek. A költségvetésben érvényesíteni kell az áttekinthetőség és az ésszerű részletesség elvét. A költségvetés elfogadásával az Országgyűlés felhatalmazza a Kormányt a bevételek beszedésére és a jóváhagyott kiadások teljesítésére (appropriáció). Amennyiben a költségvetés az év végéig nem születik meg, az Országgyűlés az átmeneti gazdálkodásról alkot törvényt (indemnitás). Ha a költségvetési törvény az aktuális pénzügyi év kezdetéig nem született meg, és az Országgyűlés az átmeneti gazdálkodásról sem rendelkezett, a Kormány jogosult a bevételeket a hatályos törvények szerint beszedni, és az előző évre jóváhagyott költségvetési kiadási előirányzatok korlátai között időarányos kifizetéseket teljesíteni (ex-lex). Amennyiben a költségvetés a pénzügyi év március 31-ig sem születik meg, a köztársasági elnök feloszthatja az Országgyűlést.
A Kormány az állami költségvetést a hatékony közpénzkezelés elvének szem előtt tartásával hajtja végre. A végrehajtásról zárszámadásban számol el, melynek elfogadásával az Országgyűlés felmenti a gazdálkodás felelőssége alól.

Az Állami Számvevőszék

8. Az Állami Számvevőszék az Országgyűlés pénzügyi ellenőrző szerve, amely tevékenységét törvényességi, célszerűségi és eredményességi szempontok szerint végzi. Az Állami Számvevőszék az általa végzett ellenőrzésekről jelentésben tájékoztatja az Országgyűlést; a jelentést nyilvánosságra kell hozni. Az Állami Számvevőszék elnökének megválasztásához az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges. Az Állami Számvevőszék szervezetéről és működésének alapelveiről sarkalatos törvény rendelkezik.

Az országgyűlési biztosok

9. Az országgyűlési biztosok feladata, hogy az alkotmányos jogokkal kapcsolatban tudomásukra jutott visszasságokat megvizsgálják, kivizsgáltsák, és orvoslásuk érdekében általános vagy egyedi intézkedéseket kezdeményezzenek. Az országgyűlési biztosok tevékenységükről évente beszámolnak az Országgyűlésnek. Az éves jelentést nyilvánosságra kell hozni. Az országgyűlési biztosokhoz bárki fordulhat panaszával. Az országgyűlési biztosok hivatalból is eljárhatnak, ha az ügyben nincs rendes jogorvoslati út (ide nem értve a bírósági jogorvoslatot) vagy azt már kimerítették. Az országgyűlési biztosokat a köztársasági elnök javaslatára az Országgyűlés választja a képviselők kétharmadának szavazatával. Az országgyűlési biztosok feladatkörükben önállóan járnak el. Az országgyűlési biztosok jogállásáról, feladatkörükről és eljárásukról sarkalatos törvény rendelkezik.

A közvetlen hatalomgyakorlás

10. A nép közvetlen hatalomgyakorlásának formái a népszavazás és a népi kezdeményezés. A népszavazás és a népi kezdeményezés szabályairól sarkalatos törvény rendelkezik. Az Alkotmánynak ezen intézmények tekintetében az alábbiakat kell tartalmaznia: Népszavazás az Országgyűlés és a helyi önkormányzatok hatáskörébe tartozó kérdésben tartható, azaz országos és helyi népszavazás lehet. Az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdések közül nem tartható népszavazás a jelenlegi alkotmányos szabályozás szerint megnevezett tárgykörökben azzal a kiegészítéssel, hogy – az Alkotmánybíróság alkotmányértelmezését beépítve – a normaszövegben kizárt tárgyként az Alkotmány módosítására irányuló népszavazás is megjelölésre kerül. Az országos népszavazás a szavazási részvétel mértékétől függően véleménynyilvánító vagy ügydöntő népszavazás lehet. A helyi népszavazás ügydöntő. Az országos ügydöntő népszavazás az Országgyűlésre, a helyi népszavazás a helyi önkormányzatokra kötelező.

A VÉGREHAJTÓ HATALOM

A Kormány

1. A végrehajtó hatalom élén a Kormány áll. Működéséért a Kormány az Országgyűlésnek felelős. Az Alkotmány a Kormány feladatait a legfontosabb feladatok (törvények végrehajtása, az állami általános és szakágazati politika irányainak meghatározása és azok érvényesítése, a honvédelmi és a belső rendvédelmi tevékenység ellátása, a helyi önkormányzatok működése feletti törvényességi ellenőrzés biztosítása) megjelölésével határozza meg, a feladatok részletezésének mellőzésével. Az Alkotmány speciális szabályként tartalmazza a honvédség külföldön történő alkalmazásának és az ország szuverenitását érintő más katonai mozgásoknak nemzetközi szerződésen alapuló azon eseteit, melyben a döntéshozatal a Kormány hatáskörébe tartozik. Hasonlóképpen az Alkotmány szabályozza az Országgyűlés és a Kormány viszonyát az európai uniós tagsággal összefüggő döntéshozatalok kapcsán. Az Alkotmány rendelkezik arról, hogy a rendészeti szerveket, melyek feladata a közbiztonság, a belső rend és az államhatár védelme, a Kormány irányítja, működésük alkotmányos garanciális elemeit sarkalatos törvény szabályozza. A Kormány a miniszterelnökből és a miniszterekből álló testület. A minisztériumok felsorolását törvény tartalmazza. A Kormány központi (országos) közigazgatási szervezeti rendszer felépítését az Alkotmány és a törvények keretei között maga határozza meg. A Kormány alkotmányos feladatkörében vagy törvény felhatalmazása alapján rendeletet bocsát ki, amely az Alkotmánnyal, illetve törvénnyel nem lehet ellentétes. Saját működését és az irányítása alá rendelt szervek tevékenységét határozattal szabályozza. A Kormány megalakításának szabályai változtatást nem igényelnek. Megbízatása megszűnésének jelenlegi alkotmányos szabályai annyiban változnak, hogy a képviselők által kezdeményezhető bizalmatlansági indítvány előterjesztéséhez új miniszterelnök jelölésére nincs szükség, és elfogadása nem jár együtt új miniszterelnök

megválasztásával. Az indítványt a képviselők egyharmada terjesztheti elő, egy ülészak alatt egy képviselő csak egy bizalmatlansági indítvány kezdeményezésének lehet részese.

A Kormány megbízásának megszűnése esetén az új Kormány megalakulásáig a Kormány ügyvezető kormányként jár el. Az ezzel kapcsolatos további szabályozás részleteit – ide értve a miniszterelnöki jogkör gyakorlását is – törvény szabályozza.

A miniszterelnök vezeti a Kormány üléseit, a Kormány programjának keretei között megjeleníti és képviseli a Kormány politikáját, és összehangolja a Kormány tevékenységét. Működéséért az Országgyűlésnek felelősséggel tartozik. A miniszterek a jogszabályok rendelkezéseinek és a Kormány határozatainak megfelelően vezetik az államigazgatás feladatkörükbe tartozó ágait és irányítják az alájuk rendelt szerveket. A tárca nélküli miniszterek ellátják a Kormány által meghatározott feladatokat. A miniszterek a Kormánynak és az Országgyűlésnek felelősséggel tartoznak. A Kormány tagjai részt vehetnek és felszólalhatnak az Országgyűlés ülésein.

A Kormány tagjai törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazás alapján feladatkörükben eljárva rendeletet adnak ki, amelyek az Alkotmánnyal, törvénnyel és kormányrendelettel nem lehetnek ellentétesek.

2. A hatékony közigazgatási működés érdekében és államszervezési hagyományainkat követve Magyarország területe a fővárosra, megyékre, városokra és községekre tagozódik. A főváros kerületekből áll, a városokban kerületek alakíthatók. Törvény kivételesen ettől eltérő, területközi egységekben is megszervezheti a közigazgatás egyes szerveit.
3. A közigazgatás egyes ágai és szervei a Kormány vagy annak tagja közvetlen irányítása alatt működnek (államigazgatás), a helyi önkormányzatok, valamint a külön törvénnyel létesített más önkormányzattal rendelkező szervek működésükben önállóak. Törvény valamely államigazgatási szerv esetében – az általa ellátandó hatáskör jellegére tekintettel, kivételesen – a Kormány irányítási jogkörét megoszthatja vagy el is vonhatja. Ilyen szerv lehet különösen a gazdasági verseny tisztaságával, a közbeszerzésekkel, a véleménynyilvánítás szabadságával kapcsolatos államigazgatási feladatokat ellátó szerv. A Kormánnyal és a közigazgatással kapcsolatos további részletszabályozások (pl. miniszterelnök helyettesítése, az államtitkárok feladatai, érdekegyeztetési, döntéshozatali szabályok és mechanizmusok stb.) külön törvényekben, illetve a Kormány ügyrendjében rendezendők.

A helyi önkormányzatok

4. A helyi önkormányzás a magyar alkotmány hagyományainak őrzője, egyben a választópolgárok közügyek intézésében való részvételének alapvető formája, s mint ilyen alkotmányos értéket közvetít és képvisel. A fővárosban és a fővárosi kerületekben, a megyékben, városokban és községekben az ott élő választópolgárok közösségét érintő, törvényben meghatározott helyi közügyek önálló, demokratikus intézése és a helyi közhatalomnak a lakosság érdekében való gyakorlása céljából helyi önkormányzatok működnek.

A helyi önkormányzatok a feladataikhoz igazodó, egyenlő alapjogokkal, de eltérő kötelezettségekkel rendelkeznek. A helyi önkormányzat önállósága és hatásköreinek jogszerű gyakorlása védelme érdekében a közigazgatási bírósághoz, alapjogai védelmében az Alkotmánybírósághoz fordulhat jogvédelemért. A választópolgárok a helyi önkormányzást az általuk választott képviselő-testület útján, illetve helyi népszavazással gyakorolják. A helyi önkormányzatok szervezetéről, az önkormányzati szervek és tisztségviselők megbízásának keletkezéséről és megszűnéséről, valamint működésük alkotmányos garanciális szabályairól sarkalatos törvény rendelkezik.

Az önállóság védelme érdekében a helyi önkormányzati képviselő-testület alapvető hatáskörei önkormányzati alapjogként kerülnek meghatározásra. E jogok garanciáit sarkalatos törvény tartalmazza, a jogok lényege törvénnyel sem vonható el (nem üresíthetők ki), törvénnyel azonban kivételesen és közérdekből, azzal arányosan korlátozhatók. Az önkormányzati alapjogok (vagy szóhasználatról függően: alapvető hatáskörök) „anyajogaként” a helyi képviselő-testület a törvényben meghatározott vagy az önként vállalt feladat- és hatáskörei ellátása során önállóan szabályoz és igazgat, döntése csak törvényességi okból vizsgálható felül, ennek érdekében:

- megilleti a rendeletalkotás joga törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására és törvényben nem szabályozott helyi közügy önálló rendezésére;
- tulajdonával és bevételeivel a testület önállóan rendelkezik, kiadásait önállóan eszközli, vagyonaival a törvény keretei között saját felelősségére gazdálkodhat – ez a jog a törvényben előírt vagy önként vállalt feladataival összefüggésben illeti meg;
- a kötelező önkormányzati és az átadott államigazgatási feladatok ellátásához azokkal arányos költségvetési támogatásra jogosult;
- a törvény keretei között meghatározza a helyi adók mértékét és önállóan dönt az egyes adók bevezetéséről;
- a törvény keretei között önállóan határozza meg szervezeti és működési rendjét (ennek részeként jelképeket alkothat, kitüntetések és elismerő címeket alapíthat);

- a hatályos keretek között szabadon társulhat, de sarkalatos törvény a hatékony és eredményes feladatellátás érdekében, kivételesen előírhatja meghatározott társulásban való részvételét.

Az Alkotmány utaljon arra, hogy a képviselő-testület egyes szervei vagy tisztségviselői felhatalmazhatók államigazgatási feladatok végzésére és hatáskörök gyakorlására.

A Magyar Honvédség

5. A Magyar Honvédség alapvető kötelessége a haza fegyveres katonai védelme és a nemzetközi szerződésből eredő kollektív védelmi feladatok ellátása. A Magyar Honvédség szükségállapot idején, ha ahhoz a rendőrség alkalmazása nem elegendő, sarkalatos törvényben szabályozottak szerint felhasználható a rend helyreállítására.

A Magyar Honvédség feladatairól és a működésére, irányítására, vezetésére vonatkozó részletes szabályokról sarkalatos törvény rendelkezik.

Az Alkotmány megerősíti, hogy a Magyar Honvédség irányítására alapvetően a Kormány jogosult, e jogkörét az Alkotmánnyal összhangban álló nemzetközi szerződés korlátozhatja. A Magyar Honvédség és a rendészeti szervek hivatásos állományába tartozók nem lehetnek tagjai pártnak és nem folytathatnak politikai tevékenységet.

A Magyar Nemzeti Bank

6. A Magyar Nemzeti Bank külön törvényben meghatározott módon felelős a monetáris politikáért. A Magyar Nemzeti Bank elnökét a köztársasági elnök hat évre nevezi ki. Az Országgyűlés ellenőrző szerepét biztosítandó a Magyar Nemzeti Bank elnöke a bank tevékenységéről évente beszámol az Országgyűlésnek. A jogforrási rendbe való illesztése miatt az Alkotmánynak külön rendelkeznie kell a Magyar Nemzeti Bank elnöke által a külön törvényben meghatározott feladatkörében kibocsátott rendeletéről, amely törvénnyel nem lehet ellentétes.

ALKOTMÁNYVÉDELEM, BÍRÓI HATALOM, IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

1. Az Országgyűlés által, az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával megválasztott alkotmánybírákból álló Alkotmánybíróság az Alkotmány érvényesülése és az alkotmányos jogok védelme érdekében felülvizsgálja a jogszabályok alkotmányosságát. Alkotmányellenesség esetén megállapítja annak jogkövetkezményeit. Az alkotmánybírák nem lehetnek tagjai pártnak, és az Alkotmánybíróság hatásköréből adódó feladatokon kívül politikai tevékenységet nem folytathatnak. Jelölésükre az Alkotmányban meghatározott módon kerül sor. Az Alkotmánybíróság szervezetéről, hatásköréről és működéséről sarkalatos törvény rendelkezik.
2. A bíróságok a bírói hatalom gyakorlása útján, jogalkalmazási tevékenységük során az Alkotmány és az alkotmányos jog szabályai érvényesítésével védik és fenntartják az alkotmányos rendet, védik a természetes személyek és más jogalanyok jogait és törvényes érdekeit, büntetik a bűncselekmények elkövetőit, elbírálják a jogvitákat. A bíróságok a vitássá tett vagy megsértett jogról – törvényben szabályozott eljárás során – véglegesen és kötelező erővel döntenek. Ítélező tevékenységük mellett, annak csorbítása nélkül ellátják a törvényben előírt más feladatokat.
3. A közigazgatási bíróságok a közigazgatás törvény alá rendelésének fenntartása érdekében felülvizsgálják működésének és cselekményeinek törvényességét és célszerűségét. Biztosítják a helyi önkormányzatok jogainak védelmét, elbírálják a közigazgatási jogvitákat és ennek során a törvényben előírt módon hatékony jogvédelmet biztosítanak. Sarkalatos törvényben rögzített módon gyakorolják a helyi önkormányzati rendeletek és más normatív döntések törvényessége feletti felülvizsgálatot.
4. A bírák függetlenek és csak a törvénynek vannak alárendelve. A bírák nem lehetnek tagjai pártnak és politikai tevékenységet nem folytathatnak. A hivatásos bírákat a köztársasági elnök nevezi ki, illetőleg menti fel. A bírákat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehessen elmozdítani és áthelyezni, ugyanilyen törvény szabályozza jogállásuk és függetlenségük egyéb alapvető garanciáit. Továbbra is szükséges, hogy más személyek (nem hivatásos bírák – ülnök, fogalmazó, titkár) ítélezésben való részvételére az Alkotmány adjon felhatalmazást.
5. A bírósági szervezet élén a jogegység biztosítását is ellátó Kúria áll, elnökét a köztársasági elnök javaslatára az Országgyűlés az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával választja. Az Alkotmánynak szabályoznia kell azt, hogy a közigazgatási bíróság hogyan illeszkedik az igazságszolgáltatás rendszerébe, illetve vezetője megbízásának keletkezését.
6. A bíróságok igazgatását az Országos Igazságszolgáltatási Tanács látja el a bírói önkormányzati szervek részvételével. A bíróságok szervezetéről – ideértve a fórumrendszer tagozódását is – és igazgatásáról sarkalatos törvény rendelkezik.

7. A legfőbb ügyész és az ügyészség az igazságszolgáltatás közreműködőjeként az állam büntető igényét érvényesíti, közvándló. Gondoskodik a természetes személyek, a jogi személyek és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek jogait, az alkotmányos rendet, az ország biztonságát és függetlenségét sértő vagy veszélyeztető minden cselekmény következetes üldözéséről. Törvényben meghatározott jogokat gyakorol a nyomozással összefüggésben, képviseli a vádat a bírósági eljárásban. Felügyeletet gyakorol a büntetés-végrehajtás törvényessége felett és a közérdek védelmezőjeként ellátja a törvény által rá ruházott más feladatokat. A legfőbb ügyész, akit a köztársasági elnök javaslatára az Országgyűlés választ az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával, az Országgyűlésnek közjogi felelősséggel tartozik, és működéséről köteles beszámolni. A legfőbb ügyész helyettest a legfőbb ügyész javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki. Az ügyészi szervezetet a legfőbb ügyész vezeti és irányítja, kinevezi az ügyészeket, akik nem lehetnek tagjai pártnak és politikai tevékenységet nem folytathatnak. Az ügyészségre, valamint a legfőbb ügyész és az ügyészek jogállására vonatkozó szabályokat sarkalatos törvény szabályozza.
8. Törvény a bírósági eljáráshoz való jog csorbítása nélkül igazságszolgáltatási feladatokat ruházhat a közjegyzőkre. Törvény szabályozza az igazságszolgáltatásban közreműködő ügyvédek jogállását és feladatait.

AZ ALKOTMÁNY MÓDOSÍTÁSA

Az Alkotmány akkor módosítható, ha a javaslatról az Országgyűlés az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával dönt.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Az Alkotmány hatályba léptetéséről úgy kell rendelkezni, hogy a megalkotandó, illetve módosuló egyéb törvényekre is tekintettel az alkotmányos rendszer folyamatos működése biztosított legyen.

Az Országgyűlés 10/2011. (III. 9.) OGY határozata a Magyar Köztársaság Országgyűlésének Házzabályáról szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat módosításáról*

1. § A Magyar Köztársaság Országgyűlésének Házzabályáról szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat 51. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „51. § (1) Országos jelentőségű, halaszthatatlan és rendkívüli ügyben (a továbbiakban: rendkívüli ügy) az ülés első – többnapos ülés esetén első két – napján az ülésnap kezdetekor – a felszólalás tárgyát és okát megjelölve – a képviselőcsoport nevében annak vezetője, vagy a képviselőcsoport általa felkért tagja legfeljebb öt percben felszólalásra jogosult. A felszólalási szándékot a képviselőcsoport vezetőjének az ülés megnyitása előtt legalább egy órával írásban be kell jelentenie az elnöknek. Az elnök a felszólalási szándékról – a felszólalni kívánó által megjelölt tárgy és ok közlésével együtt – tájékoztatja a Kormányt.”
2. § Ez az országgyűlési határozat a közzétételét követő nyolcadik napon lép hatályba.

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Stágel Bence s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Szilágyi Péter s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2011. március 7-i ülésnapján fogadta el.

**Az Országgyűlés 11/2011. (III. 9.) OGY határozata
a Magyar Nemzeti Bank monetáris tanácsa tagjainak megválasztásáról***

1. Az Országgyűlés a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény 49. § (4) bekezdés c) pontja alapján – a Gazdasági és informatikai bizottság javaslatára –

*Bártfai-Mager Andreát és
dr. Gerhardt Ferencet*

2011. március 21-étől – hat évre – a Magyar Nemzeti Bank monetáris tanácsa tagjává
megválasztja.

2. E határozat elfogadásakor lép hatályba.

*Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnök*

*Dr. Stágel Bence s. k.,
az Országgyűlés jegyzője*

*Szilágyi Péter s. k.,
az Országgyűlés jegyzője*

**Az Országgyűlés 12/2011. (III. 9.) OGY határozata
a Borsod-Abaúj-Zemplén megyében kihirdetett veszélyhelyzet meghosszabbításának
engedélyezéséről****

1. Az Országgyűlés felhatalmazza a Kormányt, hogy a veszélyhelyzet kihirdetéséről és az ennek során teendő intézkedésekről szóló 15/2011. (II. 24.) Korm. rendelettel bevezetett intézkedések érvényét legfeljebb 2011. április 30-ig meghosszabbítsa.
2. Ez a határozat a közzétételének napján lép hatályba.

*Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke*

*Dr. Stágel Bence s. k.,
az Országgyűlés jegyzője*

*Szilágyi Péter s. k.,
az Országgyűlés jegyzője*

* A határozatot az Országgyűlés a 2011. március 7-i ülésnapján fogadta el.

** A határozatot az Országgyűlés a 2011. március 7-i ülésnapján fogadta el.

Az Országgyűlés 13/2011. (III. 9.) OGY határozata a 2010. október 6-án kihirdetett veszélyhelyzet meghosszabbításának engedélyezéséről*

1. Az Országgyűlés
 - a) felhatalmazza a Kormányt, hogy a veszélyhelyzet kihirdetéséről és az ennek során teendő intézkedésekről szóló 245/2010. (X. 6.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Rendelet) bevezetett intézkedések érvényét Veszprém megyében legfeljebb 2011. június 30-ig meghosszabbítsa;
 - b) felkéri a Kormányt, hogy a Rendelettel bevezetett intézkedések érvényének meghosszabbítását 2011. május 31-ig vizsgálja felül, és a felülvizgálatról tájékoztassa az Országgyűlést;
 - c) felkéri a Kormányt, hogy a veszélyhelyzet elhárítása érdekében megtett és a várhatóan szükséges további intézkedésekről az Országgyűlés ülésein az intézkedések érvényének fenntartásáig adjon tájékoztatást.
2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 2010. október 6-án kihirdetett veszélyhelyzet meghosszabbításának engedélyezéséről szóló 98/2010. (X. 19.) OGY határozat és a 2010. október 6-án kihirdetett veszélyhelyzet meghosszabbításának engedélyezéséről szóló 124/2010. (XII. 22.) OGY határozat hatályát veszti.

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Stágel Bence s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Szilágyi Péter s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Az Országgyűlés 14/2011. (III. 9.) OGY határozata az Országos Választási Bizottságnak a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a települési kisebbségi önkormányzati képviselők 2010. október 3-án megtartott választásáról szóló jelentése elfogadásáról**

Az Országgyűlés

1. elfogadja az Országos Választási Bizottságnak a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 105/A. § (4) bekezdés f) pontja és a 115/I. § (8) bekezdés b) pontja alapján előterjesztett a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a települési kisebbségi önkormányzati képviselők 2010. október 3-i választásáról szóló jelentését,
2. megállapítja, hogy a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a települési kisebbségi önkormányzati képviselők 2010. október 3-án megtartott választása törvényes rendben zajlott le,
3. köszönetét fejezi ki a választások megszervezésében és lebonyolításában közreműködő helyi és területi választási szervek, valamint az Országos Választási Bizottság tagjainak, továbbá azoknak a köztisztviselőknek és közalkalmazottaknak, akik munkájukkal hozzájárultak az önkormányzati választások sikeres lebonyolításához.

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Stágel Bence s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Szilágyi Péter s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2011. március 7-i ülésnapján fogadta el.

** A határozatot az Országgyűlés a 2011. március 7-i ülésnapján fogadta el.

**Az Országgyűlés 15/2011. (III. 9.) OGY határozata
a közigazgatási és igazságügyi miniszternek a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek
2010. október 3-án megtartott választása megszervezésével és lebonyolításával kapcsolatos állami
feladatok végrehajtásáról szóló jelentése elfogadásáról***

Az Országgyűlés

1. elfogadja a közigazgatási és igazságügyi miniszternek a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 153. §-ának (3) bekezdése alapján előterjesztett a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, 2010. október 3-án megtartott választásának megszervezésével, és lebonyolításával kapcsolatos állami feladatok végrehajtásáról szóló jelentését,
2. megállapítja, hogy a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, 2010. október 3-án megtartott választása törvényes rendben zajlott le,
3. köszönetét fejezi ki a választások megszervezésében és lebonyolításában közreműködő helyi és területi és országos választási szervek tagjainak, akik, illetve amelyek hozzájárultak az önkormányzati választások törvényes lebonyolításához.

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Stágel Bence s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Szilágyi Péter s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

**Az Országgyűlés 16/2011. (III. 9.) OGY határozata
az Országos Választási Bizottságnak a területi és az országos kisebbségi önkormányzati képviselők
2011. január 9-én megtartott választásáról szóló jelentése elfogadásáról****

Az Országgyűlés

1. elfogadja az Országos Választási Bizottságnak a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 115/P. § (5) bekezdés j) pontja alapján előterjesztett, a területi és az országos kisebbségi önkormányzati képviselők 2011. január 9-én megtartott választásáról szóló jelentését,
2. megállapítja, hogy a területi és az országos kisebbségi önkormányzati képviselők 2011. január 9-én megtartott választása törvényes rendben zajlott le,
3. köszönetét fejezi ki a választások megszervezésében és lebonyolításában közreműködő köztisztviselőknek és közalkalmazottaknak, a helyi és területi választási szervek, valamint az Országos Választási Bizottság tagjainak a választások törvényes és sikeres lebonyolításért.

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Stágel Bence s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Szilágyi Péter s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2011. március 7-i ülésnapján fogadta el.

** A határozatot az Országgyűlés a 2011. március 7-i ülésnapján fogadta el.

**Az Országgyűlés 17/2011. (III. 9.) OGY határozata
az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról
szóló 23/2010. (V. 14.) OGY határozat módosításáról***

1. Az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 23/2010. (V. 14.) OGY határozat a következők szerint módosul:

Az Országgyűlés

az Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottságba
dr. Kovács Ferenc (Fidesz) helyett
dr. Turi-Kovács Bélát (Fidesz),

az Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottságba
Révész Máriusz (Fidesz) helyett
dr. Balsai Istvánt (Fidesz),

a Fogyasztóvédelmi bizottságba
dr. Vitányi István (Fidesz) helyett
Fejér Andort (Fidesz),

a Külügyi bizottságba
dr. Dorosz Dávid (LMP) helyett
Ertsey Katalint (LMP),

az Önkormányzati és területfejlesztési bizottságba
dr. Tilki Attila (Fidesz) helyett
Dankó Bélát (Fidesz),

a Számvevőszéki és költségvetési bizottságba
Dankó Béla (Fidesz) helyett
dr. Vitányi Istvánt (Fidesz)

a bizottság tagjává
megválasztja.

2. E határozat elfogadásakor lép hatályba, és a közzétételét követő napon hatályát veszti.

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Stágel Bence s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Szilágyi Péter s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2011. március 7-i ülésnapján fogadta el.

**Az Országgyűlés 18/2011. (III. 9.) OGY határozata
Borbély Lénárd országgyűlési képviselő mentelmi ügyében***

A Magyar Köztársaság Országgyűlése Borbély Lénárd országgyűlési képviselő mentelmi jogát a Budapesti XX. XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 10. B. XXI. 1251/2008/7. számú megkeresésével érintett ügyben nem függeszti fel.

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Stágel Bence s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Szilágyi Péter s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

**Az Országgyűlés 19/2011. (III. 9.) OGY határozata
dr. Budai Gyula országgyűlési képviselő mentelmi ügyében****

A Magyar Köztársaság Országgyűlése dr. Budai Gyula országgyűlési képviselő mentelmi jogát a Pesti Központi Kerületi Bíróság 13. Mv. 37913/2010/2. számú megkeresésével érintett ügyben nem függeszti fel.

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Stágel Bence s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Szilágyi Péter s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

**Az Országgyűlés 20/2011. (III. 9.) OGY határozata
Kiss Attila országgyűlési képviselő mentelmi ügyében*****

A Magyar Köztársaság Országgyűlése Kiss Attila országgyűlési képviselő mentelmi jogát a Hajdúböszörményi Városi Bíróság 1. B. 273/2010/3. számú megkeresésével érintett ügyben nem függeszti fel.

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Stágel Bence s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Szilágyi Péter s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2011. március 7-i ülésnapján fogadta el.

** A határozatot az Országgyűlés a 2011. március 7-i ülésnapján fogadta el.

*** A határozatot az Országgyűlés a 2011. március 7-i ülésnapján fogadta el.

Az Országgyűlés 21/2011. (III. 9.) OGY határozata Tamás Barnabás országgyűlési képviselő mentelmi ügyében*

A Magyar Köztársaság Országgyűlése Tamás Barnabás országgyűlési képviselő mentelmi jogát az Ózdi Városi Bíróság 6. B. 619/2010/6. számú megkeresésével érintett ügyben nem függeszti fel.

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Stágel Bence s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Szilágyi Péter s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2011. március 7-i ülésnapján fogadta el.

A Kormány 1040/2011. (III. 9.) Korm. határozata a büntetés-végrehajtási intézetek nemzetközi elvárásoknak való megfelelésével összefüggő átfogó vizsgálat megállapításaihoz kapcsolódó intézkedésekről

1. A Kormány egyetért új büntetés-végrehajtási férőhelyek – nem PPP konstrukcióban történő – létesítésével. A Kormány ezért felkéri az érintett minisztereket, hogy a férőhelybővítés megvalósításának időbeli ütemezését és a költségek kimutatását végezzék el. Ezek megtervezésénél figyelembe kell venni
 - a) az elítéltek munkáltatását,
 - b) azokat a nemzetközi tapasztalatokat, melyek az építményeknek a jelenleginél egyszerűbb építészeti vagy egyéb infrastrukturális megvalósítását is lehetővé teszik,
 - c) azokat a nemzetközi tapasztalatokat, melyek alapján a biztonsági szempontból kevésbé veszélyes fogvatartottakat (pl. szabálysértési elzárást büntetést töltők) az állam alkalmazásában állók, de nem hivatásos állományúak őrzik.

Felelős: belügyminiszter, nemzetgazdasági miniszter
Határidő: 2011. április 30.
2. A Kormány egyetért azzal, hogy az elítéltek teljes körű foglalkoztatása – a nemzetközi normákra is figyelemmel – megvalósuljon. Ezért a Kormány
 - a) felkéri a belügyminisztert, valamint a nemzetgazdasági minisztert, hogy a megvalósítás részletes infrastrukturális, pénzügyi feltételrendszerét – az ütemezett bevezetést figyelembe véve – dolgozzák ki,
Felelős: belügyminiszter, nemzetgazdasági miniszter
Határidő: 2011. június 1.
 - b) felkéri a közigazgatási és igazságügyi minisztert, hogy az elítéltek teljes körű foglalkoztatása megvalósulásához szükséges jogszabály-módosításokat készítse elő.
Felelős: közigazgatási és igazságügyi miniszter
Határidő: 2011. július 1.
3. A Kormány egyetért a biztonságos őrzéshez szükséges tárgyi feltételek biztosításával, de ezek részletes költségvetési kihatását be kell mutatni.
Felelős: belügyminiszter
Határidő: 2011. április 30.

4. A Kormány egyetért azzal, hogy a 2012. évi költségvetéstől kezdődően a fogvatartottak ellátását normatív finanszírozással kell biztosítani.

Felelős: nemzetgazdasági miniszter, belügyminiszter

Határidő: 2012. évi költségvetés előkészítése során

5. A Kormány

- a) egyetért azzal, hogy – a szükségtelen szabadságkorlátozás visszaszorítása végett – a lakóhelyen elektronikus távfelügyeleti eszközzel ellenőrzött házi őrizet elrendelésének feltételei megteremtődjenek,

Felelős: belügyminiszter

Határidő: (a technikai és pénzügyi feltételek kidolgozására) 2011. március 30.

- b) egyetért azzal, hogy az a) pontban írtak bevezetését követő 6 hónap elteltével az új intézmény gyakorlati tapasztalatait értékeljék; ennek kapcsán vizsgálják meg az elektronikus távfelügyeleti eszköznek a büntetés végrehajtása során történő alkalmazását is.

Felelős: belügyminiszter, közigazgatási és igazságügyi miniszter

6. A Kormány felkéri a közigazgatási és igazságügyi minisztert, hogy vizsgálja meg a kínzás és más kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmódról és büntetésről szóló 1984. évi egyezménynek (OPCAT) az ENSZ Közgyűlése által 2002. december 18-án elfogadott fakultatív jegyzőkönyvéhez történő csatlakozás lehetőségét.

Felelős: közigazgatási és igazságügyi miniszter

Határidő: 2011. április 30.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1041/2011. (III. 9.) Korm. határozata az Audi Motor Hungária Kft. kiemelt jelentőségű nagyberuházáshoz kapcsolódó terület-előkészítő munkák (lőszermentesítés, Natura 2000 kármérséklő, kompenzációs, valamint régészeti feltárás) koordinációjáról

A Kormány a 2013/2010. Korm. határozat 3., 7. és 8. pontjai mielőbbi végrehajtása érdekében

1. felkéri a vidékfejlesztési minisztert a Natura 2000 terület kapcsán Győr város rendezési terve módosításának jóváhagyásáról hozott Európai Bizottsági határozatból eredő kármérséklő intézkedések (ideértve az állami feladatkörbe tartozó útépitéshez és a HM iparvágány építéshez kapcsolódó kármérséklő intézkedéseket, és a beruházói feladatkörbe tartozó kármérséklő intézkedéseket is) végrehajtásához szükséges kormányzati tevékenységek menetrendjének kidolgozására, a menetrendnek az érintett ágazati kormányzati szervekkel történő végelegesítésére, továbbá a menetrendből fakadó kormányzati feladatok ágazatközi koordinálására. Felkéri a nemzetgazdasági minisztert a beruházóval történő egyeztetések lefolytatására és a beruházóval kapcsolatos feladatok koordinációjára;

Felelős: vidékfejlesztési miniszter a nemzetgazdasági miniszter bevonásával

Határidő: 2011. március 10.

2. felkéri a vidékfejlesztési minisztert a kompenzációs tevékenységek (ideértve az állami feladatkörbe tartozó útépitéshez és a HM iparvágány építéshez kapcsolódó kompenzációs feladatokat és a beruházói feladatkörbe tartozó kompenzációs feladatokat is) ütemtervének kidolgozására;

Felelős: vidékfejlesztési miniszter a honvédelmi miniszter és a nemzeti fejlesztési miniszter bevonásával

Határidő: 2011. március 15.

3. felkéri a vidékfejlesztési minisztert, hogy az elkerülő út építéséhez kapcsolódó és a beruházói feladatkörbe tartozó kármérséklő és kompenzációs intézkedések végrehajtására a Fertő-Hansági Nemzeti Park Igazgatóságot, a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt.-t, a HM Budapesti Erdőgazdaság Zrt.-t, a HM Kaszó Erdőgazdaság Zrt.-t, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságot, és a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságot kérje fel az ehhez szükséges jogi környezet megteremtésével;
- Felelős:* vidékfejlesztési miniszter a nemzeti fejlesztési miniszter,
mint az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter bevonásával
- Határidő:* 2011. március 31., illetve folyamatos a megvalósítás tekintetében
4. felkéri a vidékfejlesztési minisztert és a nemzetgazdasági minisztert, hogy koordinálja az Audi Hungária Motor Kft., mint megbízó és a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság, a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt., a HM Budapesti Erdőgazdaság Zrt., a HM Kaszó Erdőgazdaság Zrt.-t, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, és a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság, mint megbízottak között a beruházói feladatkörbe tartozó kármérséklő és kompenzációs intézkedések végrehajtására megkötendő szerződések végrehajtását;
- Felelős:* vidékfejlesztési miniszter
nemzetgazdasági miniszter a nemzeti fejlesztési miniszter,
mint az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter bevonásával
- Határidő:* folyamatos
5. kijelöli a nemzetgazdasági minisztert, a nemzeti fejlesztési minisztert és a vidékfejlesztési minisztert az útfejlesztési beruházáshoz kapcsolódó kármérséklő és kompenzációs intézkedések finanszírozásához szükséges költségvetési fedezet biztosítására az alábbiak szerint:
- a) a Kormány felkéri a vidékfejlesztési minisztert, hogy fejezetben belüli átcsoportosítással biztosítson a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság részére 2011-ben végrehajtandó útfejlesztéshez kapcsolódó kármérséklő munkák fedezetére 48 632 500 Ft-ot (azaz negyvennyolcmillió-hatszázharminckettőezer-ötyszáz forintot),
- Felelős:* vidékfejlesztési miniszter
nemzetgazdasági miniszter
- Határidő:* folyamatos
- b) a 2012. évi költségvetés tervezése során biztosítani szükséges 100 millió Ft-ot a 2012-ben, a Kisalföldi Erdőgazdaság által végrehajtandó útfejlesztéshez kapcsolódó kompenzációs intézkedések fedezeteként,
- Felelős:* nemzetgazdasági miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
- Határidő:* folyamatos
- c) a Kormány felkéri a nemzetgazdasági minisztert és a nemzeti fejlesztési minisztert a 2012 után megvalósítandó kompenzációs intézkedésekhez szükséges források megteremtésére és allokálására;
- Felelős:* nemzetgazdasági miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
- Határidő:* folyamatos
6. felkéri a nemzeti erőforrás minisztert az 1. pontban hivatkozott termódosítással és a győri nagyberuházással kapcsolatban felmerülő régészeti vonatkozású kérdések koordinációjára és a szükséges feladatok megvalósításának felügyeletére;
- Felelős:* nemzeti erőforrás miniszter a vidékfejlesztési miniszter bevonásával
- Határidő:* folyamatos
7. felkéri a honvédelmi minisztert az 1. pontban hivatkozott termódosítással és a győri nagyberuházással kapcsolatosan felmerülő lőszer mentesítési vonatkozású kérdések koordinációjára és a szükséges feladatok megvalósításának felügyeletére.
- Felelős:* honvédelmi miniszter a vidékfejlesztési miniszter bevonásával
- Határidő:* folyamatos
8. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A miniszterelnök 25/2011. (III. 9.) ME határozata helyettes államtitkár felmentéséről

A kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény 51. §-a alapján, a honvédelmi miniszter javaslatára

dr. Tóth Zoltán Józsefet, a Honvédelmi Minisztérium helyettes államtitkárát e tisztségéből

– 2011. március 9-ei hatállyal –

felmentem.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

Az Országos Választási Bizottság 25/2011. (III. 9.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2011. március 3-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva F.-Sz. A. és Sz. S. magánszemélyek (a továbbiakban: beadványozók) által benyújtott országos népszavazás tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Arany J. u. 25.; levélcím: 1357 Budapest, Pf. 2.; fax: 06-1-7950-143).

Indokolás

- I. A beadványozók 2011. február 8-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtották be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés jogszabályi úton avatkozzon be a deviza alapú hitelek szerződéseibe és változtassa meg azokat úgy, hogy a forint árfolyamának ingadozása miatti adósságállomány és törlesztőrészlet változások 50%-a a hitelt nyújtó bankokat terhelje vagy illesse meg?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a kezdeményezésben foglalt kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének. Az egyértelműség követelménye azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni. Az Országos Választási Bizottság álláspontja szerint a kezdeményező által feltett kérdés túl bonyolult és érthetetlen, mely az Alkotmánybíróság 26/2007. (IV. 25.) AB határozatában kifejtettek alapján nem tekinthető egyértelműnek.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a kérdésben tartott eredményes népszavazás olyan törvényalkotási kötelezettséget teremtene, amely kiszámíthatatlan következményekkel járna. Így a választópolgár döntése meghozatalakor nem lehetne tisztában azzal, hogy a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel történő szavazás esetén, döntésének milyen pénzügyi vagy egyéb következményei lennének.

Az Országos Választási Bizottság álláspontja szerint a kezdeményezés két egymásnak ellentmondó alkérdést tartalmaz, miszerint a „bankokat terhelje vagy illesse meg” a forintárfolyam ingadozásából adódó gazdasági teher vagy előny.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja továbbá, hogy a népszavazási kezdeményezés tárgyát képező kérdés nem egyértelmű azért sem, mert nem állapítható meg, hogy beadványozó mit ért a „deviza alapú hitel”, „adósságállomány” és a „törlesztőrészlet” kifejezések alatt.

Az Országos Választási Bizottság – az Nsztv. 10. § c) pontja alapján, mivel a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek – az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

- II. A határozat az Nsztv. 2. §-án, a 10. § c) pontján, 13. § (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Bordás Vilmos s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 26/2011. (III. 9.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2011. március 3-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve) 124/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva F.-Sz. A. és Sz. S. magánszemélyek (a továbbiakban: beadványozók) által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Arany J. u. 25.; levélcím: 1357 Budapest, Pf. 2.; fax: 06-1-7950-143).

Indokolás

- I. A beadványozók 2011. február 8-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtották be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy ingatlanfedezetű banki hitel esetén a fizetésekre váló adós fedezetül szolgáló ingatlanának vagy ingatlanjainak elárverezését követően az esetleg fennmaradó tartozás kerüljön elengedésre a gazdasági válságra való tekintettel?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a kezdeményezésben foglalt kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének, mely szerint a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni.

Az Országos Választási Bizottság szerint a jogalkotói egyértelműség részét képezi az is, hogy pontosan meg legyen határozva, hogy egy eredményes népszavazás milyen következményekkel járna, azaz ki és hogyan viseli a tartozás elengedésével járó terheket, mely követelménynek a kezdeményezés megfogalmazása nem tesz eleget.

Fentiek értelmében egy a kérdésben tartott eredményes népszavazás olyan törvényalkotási kötelezettséget teremtene, amelynek következménye teljes egészében kiszámíthatatlan, bizonytalan, ezáltal az Alkotmánybíróság 26/2007. (IV. 25.) AB határozatában kifejtettek alapján sem felel meg az egyértelműségi követelményeknek.

A kezdeményezés a fentiek értelmében sem a jogalkotó, sem a választópolgár számára nem egyértelmű. Az Országos Választási Bizottság – az Nsztv. 10. § c) pontja alapján, mivel a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek – az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

- II. A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. § c) pontján, 13. § (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Bordás Vilmos s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 27/2011. (III. 9.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2011. március 3-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva F.-Sz. A. és Sz. S. magánszemélyek (a továbbiakban: beadványozók) által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Arany J. u. 25.; levélcím: 1357 Budapest, Pf. 2.; fax: 06-1-7950-143).

Indokolás

- I. A beadványozók 2011. február 8-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtották be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés dolgozzon ki jogszabályt a fizetésképtelenné váló természetes személyek adósságrendezési eljárására vonatkozóan?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a kezdeményezésben foglalt kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének. A népszavazásra feltenni kívánt kérdésnek mind a jogalkotó, mind az állampolgár számára világosnak, egyféleképpen értelmezhetőnek kell lennie. A jogalkotói egyértelműség megkívánja, hogy egy esetleges eredményes népszavazást követően az Országgyűlés el tudja dönteni, milyen tartalmú jogalkotási kötelezettség terheli a népszavazás eredményeként, mivel az Nsztv. 8. § (1) bekezdése értelmében „eredményes üggyöntő népszavazással hozott döntés az Országgyűlésre kötelező”.

Az Országos Választási Bizottság szerint a kérdés a jogalkotói egyértelműség követelményének azért nem felel meg, mivel még alapjait tekintve sem határozza meg, hogy – eredményes népszavazás esetén – az Országgyűlést milyen jogalkotási kötelezettség terheli, az adott tárgyban a törvényt az Országgyűlésnek milyen tartalommal kellene megalkotnia.

Továbbá az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán szereplő kérdés megfogalmazása a választópolgárok számára sem egyértelmű, ugyanis nem állapítható meg, hogy aláírásukkal milyen tartalmú törvény elfogadását kívánják támogatni. A kezdeményezés azért sem egyértelmű a választópolgárok számára, mivel nem lennének tisztában azzal, hogy egy esetleg eredményes népszavazás milyen következményekkel járna.

Az Országos Választási Bizottság álláspontja szerint a népszavazásra feltenni kívánt kérdés megfogalmazásából nem állapítható meg az sem, hogy egy eredményes népszavazást követően milyen adósságok rendezésére szolgálna a megalkotandó jogszabály.

Az Országos Választási Bizottság – az Nsztv. 10. § c) pontja alapján, mivel a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek – az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

- II. A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. § c) pontján, 13. § (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Bordás Vilmos s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 28/2011. (III. 9.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2011. március 3-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva F.-Sz. A. és Sz. S. magánszemélyek (a továbbiakban: beadványozók) által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Arany J. u. 25.; levélcím: 1357 Budapest, Pf. 2.; fax: 06-1-7950-143).

Indokolás

- I. A beadványozók 2011. február 8-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtották be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés hosszabbítsa meg az eddig már többször meghosszabbított kilakoltatási moratórium jelenlegi, 2011. április 15-i határidejét további hat hónappal?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a kezdeményezésben foglalt kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének, ugyanis lehetetlen célra irányul. Az Alkotmánybíróság az egyértelműség részének tekinti azt is, hogy a népszavazási kérdésben foglalt döntési kötelezettség ne legyen kivitelezhetetlen, végrehajthatatlan, következményeiben kiszámíthatatlan. A népszavazásra feltenni kívánt kérdésben megjelölt „2011. április 15-i” időpont, a népszavazási eljárás jogszabályokban meghatározott időtartamára és folyamatára tekintettel lehetetlen célra irányul, ezáltal a népszavazásra feltenni kívánt kérdés a Testület álláspontja szerint értelmezhetetlen, nem egyértelmű. A kérdés hitelesítése esetén az aláírásgyűjtésre rendelkezésre álló határidő a kérdésben megjelölt határidőn több hónappal túlmutatna, a választópolgároknak pedig egy, már idejélmúlt kérdés támogatásáról kellene döntenüik.

Fentiek értelmében a kérdés nem felel meg a jogalkotói egyértelműség követelményének sem, ugyanis egy eredményes népszavazás esetén sem kerülhetne sor a kérdésben megjelöltek szerinti jogszabály megalkotására.

Az Országos Választási Bizottság – az Nsztv. 10. § c) pontja alapján, mivel a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek – az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

- II. A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. § c) pontján, 13. § (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Bordás Vilmos s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 29/2011. (III. 9.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2011. március 3-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a Jobbik Magyarországért Mozgalom elnöke, Vona Gábor (a továbbiakban: beadványozó) által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Arany J. u. 25.; levélcím: 1357 Budapest, Pf. 2.; fax: 06-1-7950-143).

Indokolás

- I. A beadványozó 2011. február 8-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az országgyűlési képviselői tisztség összeférhetetlen legyen az önkormányzati képviselői tisztséggel?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a kezdeményezésben foglalt kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének. Az egyértelműség követelménye azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni.

Az Országos Választási Bizottság álláspontja szerint a népszavazásra feltenni kívánt kérdés megfogalmazásából nem állapítható meg egyértelműen sem a választópolgár, sem a jogalkotó számára, hogy egy eredményes népszavazást követően mely tisztségek vonatkozásában állna fenn összeférhetlenség. A népszavazásra feltenni kívánt kérdésben meghatározott „önkormányzati képviselő” kifejezés nem egyértelmű, mivel nem világos, hogy a beadványozó a képviselők pontosan mely körét érti a kifejezés alatt, csak a helyi (ezen belül települési illetve megyei vagy fővárosi) önkormányzati képviselőkre, esetleg a kisebbségi (ezen belül települési, területi, illetve országos) önkormányzati képviselőkre, vagy mindegyikre vonatkozik-e.

Az Országos Választási Bizottság – az Nsztv. 10. § c) pontja alapján, mivel a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek – az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

- II. A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. § c) pontján, 13. § (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Bordás Vilmos s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 30/2011. (III. 9.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2011. március 3-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdés b) és a 131/A. § b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva V. P. magánszemély (a továbbiakban: beadványozó) által benyújtott kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Arany J. u. 25.; levélcím: 1357 Budapest, Pf. 2.; fax: 06-1-7950-143).

Indokolás

- I. A beadványozó 2011. február 24-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy se az alkotmány, sem egyéb törvények ne tehessék lehetővé, hogy olyanok dönthessenek szavazataikkal az ország és lakossága sorsáról, akik magyarországi életvitelük hiányában sem gazdaságilag, sem politikailag nem érintettek döntéseik következményeiben.”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az országos népszavazás, illetőleg népi kezdeményezés során alkalmazandó aláírásgyűjtő ív tartalmát a Ve. 118. § (3)–(5) bekezdései, mintáját a 11/2008. (III. 1.) ÖTM rendelet melléklete határozza meg.

Az Országos Választási Bizottság a hitelesítésre benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányával kapcsolatban megállapította, hogy az nem felel meg a Ve.-ben meghatározott adattartalomnak, valamint a 11/2008. (III. 1.) ÖTM rendelet mellékletében lévő mintának. Az aláírásgyűjtő íven nem került megjelölésre az aláírásgyűjtés célja és azon többlet adattartalom is szerepel.

A beadványon szereplő „Alulírottak országos ügydöntő népszavazás kitűzését kezdeményezzük/országos népi kezdeményezést támogatunk az alábbi kérdésben:” mondatból a választópolgár nem tudja eldönteni, hogy népszavazási kezdeményezést vagy népi kezdeményezést kíván támogatni az aláírásával. Továbbá a kezdeményezés plusz adatot is tartalmaz azzal, hogy a népszavazást ügydöntőnek minősíti.

Az Nsztv. 10. §-ának e) pontja szerint a Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését, ha az nem felel meg a Ve.-ben foglalt követelményeknek.

- II. A határozat a Ve. 118. § (3)–(5) bekezdésén, az Nsztv. 2. §-án, a 10. § e) pontján, a 11/2008. (III. 1.) ÖTM rendelet mellékletén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Bordás Vilmos s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 31/2011. (III. 9.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2011. március 3-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva G. I. magánszemély (a továbbiakban: beadványozó) által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Arany J. u. 25.; levélcím: 1357 Budapest, Pf. 2.; fax: 06-1-7950-143).

Indokolás

- I. A beadványozó 2009. december 28-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:
„Egyetért-e Ön azzal, hogy az öregségi nyugdíjkorhatár ne haladhassa meg a 62 évet?”
Az Országos Választási Bizottság 15/2010. (I. 11.) számú határozatával hitelesítette az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát, amely ellen kifogásokat nyújtottak be.
Az Alkotmánybíróság 9/2011. (III. 1.) AB számú határozatával az Országos Választási Bizottság 15/2010. (I. 11.) számú határozatát megsemmisítette és a Bizottságot új eljárásra utasította.
Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés nem felel meg a választópolgári egyértelműség követelményének. A választópolgári egyértelműség követelményének része, hogy a választópolgárok a kérdés megválaszolásának lehetséges következményeit világosan lássák. Álláspontja szerint a választópolgárokat félrevezető, félreérthető kérdések nem felelnek meg az egyértelműség követelményének. Határozatában kiemeli, hogy az egyértelműség követelményének lényege, hogy a népszavazási kérdésnek döntésre alkalmasnak kell lennie, aminek a jogalkotói és a választópolgári egyértelműség feltétlenül szükséges, de nem egyetlen feltétele. Az egyértelműség részének tekinti az Alkotmánybíróság azt is, hogy a népszavazási kérdésben foglalt döntési kötelezettség ne legyen kivitelezhetetlen, végrehajthatatlan, következményeiben kiszámíthatatlan.
Az Alkotmánybíróság határozatában kifejti továbbá, hogy a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvényben (a továbbiakban: Tny.) 18. § (1) bekezdésének a)–g) pontjai az öregségi nyugdíjra való jogosultság megállapításakor a biztosítottak születési évéhez mérten különböző életév betöltéséhez köti az öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt. Ebből következően a hatályos nyugdíjrendszer egy igen bonyolult, komplex feltételrendszeren alapul. A népszavazásra feltenni kívánt kérdés ezen komplex feltételrendszer egyik elemét kívánja rögzíteni az öregségi nyugdíjra jogosító nyugdíjkorhatár meghatározott életévhez való kötésével; anélkül azonban, hogy a választópolgár számára világossá tenné, hogy ez jár-e, és ha igen, milyen hatással, változással az öregségi nyugdíj megszerzésének további feltételeire nézve. Így a választópolgár döntése meghozatalakor nem lehetne tisztában azzal, hogy a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel szavazás esetén döntésének milyen pénzügyi, vagy egyéb következményei lennének, például a szolgálati idő és a nyugdíj mértékére nézve. A népszavazásra bocsátandó kérdésről tehát úgy kellene döntést hozniuk a választópolgároknak, hogy nem lenne egyértelmű számukra, a népszavazás sikere milyen változásokkal jár a nyugdíjrendszerben, és ennek milyen társadalmi, pénzügyi és más hatásaival kellene számolniuk.
Az Nsztv. 13. § (1) bekezdése értelmében a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.
Mindezekre tekintettel, az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 15/2010. (I. 11.) számú határozatát megsemmisítette, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasította.

Az Alkotmánybíróság határozatában foglaltakra tekintettel az Országos Választási Bizottság az Nsztv. 10. § c) pontja alapján – mivel a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek – az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

- II. A határozat az Tny. rendelkezésein, az Nsztv. 2. §-án, a 10. § c) pontján, a 13. § (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Bordás Vilmos s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

A Magyar Közlönyt a Szerkesztőbizottság közreműködésével a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Gál András Levente,
a szerkesztésért felelős: dr. Borókainé dr. Vajdovits Éva.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 1–3.

A Határozatok Tára hivatalos lap tartalma a Magyar Közlöny IX. részében jelenik meg.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://kozlony.magyarorszag.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.

Felelős kiadó: Bártfai-Mager Andrea ügyvezető igazgató.